

Kalocsa Város Önkormányzata
Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
2024 – 2026.

TARTALOM

1. Előszó	5
2. Szociális szolgáltatástervezési koncepció szükségessége és célja	5
3. Kalocsa város története röviden	6
4. Szociális gondoskodás története Kalocsa városban	7
5. A Kalocsa helyzetét bemutató általános és demográfiai adatok	8
5.1. Kalocsa város földrajzi és társadalmi vonatkozású adatai	8
5.2. Demográfiai adatok	10
5.3. A foglalkoztatottság helyzete	13
6. Az időskor és annak jellemző problémái	20
6.1. A demográfiai öregedés	20
6.2. Születéskor várható élettartam	22
6.3. Csecsemőhalálozás	22
6.4. Az előregeredés, és annak hatása a társadalomra, a nyugdíjrendszerre	22
6.5. Az idősek munkavállalásának lehetőségei	24
6.6. A kisközösségi, családi szint felbomlása, az ellátórendszer túlterheltsége	24
7. A szociális jog szabályozása	25
7.1. Szociális gondoskodás jogszabályi háttere	25
7.2. A szociális döntéshozatalban résztvevő testületek, hatóságok	26
8. Szociális igazgatási feladatok változása	26
9. Az Szt. módosításának hatása a támogatások megállapítására	28
9.1. Lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési szolgáltatás	28
9.2. Méltányossági közgyógyellátás	28
9.3. Méltányossági ápolási díj	29
9.4. Egyéb önkormányzati támogatások	29
10. Kalocsa város szociális ellátórendszere	29
11. Önkormányzati hatáskörből kikerült, de az Szt. alapján nyújtható szociális ellátások	30
11.1. Aktív korúak ellátása	30
11.1.1. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	31
11.1.2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)	31
11.2. Időskorúak járadéka	31
11.3. Ápolási díj	33
11.3.1. Ápolási díj alanyi jogon	33
11.3.2. Méltányosságból megállapítható ápolási díj	33
11.4. Közgyógyellátás	33
11.4.1. Közgyógyellátás alanyi jogon	34
11.4.2. Közgyógyellátás normatív módon	34
11.4.3. Méltányosságból megállapítható közgyógyellátás	35

11.5. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	35
12. Önkormányzati hatáskörben megállapítható települési támogatások.....	35
12.1. Rendkívüli települési támogatás	36
12.2. Települési támogatásként megállapítható lakásfenntartási támogatás	37
12.3. Települési támogatásként megállapítható gyógyszer-támogatás.....	39
12.4. Települési támogatásként megállapítható temetési költségek támogatása	40
13. Méltányosság gyakorlása.....	41
14. Eseti önkormányzati támogatás.....	42
15. Rendkívüli szociális támogatás	42
16. Köztemetés	43
17. Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások.....	44
18. Szociális szolgáltatások.....	45
19. Szociális alapszolgáltatások	46
19.1 Étkeztetés	46
19.2 Házi segítségnyújtás.....	48
19.3 Tanyagondnoki szolgálat.....	50
19.4 Családsegítés	52
20. Nappali ellátások	52
20.1 Idősek Klubja	54
20.2 Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona	55
21. Szakosított szociális otthoni ellátás	56
21.1 Időskorúak szociális otthoni elhelyezése	57
21.2 Szociális otthoni férőhely kihasználás	57
21.3 Szociális ellátások térítési díja	58
21.4 Hitéleti tevékenység a szociális intézményben	58
22. Érdekképviselői Fórum a Szociális Központban.....	58
23. Szociális kerekasztal.....	59
25. Uniós pályázatok a szociális intézmények korszerűsítésére.....	59
26. Szerződéses szociális ellátások	60
27. Nem önkormányzati fenntartók a város szociális ellátásában	60
27.1 BARKA Szociális Segítő Alapítvány	60
27.2 Sorsfordító Szolgáltató Központ	60
27.3 Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió	61
27.4 Magyar Máltai Szeretetszolgálat	61
28. Karitászi tevékenysége a város szociális ellátásában	61
29. Civil szervezetek szerepe a város idősekre irányuló szociális ellátásában.....	61
30. Nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek, klubok	62
31. Szépkorúak köszöntése.....	63

32. Gyermekjóléti támogatások és ellátások	63
33. Természetbeni gyermekjóléti támogatások	63
33.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	63
33.2 Intézményi gyermekétkeztetés	64
33.3 Szünidei gyermekétkeztetés	64
33.4 Nyári napközi	64
34. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások	65
34.1 Gyermekjóléti szolgáltatás	65
34.2 Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	65
34.3 Család- és Gyermekjóléti Központ.....	66
35. Gyermek napközbeni ellátása	66
35.1 Bölcsődei ellátás.....	67
35.2 Időszakos gyermekfelügyelet.....	67
36. Térítési díjak a gyermek ellátásban	67
36.1 Gyermekétkeztetés térítési díja	67
36.2 Gyermek napközbeni ellátásának (bölcsőde) térítési díja	68
36.3 Gyermek napközbeni ellátásának (időszakos gyermekfelügyelet) térítési díja	69
37. Érdekképviselői Fórum a Bölcsődében	69
38. Nem önkormányzati fenntartók a gyermek napközbeni ellátásában	69
39. Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése	69
39.1 Elemzés a szociális szolgáltatások fejlesztéséhez	69
39.2 Fejlesztési irányok.....	71
40. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények	72
41. Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028	72
42. A szociális és gyermekvédelmi ellátás összszegzése.....	72

Mellékletek

1. számú: A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény alapján, Kalocsa Város Önkormányzatát megillető szociális- és gyermekjóléti célú állami hozzájárulások
2. számú: Szociális- és gyermekvédelmi feladatok és 2024. évi forrásainak részletezése
3. számú: Kivonat Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013.(VII.26.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatából (a Kulturális és Oktatási, valamint a Szociális Bizottság szociális feladat- és hatásköre)
4. számú: Az egyes szociális támogatások értékhatára [a 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet alapján], valamint az egyes szociális ellátások intézményi térítési díja [7/2023. (II.24.) önkormányzati rendelet alapján] Kalocsa városban
5. számú: Szociális Központ szervezeti ábrája
6. számú: Szociális Központ szervezeti ábrája létszám és szakképzettség szerint
7. számú: Kimutatás szociális étkeztetés ellátásban részesítettekről
8. számú: Kimutatás a házi segítségnyújtásban részesülők számáról
9. számú: Kimutatás a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat adatairól
10. számú: Kimutatás Idősek Nappali Ellátásában részesülő személyekről
11. számú: Kimutatás a Fogytékosok Nappali Ellátásában részesülő személyekről
12. számú: Nappali ellátás nyújtó intézmények kihasználtsági mutatói
13. számú: Ellátási kötelezettség és önként vállalt feladatok
14. számú: Kimutatás a bentlakásos intézmények férőhely kihasználtságáról
15. számú: Kimutatás a szociális intézményi elhelyezettekről
16. számú: Szociális intézményi lakók korcsoport szerinti megoszlása
17. számú: Kimutatás az időskorúak otthonának tárgyi és elhelyezési feltételeiről

Mottó: „Ahogy időseinkről gondoskodunk, azzal gyermekeinknek szolgáltunk példát tiszteletről, becsületről, állhatatosságról.”

(Rege Sándor)

1.) Előszó

A szociális kérdésekkel a legmagasabb szintű jogszabály, **Magyarország Alaptörvénye** a szabadság és felelősség között foglalkozik. Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. Magyarország a **szociális biztonságot** az állami nyugdíjrendszer fenntartásával valamint a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az **állam központi szerveinek, a kormányhivataloknak és a helyi önkormányzatoknak** a feladata. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdése rendelkezik, a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokról.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) az ellátórendszer kiépítése során egy abszolút és egy relatív biztonsági szintet fogalmaz meg, amely elsősorban a települési önkormányzatok lakosságszámának függvényében határozza meg a szociális és gyermekjóléti ellátások minimális szintjét, az Alaptörvényben garantált jogok érvényesülése érdekében.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) **célja** a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása. A szociális ellátásoknak a Szt.-ben és az **önkormányzat szociális rendeletében** (az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) rendeletében, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 4/2016. (II. 12.) rendeletében) meghatározott feltételei vannak.

2.) Szociális szolgáltatótervezési koncepció szükségessége és célja

A Szt. 92. § (3) bekezdése alapján, a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó **szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében** szolgáltatótervezési koncepciót készít, **melynek tartalmát a helyi önkormányzat kétfévente felülvizsgálja és aktualizálja.**

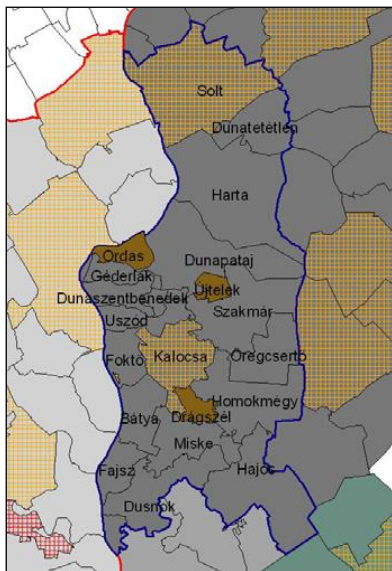
A koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti a szociális intézményvezetőkkel, a nemzetiségi önkormányzatokkal és a Szociálpolitikai Kerekasztallal.

Szolgáltatótervezési koncepció célja:

- a településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll,
- a megelőzés, a kirekesztés kockázatainak elkerülése,
- a legelesettebbek segítségének középpontba helyezése, a fogyatékkal élő, a sajátos beilleszkedési nehézségekkel küzdő emberek integrációja,
- elérhető, esélyteremtőbb és összehangolt közszolgáltatások biztosítása (pl.: akadálymentesítés),
- a legveszélyeztetettebbek csoportok segítése, a helyi szociális támogatási rendszer korszerűsítése, ösztönzőbb és célzottabb segélyezés kialakítása,
- a lakhatás biztonságának növelése, a hajléktalanság megelőzése,
- a rászorultok saját lakókörzetükbe való ellátásának biztosítása, ennek érdekében az alapellátási formák biztonságos működésének megteremtése, szükség esetén fejlesztése.

3.) Kalocsa város története röviden

Kalocsa Bács-Kiskun megye nyugati részén, Budapesttől 120, Szegedtől 107 km-re fekszik a Duna partján. A város lakónépessége 2024. január 1-én 14.433 fő, a születések számának csökkenése, az elhalálozások számának növekedése, valamint az elvándorlások hatására a lélekszám folyamatosan csökken. A város vonzáskörzetéhez tartozik Solt és Dusnok, valamint a Duna és a Duna-Tisza közötti hátság további 17 települése. Közigazgatási, kereskedelmi és közlekedési központ.

1. ábra – A Kalocsai kistérség települései ¹

Kalocsa már a neolitikumban lakott terület volt, az első letelepedők – az ásatások tanúsága szerint – az időszámítás kezdete táján a kelták voltak. Ettől az időtől kezdve folyamatosan lakott a mai város.

Az Árpádok egyik korai családi központja, fontosságát mutatja, hogy Szent István király az elsők között alapította meg Kalocsán a püspökséget, amelynek élére a koronát hozó Asztrik apátot állította. Néhány évvel később érseki ranggal ruházta fel a várost.²

A török 1529-ben foglalta el Kalocsát, ettől kezdve várában török helyőrség állomásozik, másfél évszázadon keresztül. A török uralom 1686. októberében ért véget. Kalocsa érseke 1687-ben tért vissza székvárosába.³

1872-ben a közigazgatási reform nagyközséggé minősítette Kalocsát, városi rangját 1927-ben kapta vissza.

Az újkor érsekeinek köszönhetően nemcsak visszanyerte a város és az érsekség a középkori rangját, a romokból regionális kulturális központtá, a XIX. század végére iskolavárossá fejlesztették.⁴

Kalocsa barokk városközpontjával (Érseki Kastély, Főszékesegyház), művészi épületeivel, egyházi gyűjteményeivel (Érseki Kincstár, Prokop gyűjtemény), múzeumaival (Viski Károly Múzeum, Schöffner Múzeum, Népművészeti ház), Fazekas Alkotóházával, a megvalósult „Kalocsa Szíve” beruházással élményt nyújt a látogatóknak.

Világszerte ismert a fűszerpaprika termesztése és nemesítése, népművészete (kalocsai hímzés, falpingálás, porcelánfestés, cserép és kerámia készítés, néptánc mozgalom).

¹ Kalocsa-Integrált Városfejlesztési Stratégia

² Asbóth Miklós - Romsics Imre: Kalocsa múltja és jelene – Kalocsa, 1998., 5. oldal

³ Winkler Pál – A Kalocsai és Bácsai érsekség (történeti összefoglalás), Kalocsa 1926., 24., 32. oldal

⁴ Dr. Czajtányi István – A kalocsai szállások kialakulásának, fejlődésének és elvállalásának problémái, Katona István Társaság tanulmányai Kalocsáról, szerkesztette: Dr. Czajtányi István, Kalocsa 1971. 86. oldal

4.) Szociális gondoskodás története Kalocsán

A helyi szociális gondoskodás kialakulását a magyarországi fejlődéstörténet jellemzi (szegénygondozás, egyház szerepe a nincstelenek, idősek helyzetének javításában, állami szociálpolitika megvalósulása, stb.), és szorosan összefügg az idősekről való gondoskodás kialakulásával.

A város középkorából és a török hódoltság idejéből nincsenek emlékek a szociális gondoskodásra vonatkozóan. Az 1800-as évek elején már akadtak Kalocsa vezető emberei között olyanok, akik felfigyeltek a magukra maradt tehetetlen öregekre.

A gyámolítás nélkül maradt öregek megsegítésére Klobusiczky Péter érsek építette fel az **Aggok Házát** 1825-1827 között. Bővítésére mintegy 40 év múlva került sor, Dr. Haynald Lajos bíboros érsek idejében, az 1868-1874 években. Az Aggok Házát átépítették, megtoldották, emeletet húztak rá és egy 12 ágyas **Kórodát** is létesítettek benne.

1923-ban Gróf Zichy Gyula érsek elrendelte a Kóroda átépítését és fejlesztését. 1925-ben az aggok háza és a kóroda megszűnt és **Szent Kereszt Kórház** néven működött tovább. A szegények gondozása ettől az időponttól különvált a kórháztól.

A **városi szegényház** 1930-ban kapott külön épületet, a szegények és a koldusok elhelyezésére. Az épületben szűkösen 25 ápolat ellátása volt lehetséges. A szegényház a múltban lenézett, koldusok lakta hely volt, az emberek szemében. Egy 1930-ban hozott rendelet szerint a magyar szegényházakat egységesen **szeretetotthonnak** nevezték.

1945. után az igénylők megnövekedett száma miatt a rendelkezésre álló épület (Híd u., ma Rákóczi u. 42.) szűknek bizonyult. Az 1950-es államosítás során lehetőség nyílt korszerűbb elhelyezésre (Kossuth L. u. 10.). Az új helyen 35 fő gondozását tudták biztosítani.

1950. szeptemberében 410 gondozottal és 28 fős személyzettel Kalocsára települt a **Fővárosi Szociális Otthon**, a Kamara erdőből. Elhelyezésükre az egyházi tulajdonban lévő épületek államosításával kerülhetett sor (volt Nagyszeminárium, Szent István király u. 2., Rózsafűzér Gyár, Malom u. 5.). A Fővárosi Szociális Otthon jobb elhelyezés reményében, fokozatosan elköltözött Kalocsáról, 1958-tól kezdődően.

1956-ban a **Városi Szociális Otthon** is elköltözött jelenlegi helyére a **Malom utcába** és **Szociális Betegotthon** néven üzemelt tovább. A gondozottak létszáma 1956-ban 60 fő, majd még ugyanebben az évben 70 főre emelkedett. Az otthonrészleg férőhelyszáma, az elhelyezési feltételek szűkössége miatt előbb 60 férőhelyre, majd 50 férőhelyre csökkent. A Malom utcai szakosított szociális intézmény **súlyos értelmi fogyatékosok** elhelyezésére szolgált.

Jelentős változást hozott az értelmi fogyatékos otthon életében, az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVII. törvény. A települési önkormányzatok tulajdonában és fenntartásában lévő integrált szakosított szociális és gyermekvédelmi intézmények, valamint az intézményekkel kapcsolatos valamennyi vagyon és vagyoni értékű jog, az intézményekkel kapcsolatos fenntartói jog és kötelezettség **2014. január 1-jével** a törvény erejénél fogva a magyar államra szállt át.

Ettől az időponttól kezdődően, az önkormányzatok jogutódja a magyar állam, az **értelmi fogyatékos szakosított otthonának** (Kalocsai Szociális Szakellátási Központ Kalocsa, Malom u. 3.) fenntartója, pedig a **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság** (a továbbiakban: SZGYF) lett.

Az önkormányzat pályázatot nyert, **60 fő értelmi fogyatékos személy** új típusú ellátási formában történő elhelyezésére. A beruházással megvalósul az **Értelmi Fogyatékosok Otthona kiváltása**, a lakók életminőségének javítása, életviszonyainak humanizálása, társadalmi integrációjuk segítése érdekében. A pályázat lehetőséget nyújt, a lakók 24 fős lakócentrumban, 8, 10 és 12 fős lakóotthonban illetve 2 és 4 fős lakásokban történő elhelyezésére, foglalkoztatási lehetőségük megteremtésével. A beruházás Kalocsa városban valósult meg, azonban a szakosított ellátás állami átvételével, az új ellátási formák fenntartója már nem Kalocsa Város Önkormányzata, hanem az SZGYF.

1970-ben megüresedett az addig szülészeti-nőgyógyászatként funkcionáló épület a **Bem apó utcában**, melyet kisebb átalakítás után a város vezetése a szociális otthon bővítésére ajánlott fel, így még ebben az évben a gondozottak létszáma 50 fővel emelkedett. Az épület előbb 80, majd a 2010-ben - TIOP-3.4.2-08/1-0012 uniós pályázattal - megvalósuló intézményi rekonstrukcióval, az elhelyezési körülmények javítása után 71 férőhelyes **időskorúak szociális otthonaként** működik.

A területi és intézményi szociális ellátások integrációját követően, 1977. 01. 01-től a szociális gondoskodás központi intézménye az **Egyesített Szociális Intézmény**, 2007. július 1-től **jogutódja a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ** (a továbbiakban: SZASZK).

2014. január 1-től az – az értelmi fogyatékos szakosított otthona kiválásával - a SZASZK jogutódjaként, a **megmaradt önkormányzati feladatok ellátására**, az önkormányzat **Szociális Központ** névvel új intézményt hozott létre.

A **Kunszt József utcai** otthonrészleg kialakítására egy 1996-ban elnyert pályázat nyújtott lehetőséget. Az Állami Gazdaság irodaépületeinek átalakításával, 28 férőhellyel bővült a városközpontban az időskorúak otthona. 2003-ban a **Kunszt József utcai** szociális otthon területén, lehetőség nyílt az **időskorúak lakóotthonának** (önálló lakrészek) kialakítására, melyre növekvő és elvárható igény mutatkozott. Az önálló elhelyezéssel biztosított volt a lakók teljes körű szociális ellátása. Megépült lakrészek száma 9, elhelyezett személyek száma 13 fő. A telephely férőhelyszáma mindösszesen 41 férőhelyre emelkedett, azonban 2011. évben, az emelt szintű férőhelyek kedvezőtlen finanszírozása miatt az emelt szintű férőhelyeket a város visszaminősítette, így az engedélyezett férőhely a telephelyen 46. Ezt követően már új lakóotthoni elhelyezésre nem volt lehetőség.

5.) A Kalocsa helyzetét bemutató általános és demográfiai adatok

5.1) Kalocsa város földrajzi és társadalmi vonatkozású adatai

A város közigazgatási területe 53,18 km², ebből külterület 11,09 km², belterület 42,08 km². Népsűrűsége megközelítőleg 285 fő/km². A lakások száma 7.790.

Kalocsa **érseki székhely**, a **térség közigazgatási és kulturális központja**, ennek megjelenési formái a Kalocsai Járásbíróság, a Kalocsai Városi Ügyészség a Kalocsai Rendőrkapitányság, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala, a Kormányablak, a Tűzoltóság, valamint a kulturális- és közművelődési intézmények, múzeumok, könyvtár, színház. Jelentős számú iskolájával **iskolavárosnak** is tekinthető.

A város, kötelező alapellátási feladatai mellett, **önként vállalt feladatként** szociális otthonot működtet. 2012. május 1-től az önkormányzati tulajdonban lévő **Szent Kereszt Kórház**, 2013. január 1-től az **általános és középiskolák**, 2014. január 1-től az **értelmi fogyatékosok szakosított otthona** kerültek **állami fenntartásba**.

A Bács-Kiskun Megyei Kórház Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktató Kórháza **Kalocsai Telephelye (Szent Kereszt Kórház)** működése aktív és krónikus, valamint rehabilitációs ágyakkal biztosított.

A szakellátás a **Szent Kereszt Kórházban** történik **járó- és fekvőbeteg ellátás** formájában. A kalocsai kórház engedélyezett kapacitásában a tulajdonosváltást és az új struktúra kialakítást követően is jelen vannak az **aktív, krónikus** és a **rehabilitációs ágyak**. A kórház **ellátási területe, különböző progresszivitási szintekkel** a városra, a kistérségre és bizonyos szakmákban a kistérségi-, megyén túli településekre is kiterjed (ezek főleg a krónikus belgyógyászati-, tüdő- és pszichiátriai ellátás).

Jelentős a **krónikus- és a pszichiátriai ágyak** száma, mely sok esetben az **időskorú lakosság**, illetve a **demens**, az **értelmileg sérült személyek szociális ellátásában fontos szerepet vállal**, a szociális otthoni beutalás gyakran ezekről az osztályokról történik.

A kórház jelenléte jelentős mértékben megkönnyíti a szociális otthoni ápoltak egészségügyi ellátását.

a) háziorvosi alapellátás

A városban az egészségügyi alapellátást öt felnőtt és négy gyermek **háziorvos**, a fogászati ellátást hat **fogszakorvos** biztosítja **vállalkozási** formában, **területi ellátási** kötelezettséggel.

b) védőnői ellátás jellemzői

A védőnői körzetek és álláshelyek száma 5, betöltetlen védőnői körzet nincs. A területi védőnők Kalocsa városban látják el a 0-7 éves korú gyermekek gondozását, egy védőnőre jutó gyermekek átlagos száma 168.

Védőnői körzet	0-7 éves korú gyermekek
1. sz.	189
2. sz.	189
3. sz.	143
4. sz.	162
5. sz.	158
Összesen:	841

A nevelési- és oktatási intézményekben összesen 3 iskolai védőnő végzi a gyermekek, fiatalok ellátását. Az általános iskolákban az iskolaorvosi-, a középiskolákban az ifjúság-egészségügyi ellátás biztosított.

A védőnői szolgálat feladata a nővédelem, ezen belül a **családtervezéssel** kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott **szűrővizsgálatok** szervezésében való részvétel, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Feladata továbbá a szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, családok tájékoztatása az életkorhoz kötött **védőoltások** fontosságáról, a védőoltások és a szűrővizsgálatok szervezése, nyilvántartása. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a **veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele**.

Kötelessége a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a családlátogatás igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a **gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén**.

A védőnői szolgálat, mind létszámában, mind szakmai felkészültségében megfelel a jogszabályi elvárásoknak.

c) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Valamennyi gyermekorvosi praxis betöltött, területi ellátási kötelezettséggel, önkormányzati szerződéssel 4 házi gyermekorvos 1807 fő gyermeket (0-14 éves) lát el. A gyermek lakossághoz képest, a gyermekorvosok száma ideális, a fekvőbeteg szakellátást a Szent Kereszt Kórház Gyermekosztálya biztosítja.

5.2) Demográfiai adatok

27 Demográfiai adatok

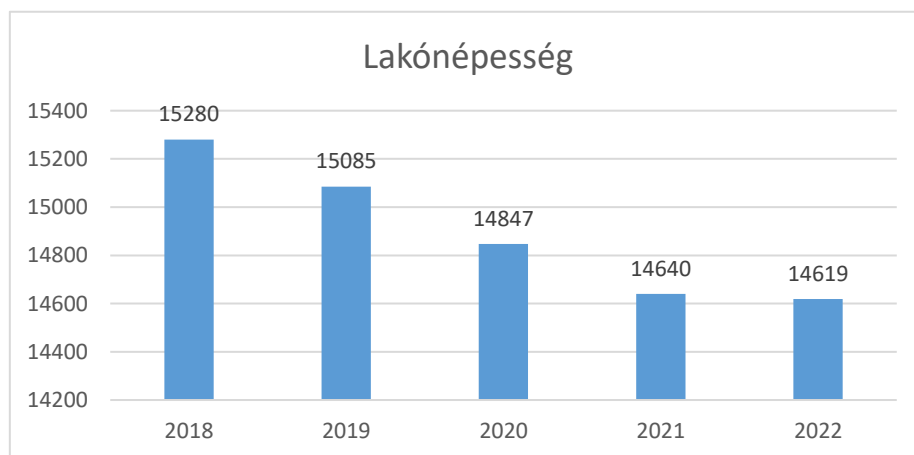
Kalocsa lakossága, területe és népsűrűsége					
Év vége	Állandó népesség			Terület (5318 ha)	Népsűrűség (fő/ha)
	(fő)				
	Férfi	Nő	Összesen		
2019.	7582	8524	16106		3,02
2020.	7494	8423	15917		2,99
2021.	7421	8261	15682		2,94
2022.	7292	8096	15388		2,89
2023.	7213	7949	15162		2,85
2024.	7107	7859	14966		2,81

Kalocsa állandó népesség számának változása 2018 és 2024. között

Lakónépesség

2019.	15085
2020.	14847
2021.	14640
2022.	14619
2023.	14433

Forrás: TeIR

Lakónépesség

A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

Mivel ez a szám tükrözi legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként.

Állandó népesség

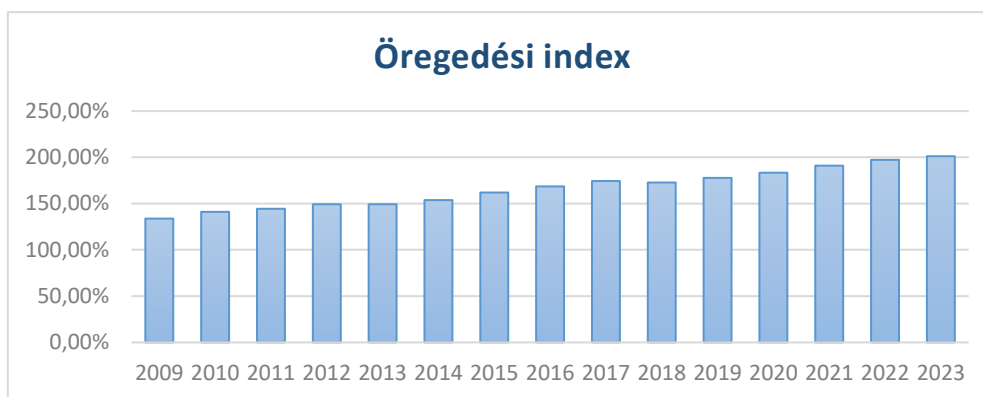
A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma." A város **lakónépessége** 1980-tól folyamatosan csökken. A jelenség fő oka az egyre csökkenő természetes szaporodás.

A város 2024. január 1-i **állandó népessége** 14.433 fő, az elvándorlások, a születés és elhalálozás kedvezőtlen hatására, a lélekszám lassan csökken. Kalocsa várost a megyei és országos átlagnál magasabb mértékű természetes fogyás jellemzi, az öregedési index 2000. óta folyamatosan növekedett.

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2009	3035	2269	133,8%
2010	3086	2187	141,1%
2011	3088	2138	144,4%
2012	3137	2101	149,3%
2013	3163	2119	149,3%
2014	3209	2086	153,8%
2015	3296	2034	162,0%
2016	3356	1991	168,6%
2017	3466	1987	174,4%
2018	3473	2010	172,8%
2019	3548	1996	177,8%
2020	3572	1948	183,4%
2021	3601	1885	191,0%
2022	3619	1834	197,3%
2023	3636	1807	201,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti gyermekre hány 65 éven felüli személy jut. Ez az index a város vonatkozásában elérte a 200-at, tehát az idősek vannak többen a településen. Az elmúlt években folyamatosan romlott a népesség korösszetétele. A képet tovább árnyalja, hogy az utóbbi években egyre több fiatal hagyja el a várost, munkalehetőség, valamint kedvezőbb megélhetési feltételek reményében. Az elmúlt két évtizedben nőtt az inaktívak aránya, mind országos, mind települési szinten. Az **inaktívak** aránya a városban magasabb az országosnál, ez főleg a 60 éven felüliek aránya miatt van.

60 év felettiek száma

<i>Év</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Együtt</i>
2009.	1551	2564	4115
2010.	1583	2642	4225
2011.	1602	2682	4284
2012.	1411	2452	3863
2013.	1525	2590	4115
2014.	1647	2767	4414
2015.	1567	2670	4177
2016.	1761	2897	4658
2017.	1760	2917	4677
2018.	1768	2910	4678
2019.	1784	2924	4708
2020.	1792	2881	4673
2021.	1760	2857	4617
2022	1780	2839	4619
2023	1771	2840	4611

A társadalmi folyamatok és tényezők alakították úgy az emberek magatartását, hogy egyrészt csökkent a kívánt gyermekek száma, másrészt pedig a házasságkötés előtt, vagy a házasság időszakában a kívánt gyermekszámnál is kevesebb gyermek született.

A kedvezőtlen demográfiai helyzetért az egyre csökkenő születések száma, valamint a növekvő halálozási szám is felelős. A városi halálozási adatokat torzítja a Szent Kereszt Kórháznak, a krónikus ellátásban meglévő kiterjedt felvevőterülete (jelentős a kórházban elhalt, de nem kalocsai lakóhellyel rendelkező, Kalocsa városban anyakönyvezett vidékiek száma).

Születések és halálozások száma

<i>Év</i>	<i>Fiú</i>	<i>Lány</i>	<i>Összesen</i>	<i>Halálozások száma</i>
2010.	134	138	272	181
2011.	154	136	290	180
2012.	140	122	262	785
2013.	128	137	265	649
2014.	134	157	291	669
2015.	131	143	274	662
2016.	151	129	280	722
2017.	150	144	294	632
2018.	159	131	290	660
2019.	146	146	292	610
2020.	185	148	333	685
2021.	173	169	342	796
2022.	127	129	256	908
2023.	128	124	252	816

5.3) A foglalkoztatottság helyzete

A város társadalmi és gazdasági problémái közül a legsúlyosabb a munkanélküliség, valamint az új vállalkozások betelepülésének hiánya. A lakónépesség fogyása és a társadalom elöregedése egyre növekvő terheket idéz elő a szociális ellátásban. A fiatalok egy része más városban szerez felsőfokú végzettséget, ahonnan a diploma megszerzése után, munkalehetőség hiányában nem tér vissza Kalocsára. Jellemző folyamat a szakképzett fiatalok (középkorúak) külföldre vándorlása, mivel külföldön a szakképzettségük jobban hasznosítható és versenyképes a fizetés mértéke.

a) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A legnagyobb létszámot felölelő munkáltatónak számít Kalocsa Város Önkormányzata, a Kalocsai Járási Hivatal, mely szervezetek közfeladatokat ellátó intézményeik által biztosítanak munkalehetőséget a város, és a térség aktív korú lakossága jelentős részének.

Jelentős foglalkoztatónak számít még a Kalocsai Fegyház és Börtön, a Gyermekotthon, a Kalocsai Járás Bíróság, az Ügyészség, továbbá a versenyszférába tartozó 3-4 vállalat. Említésre méltó aktív korút foglalkoztat még a katolikus egyház által üzemeltetett általános iskola és gimnázium. A további munkalehetőségeket a multinacionális cégek, valamint a helyi kisvállalkozások, családi gazdaságok biztosítják.

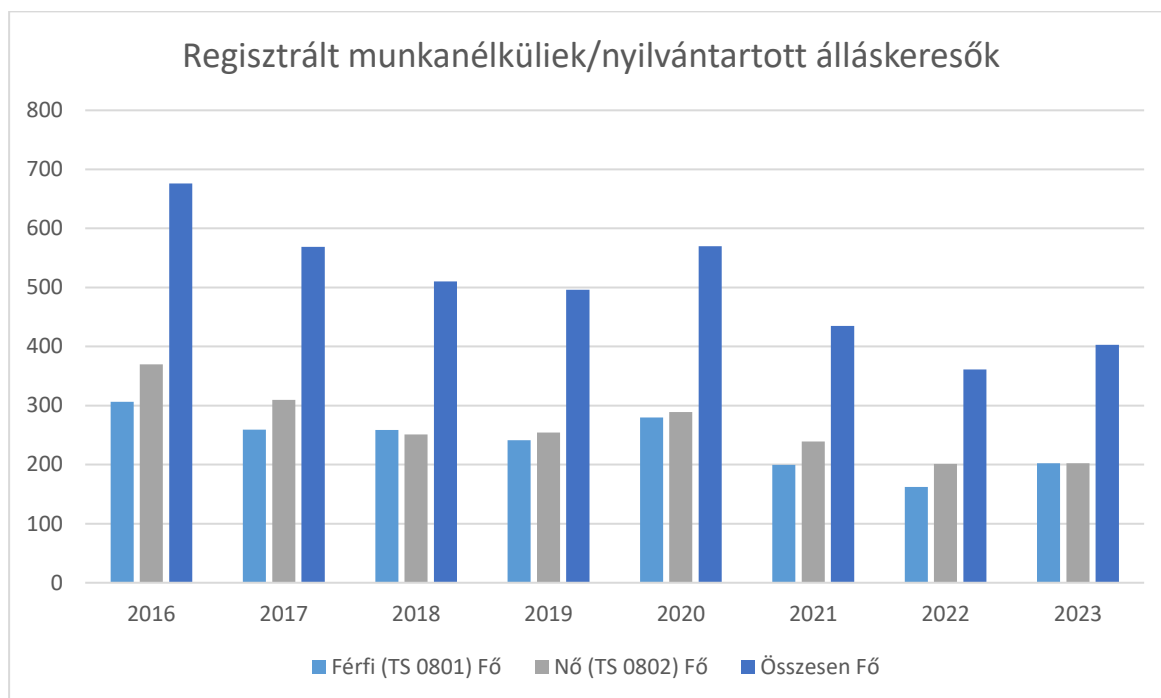
Az utóbbi évtizedben tovább folytatódott a munkalehetőségek csökkenése. Megindult egyfajta elvándorlás is, elsősorban a fiatalabb korosztály esetében, akik a jobb lehetőségek reményében elsősorban a fővárosban valamint külföldön próbálnak munkát vállalni. A helyben maradó munkanélküli réteg az önkormányzatnak fontos feladatot jelent.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	5515	5633	11148	306,5	5,56%	369,75	6,56%	676	6,07%
2017	5437	5500	10937	259,5	4,77%	309,75	5,63%	569	5,20%
2018	5306	5377	10683	258,5	4,87%	251,25	4,67%	510	4,77%
2019	5188	5220	10408	241,25	4,65%	254,25	4,87%	496	4,76%
2020	5090	5072	10162	280	5,5%	289	5,7%	570	5,6%
2021	4987	4915	9902	199,5	4%	239	4,8%	435	4,39%
2022	4918	4791	9709	162,3	3,3%	201,2	4,2%	361	3,72%
2023	4818	4705	9523	202,4	4,2%	202,3	4,3%	403	4,23%

Forrás: TeIR

Kalocsán 2016-ban a munkaképes korúak száma a **TEIR adatai alapján** 11 148 fő volt, és 8,32 százalékuk (960 fő) volt regisztrálva nyilvántartott álláskeresőként, ez a szám 2023-ban 9523fő, illetve 403 fő regisztrált álláskereső 4,23 százalék volt.

A munkanélküliek között számszerűen a középfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma magasabb, mely illeszkedik a lakosság iskolai végzettsége szerinti megoszlásához. Ennek ellenére a 8 általános, vagy annál alacsonyabb végzettségűek között, arányait tekintve magasabb számban fordulnak elő munkanélküliek.

Megállapítható, hogy a munkaerőpiacról történő kiszorulás összefügg a képzettséggel. Ezért nagyon hangsúlyos a felnőttoktatás kiszélesítése, hiszen a munkaerőpiachoz való rugalmas alkalmazkodás csökkenti az egyén tartós kirekesztődésének lehetőségét. Ennek ellenére a piacképes szakmák megszerzése érdekében, a képzésnél nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szakmunkásképzésre és a szakiskolai képzésre.

Bács-Kiskun vármegyében a 2023. február havi zárónapon 11.651 fő nyilvántartott álláskereső szerepelt a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszterében, 166 fővel (1,4%-kal) többen, mint előző hónapban.

Az álláskeresők között a 2023. februári zárónapon 5.427 férfi és 6.224 nő szerepelt. Arányuk 46,6%, valamint 53,4%.

Iskolai végzettség tekintetében a legfeljebb általános iskolát végzettek 4.441 fős létszáma az álláskeresőknél belül 38,1%-ot jelentett február hónapban. Középfokú iskolai végzettséggel 6.514 fő (55,9%), felsőfokú végzettséggel 696 fő (6,0%) rendelkezett.

A tárgy hónapban 4.872 fő álláskeresői ellátásban, 1.582 fő szociális jellegű támogatásban részesült, míg az álláskeresők 44,6%-a, 5.197 fő, semmilyen pénzbeli ellátást nem kapott.

Február hónapban a nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 4,8% volt Bács-Kiskun vármegyében.

2023. február hónapban a Bács-Kiskun vármegyei Foglalkoztatási Osztályok 513 fő pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván, ugyanannyit, mint 2023. január hónapban. Arányuk az összes álláskereső között 4,4%-ot tett ki. A pályakezdők 45,4%-a férfi, 54,6%-a nő. A regisztrált pályakezdők csaknem egyharmada (30,0%) legfeljebb általános iskolai végzettséggel, 63,0%-a középfokú, míg 7,0%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezett.

A tartósan, egy éven túl nyilvántartásban lévő álláskeresők, 3.676 fő, az összes álláskeresőkhöz viszonyítva 31,6%-os arányt képviseltek megyénkben február hónapban.

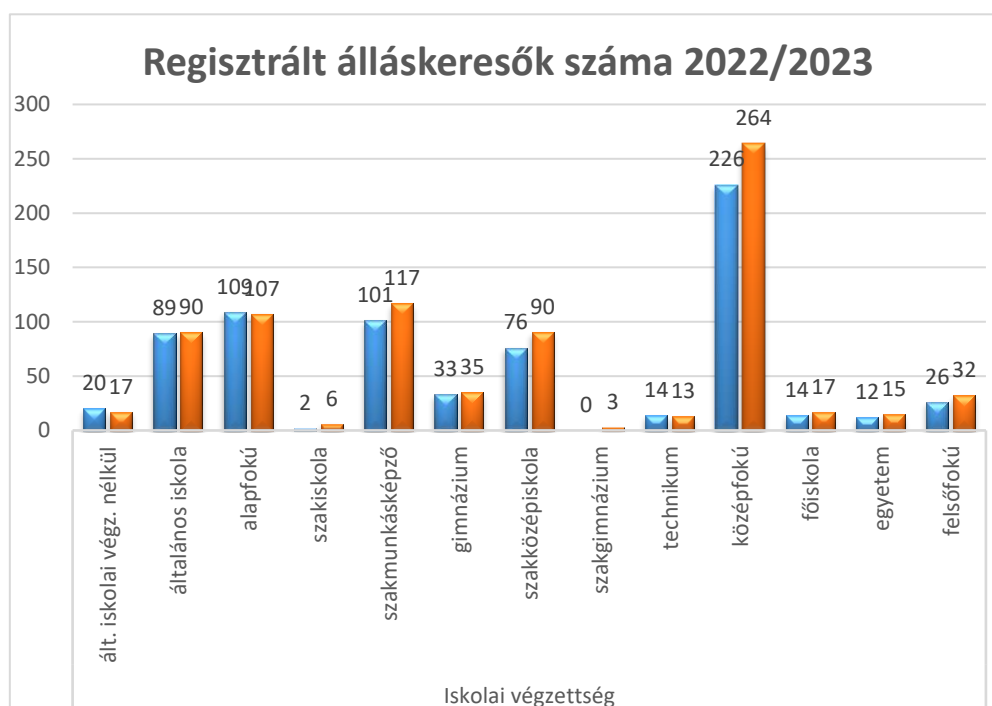
A 25 év alatti korosztályba 1.003 fő (az álláskeresők 8,6%-a), míg az 55 év és a feletti korosztályba 4.234 fő (36,3%) tartozott. A regisztrált álláskeresők között a szakképzetlenek (sem iskolai, sem OKJ-s szakképzettséggel nem rendelkezők) 28,6%-os aránya 3.337 főt tett ki.

2023. március 1. napjától elindult a „Lakhatási támogatás 2023.”, valamint az „Utazási támogatás 2023.” elnevezésű országos munkaerőpiaci program. Mindkét program célcsoportjába azok az álláskeresők tartoznak, akik számára felajánlott munkalehetőség esetében a munkavégzés helye eltér az állandó lakóhelyüktől. Akinek legalább 10 km-re, de 60 km-nél közelebbi, eltérő településen található a munkavégzés helye - az egyéb feltételek teljesülése esetén - az utazási támogatást vehet igénybe. Akinek a lakhelyétől legalább 60 km-re lévő településen található a munkavégzés helye, az pedig lakhatási támogatást vehet igénybe. A teljes foglalkoztatottság elérésének érdekében 2023. március 1-jétől meghirdették a „Közfoglalkoztatásból versenyszférába programot”, amelynek keretében a versenyszférában munkát találó közfoglalkoztatottak 45.600 forint elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek havonta.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályának adatai alapján **2022-2023. évben a regisztrált álláskeresők számának alakulását** mutatjuk be részletesen, nemenként, iskolai végzettség szerint.

Állandó lakhely szerint		Nemenként		
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon		Férfi	Nő	Összesen
2022/Dec	KALOCSA	160	201	361
2023/Dec	KALOCSA	202	201	403

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a regisztrált álláskeresők között 2022-ben a nők, míg 2023. év végén a férfiak szerepeltek nagyobb számban.

Az iskolai végzettség szerinti megoszlás alapján elmondható, hogy a regisztrált álláskeresők között a középfokú végzettséggel rendelkezők szerepelnek a legtöbben, majd a szakmunkás végzettséggel rendelkezők, de megjelentek a munkaerőpiacon a diplomások is.

KSH korcsoport-Regisztrált álláskeresők száma zárónapon

	18 és alatt	1 9	20 - 24	25 alatt	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	25 - 54	55 - 59	60 - 62	62 felett	55 és felett
2022/Dec	2	4	31	37	35	34	31	34	29	38	201	27	53	43	123
2023/Dec	3	5	41	49	31	34	38	35	38	31	207	40	59	48	147

A Központi Statisztikai Hivatal munkanélküliségi adatai országos viszonylatban

2024 márciusában a munkanélküliek átlagos létszáma **217 ezer fő**, a **munkanélküliségi ráta 4,4% volt**. A munkakeresés átlagos **időtartama 8,9 hónap** volt, az összes munkanélküli 43%-a 3 hónapnál rövidebb ideje, míg 33%-a legalább egy éve keresett állást.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskeresők létszáma 2024. március végén az egy évvel korábbihoz képest 3,2%-kal, 236 ezer főre csökkent.

A munkanélküliek között sok a **fiatal**, akik felnőtt életüket munkanélküliként kezdik, de a munkanélküliek legnagyobb hányadát a **szakképzetlen munkavállalók** alkotják.

Kalocsa Város Önkormányzata a tartósan munkanélküliek munkára ösztönzése és foglalkoztathatósága érdekében biztosítja a **közfoglalkoztatást**, melynek célja a regisztrált munkanélküliek, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, **tartósan munkanélküliek** munkára ösztönzése és **foglalkoztathatóságának javítása**.

b) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás, egyfajta meghatározás szerint, egy olyan általános esélyegyenlőségi és foglalkoztatási intézkedés, amely minden hátrányos helyzetű, de munkát vállalni kész és képes embert önálló jövedelemhez segít. A legtöbb embert a közfoglalkoztatás mozgatta meg. A települési önkormányzatok mellett a vízügyi igazgatóságok, az erdőgazdaságok, a közútkezelő országos programjai és a szociális földprogram is érintették, érintik térségünket.

A munkanélküliek közfoglalkoztatásában jelentős szerepet tölt be a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Nonprofit Kft., valamint a közfoglalkoztatott személyek irányításával a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztálya.

A közfoglalkoztatottak körében magas számban fordul elő a 8 általános vagy az alatti iskolai végzettség. Sok esetben kevés gyakorlati tapasztalattal és hiányos elméleti tudással bíró, számtalan esetben mentálisan sérült emberek végzik napi feladataikat. Jelentős segítséget jelent a városüzemeltetésben a szakmunkás, illetve szakiskolai végzettség jelenléte a közfoglalkoztatottak között. Természetesen itt rögtön felmerül a hatékonyság kérdése. Pontosabban az, hogy mennyire lehet jól végezni egy munkát, ha ilyen rövid ideig áll rendelkezésre az adott munkaerő.

Egy korábbi vizsgálat adataiból megállapítható, hogy a közfoglalkoztatottak nemek szerinti arányánál a megoszlás a férfiaknál mutat többletet, továbbá, hogy a 18-30 év közötti női korcsoport jelenléte alacsony. Az utóbbi években, ugyan nem jelentős számban, de megjelentek a munkanélküli közfoglalkoztatottak között a diplomások is.

A közmunkaprogramok az egyént kimozdították egy megszokott létből, magasabb jövedelmet biztosítottak számára. A foglalkoztatottak közül többen bíznak abban és hiszik, hogy a közmunka esélyt teremthet számukra a későbbiek során a foglalkoztatónál való munkahely létesítésére, illetve az adott munkakör betöltésére, melyre számos példa is adódik.

Az önkormányzat költségvetési rendeletében 2020-2023-ban a közfoglalkoztatottak éves létszám előirányzata, a közmunkára tervezett kiadások és az állami támogatás összege

<i>Megnevezés</i>	<i>2020. év</i>	<i>2021. év</i>	<i>2022. év</i>	<i>2023. év</i>
<i>Létszám (fő)</i>	43	34	28	25
<i>Start munkára tervezett kiadás (e/Ft)</i>	33 200	25 410	20 974	19 592
<i>Hosszú távú közmunkára tervezett kiadás (e/Ft)</i>	8 445	11 610	9 697	18 940
<i>Együtt (ezer Ft)</i>	41 645	37 020	30 671	38 532
<i>Közmunka tervezett állami támogatása (e/Ft)</i>	39 112	29 616	23 003	38 532
<i>Vagyonhasznosítási Kft. hozzájárulása a közmunkaprogramokkal kapcsolatos önerőhöz</i>	2557	1205	702	201

A városvezetés évek óta részt vesz közfoglalkoztatási pályázaton.

2022.03.01-2024.02.28.

Kalocsa Város Önkormányzata közreműködésével 2022-2023. évben közfoglalkoztatottak számának alakulása:

PROGRAM NEVE	LÉTSZÁM ADATOK	Időszak	
Start Járási mintaprogram szociális jellegű	keretlétszám	2022.03.01-2023.02.28.	2023.03.01-2024.02.28.
		17	14
	induló létszám a program elején	14	10
	Program alatt belépők száma	5	3
	PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	6	4
	programban részt vettek száma összesen	19	13
hosszú távú foglalkoztatás	keretlétszám	11	10
	induló létszám a program elején	11	10
	Program alatt belépők száma	6	3
	PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	2	2
	programban részt vettek száma összesen	14	13
A közfoglalkoztatási programban résztvevők összesen:		33	25
Részmunkaidős munkaviszony keretében, diákmunkába (2023. évben) bevont személyek száma: 20 fő			

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Az önkormányzat **kötelező feladatainak** ellátását segíti a közfoglalkoztatásban résztvevők munkába állítása. Jelentős számban foglalkoztatnak közmunkásokat az önkormányzati Kft-k, elsősorban a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Nonprofit Kft. Az **intézményeknél** meglévő, hiányzó létszámok egy részét sikerült betölteni a képzettséggel rendelkező foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő illetve regisztrált személyekkel, a **képzettséggel nem rendelkező**, közfoglalkoztatott személyek nagy számban vesznek részt az önkormányzatok **kommunális jellegű** feladatainak ellátásában.

Az önkormányzat törekszik a munkanélküliség kezelésére a különböző programok, pályázatok (start-munka, hosszú távú közmunka, rövid időtartamú közfoglalkoztatás) indításával, ám ezek csak ideiglenes megoldást jelentenek. A tartós munkanélküliség mérséklésére, megszüntetésére, további intézkedésekre, munkahelyteremtésre, a vállalkozási kedv növelésére lenne szükség.

c) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

A munkáltatók, pályakezdő fiatalok alkalmazása esetén különféle bér- és járulékfizetési kedvezményt kapnak. A fiatalok egy része munkahelyet talál a város közintézményeiben vagy átmenetileg a közfoglalkoztatás jelenthet megoldást. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a városnak mindent meg kell tenni a munkahely teremtés érdekében, hogy a fiatalok megélhetése, családalapítása a városban biztosított legyen.

d) foglalkoztatáshoz való hozzáférés

A város társadalmi és gazdasági problémái közül a legsúlyosabb a **munkanélküliség**, valamint az új vállalkozások betelepülésének hiánya. A **lakónépesség fogyása és a társadalom elöregedése** egyre növekvő terheket idéz elő a szociális ellátásban. A fiatalok egy része más városban szerez felsőfokú végzettséget, ahonnan a diploma megszerzése után, munkalehetőség hiányában nem tér vissza Kalocsára. Jellemző folyamat a szakképzett fiatalok külföldre vándorlása is, mivel külföldön a szakképzettségük jobban hasznosítható és versenyképes a fizetés mértéke.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét elsősorban a gazdasági fellendülés, a munkalehetőségek hiánya akadályozza. Kalocsa város körzetközpont, az önkormányzat és az állam (oktatási intézmények, kórház) intézményein keresztül az egyik legnagyobb foglalkoztató. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét a gazdasági fellendüléssel, beruházásokkal, új munkahelyek, vállalkozások létesítésével valamint további közmunkaprogramok megteremtésével lehetne biztosítani.

A hagyományokkal rendelkező mezőgazdasági termelés átalakult, a gépesítés következtében a kézi, munkaigényes terményfeldolgozás visszaszorulóban van. Ennek következtében az alacsonyan képzett, kizárólag mezőgazdasághoz értő munkaerő felszabadult és próbál más szektorban elhelyezkedni. Kitörést jelenthet a mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése.

Kalocsa városa a – Bács-Kiskun megyén belül nagyobb területű és közepes népességű – Kalocsai járás központja. Fekvése a megyében nyugati, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől mintegy 80 km-re délnyugatra található a Dunához közel. A város közszolgáltatásai, funkciói, foglalkoztatottsága miatt kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, de a kistérség északi települései a Duna-hídnak köszönhetően Dunaföldvár vonzáskörzetébe is beletartoznak.

Az **új híd** átadása kormányzati és helyi szinten is nagy jövőt ígér általános gazdaságélénkítő hatásain túl is. A hídnak, illetve a javuló közlekedési lehetőségeknek köszönhetően a Duna kalocsai oldalán élők könnyebben vállalhatnak munkát nem csak az építkezésen, de a működtetésben is. A hídnak köszönhetően akár a tágabb régióból is érkezhettek majd munkások az építkezésre.

A nyomvonal a dunántúli oldalon az M6 autópályától indulva Dunaszentgyörgyöt délről kerülve vág neki keleti irányba a Dunának, majd az új hídon át az alföldi oldalt Foktótól északra kerülve éri el, és csatlakozik az 512-es számú főút meglévő szakaszába, amely lehetővé teszi a Kalocsától két kilométerrel északra csatlakozást az 51-es főútba. Jelentős előrelépés lesz a kerékpárt használók számára is, hiszen a hídon irányhelyes utakat alakítanak ki, ezzel az egész tervezett infrastruktúra kerékpáros barát lesz.

A **turizmus** a település egyik húzóágazata lehet, hiszen országos jelentőségű látnivalók és külföldön is elismert néphagyományi értékek találhatók a településen. Jelenleg a turizmus recesszív fázisban van, a vonzerő növelésére az önkormányzat számos erőfeszítést tesz a lokális kulturális és épített örökségi értékek ápolásával és népszerűsítésével. Kalocsa városára jelenleg az egy napos turizmus a jellemző, ami főként a szálláshelyek hiányának tudható be (ezen enyhít a Pilvax hotel, néhány panzió és magán szállás), újabb központi szálláshelyek kialakítása jelentősen hozzájárulna a vendégéjszakák számának növelésére.

6.) Az időskor és annak jellemző problémái

Az időskor, az öregedés meghatározása több szempontból lehetséges. A demográfiai megközelítés alapja a születéskor várható életkor, az egészségesen eltölthető időtartam, de az időskor kezdete köthető a munkaerő-piaci aktivitás befejezéséhez, valamint a nyugdíjkorhatár eléréséhez is. Ezek a szempontok országonként, régióként, de akár települési szinten is eltérhetnek, így az időskor tárgyalásakor elsődleges problémát jelent az időskor kezdetére egy egységes álláspont kialakítása.

6.1) A demográfiai öregedés (Forrás: KSH)

2024. január 1-jén az ország **népességének lélekszáma 9 millió 584 ezer fő** volt. 2023-ban a halálozások számának a születésekénél nagyobb mértékű visszaeséséből adódóan a természetes fogyás üteme némileg mérséklődött.

A népesség korszerkezete tovább idősödött, amihez az időskorúak számának növekedése mellett a gyermekkorúak csökkenő létszáma is hozzájárult.

2024. január 1-jén száz aktív korúra 22,3 gyermekkorú és 31,9 időskorú jutott, az utóbbi érték némileg emelkedett az előző évhez képest.

2023-ban a halálozások száma az ország valamennyi vármegyéjében és a fővárosban is meghaladta a születéseket.

A születések számának visszaesésében a termékenység mérséklődése mellett a szülőképes korú (15–49 éves) nők létszámának hosszú ideje tartó csökkenése is szerepet játszott, létszámuk a tavalyi évben 19 ezer fővel lett kevesebb.

2023-ban a 35–39 éves és a 44 év feletti anyák kivételével minden korcsoportban csökkent a születések száma, legnagyobb mértékben a 25–29 és a 30–34 éveseknél. A születő gyermekek több mint fele 30 éves és annál idősebb nőtől származik.

A magzati veszteségbe tartozó terhességmegszakítások és magzati halálozások együttes száma hosszabb ideje folyamatosan csökken.

A házassulók életkorát tekintve a legnagyobb mértékű, 30% körüli csökkenés a 20-as éveik második felében járó férfiak és nők körében történt. Jelentős csökkenés tapasztalható még a 20–24 éves nők (26%) és a 30–34 éves férfiak (23%) esetében. Az összes csökkenés több mint 70%-a a 25–39 éves pároknál jelentkezett. Kisebb mértékű emelkedés csak a 60 év felett házasságra lépő nők körében fordult elő.

2009 óta van lehetőségük az azonos nemű pároknak bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni. A bejegyzett élettársi kapcsolatok száma 2013-tól kezdett emelkedni, és 2023-ban érte el eddigi legmagasabb értékét, amikor 177 bejegyzett élettársi kapcsolat jött létre. A férfi párok aránya minden évben meghaladta a nőkéét.

A Covid19-járvány első évében, 2020-ban több mint 11 ezer fővel 141 ezerre, majd a járvány kiteljesedésének évében, 2021-ben további 15 ezres többlettel 156 ezerre nőtt az elhunytak száma. A járványt követően jelentős mértékben visszaesett a halálesetek száma, a 2023. évi 128 ezer fős halálozás az előző évhez képest 6%-os, 2021-hez képest 18%-os csökkenést jelent.

A születéskor várható élettartamot 1990 és 2023 között általánosságban emelkedés jellemezte. Ezt a kedvező irányt törte meg a Covid19-járvány okozta halálozási növekmény, aminek következményeként 2020-ban és 2021-ben mindkét nem esetében visszaesés történt. A 2022-es értékek már a koronavírus-járvány előtti időszak növekvő tendenciájának folytatását jelezték, amit a 2023-as előzetes adatok is megerősítenek. 2023-ban a születéskor várható élettartam a férfiaknál 73,4, a nőknél 79,6 év volt, magasabb, mint 2019-ben. A nemek közti különbség 1990 és 2023 között 8,6-ről 6,2 évre mérséklődött.

2023-ban 62,7 ezer férfi és 65,5 ezer nő hunyt el. Az előző évhez viszonyítva mindkét nem halálozása közel azonos mértékben, 6%-kal csökkent. Így a nemek közötti különbség továbbra is jelentős maradt, a nők halandósága minden korcsoportban kedvezőbb. A férfiak jóval kisebb eséllyel érik meg a 90 éves vagy afeletti életkort, mint a nők, viszont akik elérték, azok halandósága már lényegesen nem különbözik a hasonló életkort megélt nőkéétől.

A csecsemőhalandóságnak egyre kisebb szerepe van a halálozásban, mégis fontos az egészségügyi ellátás színvonalát kifejező mutatószámként. Az egyéves kor alatt elhunytak ezer élveszülöttre jutó száma 2023-ban elérte az eddig mért legalacsonyabb, 3,1 ezrelékes értéket. Az előző évhez viszonyítva a fiúcssecsemők halandósága 8%-kal, a lányoké 25%-kal csökkent. A lányok halandóságának nagyobb mértékű csökkenése miatt nőtt a nemek közötti különbség, 2023-ban az egyéves kor alatti fiúk halandósága 44%-kal volt magasabb a leányokénál.

Az elmúlt évtizedben a Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárok száma folyamatosan növekedett, ez alól csak a Covid19-járványtól sújtott 2021. év jelentett kivételt. 2024. január 1-jén a hazánkban tartózkodó külföldiek száma 251 ezer fő volt, ez az ország népességének 2,6%-a.

2024. január 1-jén a szomszédos országok állampolgárai a Magyarországon tartózkodó külföldiek 28%-át tették ki.

Fontosabb népmozgalmi események alakulása

Népmozgalmi esemény	2021	2022	2023
Élveszületés	93 039	88 491	85 200
Halálozás	155 621	136 446	128 200
Házasságkötés	72 030	63 967	50 150
Terhességmegszakítás	21907	21 779	21 200
Természetes fogyás	-65 582	-47 955	-43 000

6.2) Születéskor várható élettartam (Forrás: KSH)

A magyarországi népességfogyás részben a magas halálozás következménye. A Budapesten élők számíthatnak a leghosszabb életre. 2023-ban a születéskor várható élettartam a férfiaknál 73,39 év, a nőknél 79,58 év.

Születéskor várható átlagos élettartam, átlagéletkor (2001–)

Területi egység		Születéskor várható átlagos élettartam					
		férfi			nő		
neve	szintje	2001	2012	2023	2001	2012	2023
Budapest	főváros, régió	69,28	73,58	74,83	76,52	79,23	80,56
Bács-Kiskun	megye	67,41	70,96	73,45	76,73	78,22	79,13
Ország összesen	ország	68,15	71,45	73,39	76,46	78,38	79,58

Területi egység		Átlagéletkor					
		férfi			nő		
neve	szintje	2001	2012	2024	2001	2012	2024
01.jan							
Budapest	főváros, régió	39,2	40,3	41,3	43,9	44,8	45,7
Bács-Kiskun	megye	37,1	39,6	41,6	41,1	44	45,7
Ország összesen	ország	37,1	39,3	41,1	41,1	43,5	45,1

Az iskolai tanulmányokkal eltöltött időszak mind a fiatalok, mind az idősök határát egyre feljebb tolta, a kezdetekben használt 60 év feletti időségi korhatár (nyugdíjkorhatár) 62, majd 65 évre tolódott ki, ennek ellenére számos szociológiai tanulmány továbbra is, a 60 évet veszi az idősök kezdetének.

6.3) Csecsemőhalálozás

A csecsemőhalálozási arányszám a 2. világháború óta gyorsan csökkent. 1949-ben ez 91,0 volt, 1960-ban 47,6, 1970-ben 35,9, 1980-ban 23,2, 1990-ben 14,8, 2000-ben 9,2, 2010-ben 5,1. A csecsemőhalandóság először, 2011-ben csökkent 5 ezrelék alá és 2012-ben is e szint alatt maradt. 2013-ban a javuló irányzat megállt és 5 ezrelék fölé emelkedett az újszülöttek mortalitása. Az ezt követő két évben ismét kedvező fordulat következett be, és ennek eredményeként 2015-ben tízezer újszülött közül 41 (ezer közül 4,1) hunyt el egy éves kora előtt, mely érték 2023. első nyolc hónapjában 3,1. A csökkenés mindkét nem esetében megfigyelhető volt.

6.4) Az elöregedés és annak hatása a társadalomra, a nyugdíjrendszerre

A demográfiai öregedés a modern társadalmak szükségszerűen bekövetkezett népességfejlődési tendenciájaként fogható fel, amely számos problémát vet fel az államok, önkormányzatok illetve, azok szociális szakemberei számára.

Az elöregedés annak köszönhető, hogy a modern társadalom magával hozta az alacsony születés, illetve gyermekszámot, a népesség pedig az egyre hosszabbodó születéskor várható élettartam révén csökken, vagyis az idősek aránya nő, a fiatalok aránya csökken. Ezt alátámasztják a népességre vonatkozó magyarországi adatok.

<i>Népesség, népességmozgalom</i>					
<i>Megnevezés</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>
<i>A népesség száma (január 1.)-ezer fő</i>	9.773	9.770	9.731	9.610	9.599
<i>Az élveszületések száma</i>	89.193	92.338	93.039	88.491	85.225
<i>A halálozások száma</i>	129.603	141.002	155.621	136.446	128.176
<i>A természetes szaporodás, fogyás száma (-)</i>	-40.410	-48.664	-62.582	-47.955	-42.951

Forrás: KSH-STADAT

2050-re a halandóság folyamatos csökkenését, az élettartam további növekedését várják, amely alapjaiban rendítheti meg a szociális ellátórendszert, nyugdíjrendszereket.⁵

A nyugdíjrendszerek finanszírozhatósága kerül leginkább veszélybe akkor, amikor az előregedésről beszélünk. A központi költségvetés a társadalombiztosítás alrendszerébe tartozó Nyugdíjbiztosítási Alap és Egészségbiztosítási Alap költségvetésének meghatározásakor deficittel számol, jelenleg is kevés és – a gazdasági aktivitás és a munkanélküliség növekedésének hatására – egyre inkább csökken az Alapokba befizetett járulékok mértéke. Az előregedő társadalmak nyugdíjasainak száma növekedni fog, a munkaképes lakosság – az alacsony születésszámnak köszönhetően – csökken, amely a nyugdíjak finanszírozhatóságát, a nyugdíjak mértékének színvonalát is veszélyeztetni fogja. Mindez megnöveli az állam, a helyi önkormányzatok szociális jellegű kiadásait.

Nem meglepő módon a nyugdíjrendszerek fenntarthatósága szempontjából fontos indikátorok egyre rosszabb számokat produkálnak.

A gyermeknépesség eltartottsági rátája a gyermekkorú népességnek (0–14 éves) az aktív korú (15–64 éves) népességhez viszonyított arányát fejezi ki. Az indikátor a népesség korösszetételéről nyújt információt, amelynek a társadalmi ellátó rendszerekben van jelentősége. A mutató mértéke és változásának iránya azt jelzi, hogy mekkora, és hogy növekvő vagy csökkenő terhet jelent a munkavállalási korú népességnek a gyermekek eltartása.

Az idős népesség eltartottsági rátája az időskorú népességnek (65–X éves) az aktív korú (15–64 éves) népességhez viszonyított arányát fejezi ki. Az indikátor a népesség korösszetételéről nyújt információt, amelynek a társadalmi ellátó rendszerekben van jelentősége. A mutató mértéke és változásának iránya azt jelzi, hogy mekkora, és hogy növekvő vagy csökkenő terhet jelent a munkavállalási korú népességnek az időskorúak eltartása.

Az öregedési index az időskorú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

⁵ Habcsek László-Pákozdi Ildikó – Az előregedő társadalom szociális kihívásai

A gyermeknépesség eltartottsági rátája, %

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
21,9	22	22,2	22,3	22,3	22,3

Az idős népesség eltartottsági rátája, %

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
29	30,1	30,9	31,4	31,6	31,9

Öregedési index, %

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
132,7	136,6	139,4	141	141,5	143,2

Az eltartott népesség rátája, %

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
50,9	52,1	53,1	53,7	54	54,2

Az idei évre a KSH legfrissebb adatai szerint Magyarországon a népesség eltartottsági rátája elérte az 54,2 százalékot, ami csúcsot jelent. Ez pedig komoly emelkedés, ami annak tudható be, hogy egyre több időskorú eltartását kell megoldani, és nem annak, hogy több a gyermek. A fiatalok eltartottsági rátája ugyanis 21-23,2 százalék körül mozog évek óta.

6.5) Az idősök munkavállalásának lehetőségei

Az időskorúak foglalkoztatottsága Magyarországon nem jellemző, 60 év felett számuk rohamosan csökken. Az idősök munkaerő-piaci részvételét növelni kellene ahhoz, hogy a nyugdíjak finanszírozhatók legyenek, egyebek mellett ezt a célt szolgálja a 65 éves nyugdíjkorhatár bevezetése.

A munkáltatók a fiatalabb munkaerőt részesítik előnyben, a foglalkoztatottak mintegy 2/3-a 45 év alatti. Már 45-50 év feletti álláskeresőknél is nehézséget okoz a munkaerő-piacra való visszatérés, ha állásukat elvesztették, 60 év felett, pedig minimálisra csökken a foglalkoztatottságra való esély.

Az országban a munkaerő-piaci helyzet további problémákat is hordoz magában, az **aktív korúak foglalkoztatottsága**, a **munkanélküliség kezelése** is megoldásra vár, így az időskorúak jelentős számú munkavállalása nem valószínű, hogy a közeljövőben megvalósul.

6.6) A kisközösségi, családi szint felbomlása, az ellátórendszer túlterheltsége

A szociális gondoskodás legszűkebb szinten kisközösségek révén, így például a **család** segítségével **valósulhatna** meg. A korábban jellemző **családmodell**, mely szerint a nők „háztartásbeliként” segítettek a családtagokat, és gondoskodtak felmenőikről is, a gazdaság fejlődésével fokozatosan **felbomlott**. A család a továbbiakban nem támaszkodhatott a családfő munkájára és jövedelmére, az asszonyoknak is munkát kellett vállalniuk ahhoz, hogy családjukról megfelelően gondoskodni tudjanak. A kisközösségben megvalósuló gondoskodás azokban a családokban, ahol a szülők valamelyike hiányzott, vagy a családban megélhetési zavarok keletkeztek, különösen sebezhető volt.

A családoknak jelentős nehézséget okoz a **család idősebb tagjairól való gondoskodás**, hiszen a család valamelyik tagjának munkaerő-piacról való kiválása a gondozás miatt – a jelenlegi piacgazdaságban – hatalmas többlet terhet jelent. A munkabér hiányát nem pótolja megfelelően a szociális ellátórendszeren belüli ápolási díj, és különösen a teljes felügyeletet igénylő idős, beteg embereknek a házi segítségnyújtás sem jelent feltétlen megoldást. Az idős emberekben még élő, egymást segítő családmodell – kisebb kivételekkel – már a múlté, amely miatt **nehezen tudják elfogadni** azt, ha szociális otthoni elhelyezést kezdeményezne a család részükre.

Amennyiben az időskorú személy önként csatlakozik a szociális ellátórendszerhez, további problémát jelent a **szociális otthoni férőhelyhiány**. A szociális otthonok, főként az állam, illetve az önkormányzatok által működtetettek állandó férőhelyhiánnyal küszködnek, a sorban állás hónapokat vehet igénybe, amely az azonnali intézkedést, gondozást igénylő időseknél jelent problémát. Gyakori a gondoskodást igénylő, de már kórházi gyógykezelést nem igénylő idősök kórházban való hosszadalmas fektetése, amely az egészségügyet is túlterheli és hosszú távon nem tartható.

A szociális otthoni elhelyezéshez való hozzájárulást tovább gyengíti, hogy az egyénnek, az élete munkájával megteremtett **lakóhelyét kell elhagynia** annak érdekében, hogy „egy ágyat kapjon cserébe”, a jól megszokott lakókörnyezet helyett, nem is beszélve arról, hogy ezek az intézmények a családtagoktól gyakran távol helyezkednek el – a gyermekek elköltözése miatt – amely a családi kötelekeket tovább gyengítheti. A nem állami fenntartásban működő, idősök számára elhelyezést biztosító intézmények, nyugdíjas házak, egyszeri befizetési összege, belépési hozzájárulása (mindkettő mellett fizetni kell a havi térítési díjat is) az emberek többsége számára, főleg vidéken, anyagi körülményeik miatt nem hozzáférhető.

A több generációs együtt élő, egymást támogató családmódel felbomlása visszafordíthatatlanul bekövetkezett. A nők munkavállalása, a lakáskörülmények, a munkaerő-piaci kihívásoknak való megfelelés megváltoztatták a családon belüli munkamegosztást. A tartós gondozás-ápolás klasszikusan női szerepét ma már kevesen vállalhatják, elsősorban anyagi megfontolások miatt.

7.) A szociális jog szabályozása

7.1) Szociális gondoskodás jogszabályi háttere

A jogállamiság elve alapján **Magyarország Alaptörvénye** (Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25. – továbbiakban: Alaptörvény) **deklarálja az állampolgárok szociális biztonsághoz való jogát.** („Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.” (XIX. cikk (1) bek.)

Az Alaptörvény szerint Magyarország a **szociális biztonságot** rászorulóknak esetében „**a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.**” (XIX. cikk (2) bek.) A garanciális szabályok között azonban a korábbiaknál nagyobb hangsúlyt helyez az állami szerepvállalásra és egy erőteljesebb szabályozási felelősségre. („Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.” (XIX. cikk (3) bek.)

Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes **állami nyugdíjrendszer fenntartásával** és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”(XIX. cikk (4) bek.)

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata (Szt. 2.§). Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bek. 4), 8) pontja kimondja, hogy a **települési önkormányzat feladata** – egyebek mellett – az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások biztosítása.

Az **állam** és az **önkormányzat feladata** a szociális ellátó rendszer működtetése, amelyhez hozzá tartozik a **feladatok finanszírozása** is. Az Országgyűlés a központi költségvetésben, a helyi önkormányzat a saját költségvetésében dönt arról, hogy az adott évben, milyen szociális célra mennyi összeget fordít. A helyi önkormányzat a lakosság igényei alapján, és anyagi lehetőségeitől függően a szociális alapellátáson túl szociális ellátások, intézmények finanszírozásáról, fenntartásáról dönthet.

A **szociális törvény** (Szt.) **célja** a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása.

Az egyes szociális ellátásoknak az Szt.-ben, valamint Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének **szociális rendeletében** – 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet az egyes szociális ellátásokról – meghatározott feltételei vannak.

Az Szt.-hez szorosan kapcsolódva a **személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások** megszervezéséhez a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. Kormányrendelet nyújt további jogszabályi háttérrel.

A **gyermekvédelemhez** kapcsolódó legfontosabb törvények és rendeletek, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet.

Helyi szinten ugyanezt, a személyes gondoskodást nyújtó **szociális és gyermekjóléti ellátásokról** szóló 4/2016. (II. 12.) **önkormányzati rendelet**, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások intézményi térítési díjának megállapításáról szóló 7/2023. (II. 24.) önkormányzati rendelet, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások intézményi térítési díjáról szóló módosított 6/2012.(III.31.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A biztosítási típusú **nyugellátások** finanszírozása a társadalombiztosítás útján valósul meg, melyet a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény szabályoz, az időseket érintő nyugellátásokra való jogosultság feltételeinek további részletezése a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján valósul meg.

7.2) A szociális döntéshozatalban résztvevő testületek, hatóságok

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bek. 4), 8), 8a.) pontja kimondja, hogy a **települési önkormányzat feladata** – egyebek mellett – az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg.

Az Szt. a szociális igazgatással és a szociális ellátásokkal kapcsolatos, a Gyvt. a gyermekek védelmével és a gyámügyi igazgatással kapcsolatos képviselő-testületi, polgármesteri és jegyzői hatásköröket állapítja meg.

Kalocsa Város Képviselő-testülete 12 főből áll, 7 szakbizottsága van, melyből a szociális támogatással, szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos önkormányzati feladatokat az öt fős **Szociális Bizottság** végzi. A Képviselő-testület a szociális és gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő önkormányzati hatásköröket szakbizottságára ruházta át (Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013. (VII. 26.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzata - 1. sz. melléklet).

8.) Szociális igazgatási feladatok változása

Az államigazgatási és a közigazgatási rendszer átalakítása, az önkormányzati hatáskörök szűkítése jelentős változást hozott. 2013. január 1. napjával megkezdték működésüket a járási hivatalok, Kalocsa város esetében a Kalocsai Járási Hivatal.

A korábban jegyzői (képviselő-testületi, illetve bizottsági) hatáskörben lévő **szociális feladatok** egy részének első körben **2013. január 1.** napjától (ápolási díj, alanyi- és normatív közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság), majd második körben **2015. március 1.** napjától (aktív korúak ellátása) a **járási hivatalokhoz történő delegálásával**, valamint a szociális törvény módosításával, **átalakult a szociális támogatások rendszere.**

A pénzbeli és természetbeni **szociális ellátások átalakulásának fő elemei:**

- az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek:
 - egységesedtek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
 - módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
 - bővült az önkormányzatok mozgásterét az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.
- átalakult a finanszírozás rendszere.

A törvénymódosítással, az eddig nyújtott **támogatások nagy részének szabályozása kikerült az Szt-ből**, valamint annak végrehajtására kiadott, a pénzbeli és természetben szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló **63/2006. (III. 27.) Kormányrendeletből**.

Az önkormányzatok által biztosított ellátások neve egységesen **települési támogatás**. E támogatás keretében az önkormányzatok az **általuk támogatandónak ítélt élethelyzetekre** nyújthatnak támogatást. **Ennek szabályait** (megállapítás, folyósítás, kifizetés, felhasználás, ellenőrzés) **rendeleti formában kellett szabályozni** 2015. február 28-áig, melynek Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, az egyes szociális ellátásokról szóló **4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete megalkotásával eleget tett**.

A módosítás az Szt. által jelenleg szabályozott ellátások közül az alábbiakat érintette, **ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1-jétől már nem tartalmaz szabályozást:**

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás,
- méltányossági ápolási díj,
- méltányossági közgyógyellátás.

A jelzett támogatások **beépültek a települési támogatásba**. A fentiekén túl az **önkormányzati segély is átalakult**, a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a **települési támogatás** keretében nyújtható támogatás. Az önkormányzatok saját hatáskörben dönthettek, hogy 2015. március 1-től milyen támogatásokat folyósítanak, **ezek biztosítása az önkormányzatok költségvetési felelőssége**.

Az önkormányzatoknak lehetőségük van a szociális támogatások növelése érdekében helyi adók bevezetésére, azonban **Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, a szociális támogatások forrásának növelésére helyi adót nem vetett ki**.

Települési támogatások

Az önkormányzatok által biztosított ellátások neve **2015. március 1-jétől** egységesen **települési támogatás**. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, **rendeletükben szabályozott** élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról **rendeletet alkosson**.

Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében **milyen célokra**, mely feltételek teljesülése esetén **milyen összegű támogatást nyújt**, teljes mértékben az **önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik**.

Az Szt. által szabott **egyetlen kötelezettség az**, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére **rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani**. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az **önkormányzat jogosultsága**, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az **Szt.** a **települési támogatás** keretében **biztosítandó juttatások körét** csak példálózóan sorolja fel:

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozó ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A **szociális ellátások értékhatára**, illetőleg a támogatás mértéke a szociális vetítési alap legkisebb összegének meghatározott százalékában van megállapítva. A **szociális vetítési alap** összege **jelenleg 28.500 Ft/hó**.

9.) Az Szt. módosításának hatása a támogatások megállapítására

9.1) Lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési szolgáltatás

A helyi lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeinek szabályozásakor a korábban hatályos Szt. szabályait, a támogatás összegének meghatározásakor, pedig a város **költségvetési lehetőségeit**, valamint az Szt. alapján **ellátásban részesültek számát** és az általuk igénybe vett **támogatási összeg átlagát** (4.500 Ft) vette az önkormányzat figyelembe, a korábbi helyett, az új támogatási forma megállapításánál.

A fogyasztási egység kiszámítása továbbra is egy képlet alapján történik. A jogosultság megállapítását a lakásnagyság is befolyásolja. A lehetséges (képlet alapján számított) támogatás összege **2.500 Ft/hó - 4.500 Ft/hó között, egy évre kerül megállapításra**. A támogatás utalása a szolgáltató részére történik, annak összegét a szolgáltató a számlán jóváírja.

9.2) Méltányossági közgyógyellátás

Az ellátás szabályai **2015. március 1-jétől kikerültek az Szt.-ből**, ettől az időponttól kezdődően **biztosítása nem kötelező**. Az Szt. alapján, az egészségbiztosítási szakigazgatási szerv által meghatározott, és a központi költségvetésből finanszírozott éves gyógyszerkeret **legnagyobb** összege 12.000 Ft/hó volt.

A **közgyógyellátás szociális alapon vehető igénybe** azok számára, akiknek gondot jelent a gyógyszerek megvásárlása vagy a különböző kezelések, vizsgálatok igénybe vételéhez van szükségük segítségre. **A közgyógyellátás jogosultságnak három típusa van:** az alanyi jogon, a normatív alapon és a méltányossági alapon járó közgyógyellátás.

Alanyi jogosultsággal rendelkezik többek között:

- aki rendszeresen szociális segélyt kap és egészségkárosodott
- aki maximum 30%-os rokkantsággal rendelkezik, és rokkantsági járadékot kap
- aki rokkantsági ellátásban részesül
- aki után a szülő magasabb összegű családi pótlékot kap

Normatív alapon jogosult az, akinek a gyógyellátási költségei havonta meghaladják a mindenkor szociális vetítési alap minimum összegének 10%-át, azaz a 2850 Ft-ot és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a **szociális vetítési alap** összegét, a 28.500 Ft-ot, egyedül élők esetében a 42.750 Ft-ot.

Méltányosság igénybe vételéhez a jegyzőhöz kell beadni a kérelmet.

Az **önkormányzatok** a **települési támogatás** keretében biztosíthatnak támogatást a **gyógyszerkiadások** viseléséhez. Az önkormányzati költségvetés **nem teszi lehetővé a 12.000 Ft/fő/hó összegű** éves gyógyszerkeret megállapítását, azonban az egészségbiztosítási szerv által kiszámolt **átlaghoz közelítve, az önkormányzat 3.000 Ft/ fő/hó összegben járul hozzá a gyógyszerkiadásokhoz, abban az esetben, ha a kérelmező alanyi-, vagy normatív módon nem jogosult közgyógyellátásra.**

9.3) Méltányossági ápolási díj

Az ellátás szabályai **2015. március 1-jétől kikerültek az Szt.-ből.** Az **ellátás biztosítása** a települési önkormányzatok számára **eddig sem volt kötelező.**

A Képviselő-testület döntése alapján, **2015. március 1. napjától** hozzátartozó ápolása címén Kalocsa városban **új ápolási díj nem került megállapításra**, tekintettel arra, hogy az **Szt. alanyi jogon – a járási hivatalnál – lehetővé teszi** a súlyosan fogyatékos és tartósan beteg hozzátartozó ápolása címén az **ápolási díjnak (alapösszegben, emelt-, valamint kiemelt összegben történő) igénybevételét.**

9.4) Egyéb önkormányzati támogatások

A **szociális rendeletben**, a korábbiakban is szabályozott

- a) tűzifa támogatás, karácsonyi-, húsvéti juttatás,
- b) temetési költségekhez nyújtott támogatás,
- c) eseti önkormányzati támogatás (65 év felettiek támogatása),
- d) rendkívüli szociális támogatás (rendkívüli segély),
- e) szociális kölcsön támogatás

változatlan formában került az új szociális rendeletbe. A szociális rendelet hatályba lépésének időpontja **2015. március 1.** napja volt.

10.) Kalocsa város szociális ellátórendszere

Kalocsa Város Önkormányzata, a Szt.-ből 2015. március 1. napjától kikerült **valamennyi pénzbeli- és természetbeni ellátás** (rendkívüli települési támogatás, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, gyógyszer-támogatás, temetési támogatás) **igénybevételére lehetőséget biztosít.** Ápolási díj megállapítására azonban már nincs lehetőség, tekintettel arra a tényre, hogy ez a támogatási forma alanyi jogon a járási hivatalnál kérelmezhető.

A Szt.-ben szabályozott **ellátásokon túl**, saját költségvetése terhére **rendkívüli szociális támogatást** (polgármesteri támogatást), **tűzelő támogatást, karácsonyi-, húsvéti juttatást biztosít.**

A csökkenő állami finanszírozás és a költségvetési megszorítások miatt, egyéb ellátásokat nem állapított meg.

A **szociális ellátásoknak** az Szt.-ben és az önkormányzat szociális rendeletében [4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet, a továbbiakban: R.] **meghatározott feltételei** vannak. A jogosultság megállapítása - egyéb feltételek megléte esetén - jövedelmi és vagyoni helyzettől (Szt. 4.§) függőek. Az ellátások megállapításánál a szociális vetítési alap összege, vagy annak meghatározott százaléka a mérték, melyet az egyén illetve családja egy főre jutó jövedelméhez viszonyítanak (5. sz. melléklet). A **szociális vetítési alap összege 2023-2024-ben : 28.500 Ft].**

Jellemzően az aktív korúak, a gyermekes családok, az idősek, vagy a hozzátartozójuk kéri az egyes támogatásokat, illetve a gyermekjóléti és szociális ellátórendszerből jelzik a rászorultságot. A **kérelmeket** a Polgármesteri Hivatal **Lakossági Ügyfélszolgálatához** kell benyújtani. Az Ügyfélszolgálat munkatársai, valamint a szociális referens a kérelmeket előkészítik és döntésre a hatáskörrel rendelkező szervhez továbbítják (bizottság, polgármester, jegyző).

11.) Önkormányzati hatáskörből kikerült, de az Szt. alapján nyújtható szociális ellátások

11.1) Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek:

- a. aki egészségkárosodott:
 - munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
 - vakok személyi járadékában részesül, vagy
 - fogyatékosági támogatásban részesül;
- b. akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- c. akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- d. aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- e. akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátásának két típusa:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

11.1.1) Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult:

- a. aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b. 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

11.1.2) Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, és nem jogosult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél **kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét** (amennyiben még nem nyilvántartott álláskereső), valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni

Az **együttműködés keretében** az álláskereső rendszeresen, az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya által megadott időpontban személyesen felkeresi a járási hivatal foglalkoztatási osztályát, elfogadja a felajánlott munkát, képzési lehetőséget, munkaerő-piaci szolgáltatást, munkaerő-piaci programban való részvételt és önállóan is aktívan keres munkát.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy köteles a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, **körülmények megváltozásáról**

- **8 napon belül értesíteni az ellátást megállapító szervet** (járási, kerületi hivatal hatósági osztályát)
- **15 napon belül az állami foglalkoztatási szervet** (járási kerületi hivatal foglalkoztatási osztályát).

A jogosultságot megállapító szerv a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja.

A felülvizsgálat során igazolni kell, hogy a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt legalább 30 nap időtartamban

- közfoglalkoztatásban vett részt, vagy
- keresőtevékenységet – ideértve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett munkát, valamint a háztartási munkát – folytatott, vagy
- munkaerőpiaci programban vett részt, vagy
- az Flt. szerinti, és legalább hat hónapra meghirdetett képzésben vett részt, vagy
- az ilyen képzésben való részvétele folyamatban van, vagy
- a szociális szövetkezeti tagsági jogviszonya keretében a szociális szövetkezet közös termelésében közvetlenül közreműködött.

A 30 nap számításánál a közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. Az aktív korúak ellátása iránti kérelem a kérelmezőt álláskeresőként nyilvántartó állami foglalkoztatási szervnél is benyújtható.

11.2) Időskorúak járadéka

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (részn nyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási hivatal állapíthatja meg.

Az időskorúak járadékára az a személy jogosult, aki

A) nem egyedülálló, és

1) betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíj korhatárt, és

2) a saját és a vele együtt lakó házastársa vagy élettársa együttes jövedelme alapján számított havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 80 %-át (2018-ban a legfelül idézett kormányrendeletben meghatározott 24.955 forintot),

vagy

B) egyedülálló, és

1) betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, de 75 évesnél fiatalabb, és

2) a nyugdíjminimum 95%-át (2018-ban a 29.355 forintot) nem haladja meg a havi jövedelme,

vagy

C) egyedülálló, és

1) 75 évesnél idősebb, és

2) a nyugdíjminimum összegének 130 %-át (2018-ban a 39.630 forintot) nem haladja meg a havi jövedelme.

Egyedülállónak az a személy minősül, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van. Különélők a házastársak, ha eltérő lakcímre vannak bejelentve.

Az időskorúak járadékának havi összege

Ha a jogosultnak nincs jövedelme:

a fenti A) pont szerinti jogosult esetén a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 85%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 24.955 Ft)

a fenti B) pont szerinti jogosult esetén a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 100%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 29.355 Ft)

a fenti C) pont szerinti jogosult esetén a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 135%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 39.630 Ft)

Ha a jogosultnak van jövedelme, akkor a fenti összegek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete az időskorúak járadéka.

Ha a különbözet összege az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére akkor is legalább ezer forint összegű járadékot kell megállapítani.

2018-tól az időskorúak járadékának havi összegei a kötelező nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkednek - ezért magasabbak 3%-kal a 2018-ra érvényes összeghatárok és összegek a tavalyinál.

Az időskorúak járadékának forintban kifejezett havi összegeit a Kormány évente rendeletben meghatározza.

Az időskorúak járadékában részesülő személy a járadék folyósításának időtartama alatt egészségügyi szolgáltatásra jogosult.

Vonatkozó jogszabályok:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 32/B-32/C §-ai,
- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatás fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. tv. 16. § h) pontja,
- a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 14.§-a,

11.3) Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

11.3.1) Ápolási díj (alanyi jogon)

Alanyi alapösszegű ápolási díjra **jogosult** a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. **Emelt összegű ápolási díjra jogosult** a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, fokozott ápolási szükséglettel rendelkező személy gondozását, ápolását végzi. **A kiemelt ápolási díjra jogosult** az a közeli hozzátartozó, aki által ellátott személy: 18. életévét betöltötte, és a rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, vagy 18. életévét nem töltötte be, vagy betöltötte, de tanulmányokat folytat, és utána állapota miatt magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, és ezzel együtt a magasabb összegű családi pótlékra jogosító állapot igazolását végző szakorvos igazolja, hogy betegsége vagy fogyatékos állapota miatt tartós ápolást-gondozást igényel.

A járási hivatal a **fokozott ápolást igénylő** súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Fokozott ápolást igénylő az a személy, aki mások személyes segítsége nélkül önállóan nem képes

- a) étkezni, vagy
 - b) tisztálkodni, vagy
 - c) öltözködni, vagy
 - d) illemhelyet használni, vagy
 - e) lakáson belül - segédeszköz igénybevételével sem - közlekedni,
- feltéve, hogy esetében az a)-e) pontokban foglaltak közül legalább három egyidejűleg fennáll.

11.3.2) Méltányosságból megállapítható ápolási díj

Az **Szt.** 2015. március 1. napjától **hatályon kívül helyezte** az erre vonatkozó szabályozást.

11.4) Közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az **egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához** kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében **biztosított hozzájárulás**. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy, gyógyszerkerete erejéig – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, gyógyászati ellátásokra.

11.4.1) Közgyógyellátás alanyi jogon

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 49. §, Szt.50-50/C. §, 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 35-49.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: Járási Hivatal

Jogosult az ellátás megállapítására:

Alanyi jogcímen jogosult közgyógyellátásra

- a) az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú;
- b) az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy;
- c) a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
- d)
- e)
- f) a rokkantsági járadékos;
- g) az, aki
 - ga) rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
 - gb) az Mmtv. 30. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontjának vagy 32. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
 - gc)
 - gd) az Mmtv. 31. §-ának alkalmazásával öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy
 - ge) öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon a ga) vagy gb) alpont hatálya alá tartozott;
- h) az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül

11.4.2) Közgyógyellátás normatív módon

Vonatkozó jogszabály: Szt. 50.§ (2) bekezdés, 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 25-30.§

Ellátás megállapítására jogosult: Járási Hivatal

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az 50/A. § (4) bekezdése szerint elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) a szociális vetítési alap összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a szociális vetítési alap összegének 105%-át, egyedül élő esetén 155%-át. A rendszeres gyógyító ellátás költségének számításánál az Eb. 23. §-ának b), d) és e) pontja alapján fizetendő térítési díjat nem kell figyelembe venni.

A havi rendszeres gyógyító ellátási szükségletet a háziorvos (intézmény orvosa) igazolja, annak mértékét szakhatósági állásfoglalásban az egészségbiztosítási szerv állapítja meg.

11.4.3) Méltányosságból megállapítható közgyógyellátás

Az Szt. 2015. március 1. napjától **hatályon kívül helyezte** az erre vonatkozó szabályozást.

11.5) Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 54.§.

Ellátás megállapítására jogosult szerv: Járási Hivatal

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap összegének 120%-át,

b) aki egyedül élő és jövedelme a szociális vetítési alap összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultságról a járási hivatal hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év. A bizonyítvány tartalmazza a rászoruló személy nevét, lakcímét - tartózkodási engedéllyel rendelkező hontalan személy esetén szálláshelyét -, társadalombiztosítási azonosító jelét, a rászorultság tényét, valamint az igazolás hatályosságát.

A bizonyítvány a megjelölt feltételek fennállása esetén ismételten kiállítható.

A bizonyítvány a szociális rászorultságot a kérelem benyújtásának napjától igazolja.

A szociálisan rászorult személyekről a járási hivatal nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

12.) Önkormányzati hatáskörben megállapítható települési támogatások

Vonatkozó jogszabály:

Szt. 45.§, Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.)5.§ (1-2) bekezdés, 12.§

Ellátások megállapítására jogosult szerv: települési önkormányzat

Kalocsa város esetében, a Képviselő-testülettől kapott felhatalmazás alapján, átruházott hatáskörben a **Szociális Bizottság**.

Rendeleti szabályozás

Kalocsa Város Képviselő-testülete **eleget tett** rendeletalkotási kötelezettségének, az **egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete** megalkotásával. A képviselő-testület az Szt. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, az önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt.

Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára pénzbeli vagy természetbeni ellátásként

- a) rendkívüli települési támogatást,
- b) lakásfenntartási támogatást,
- c) gyógyszer-támogatást,
- d) tüzelőtámogatást, karácsonyi-, húsvéti juttatást,
- e) temetési költségekhez nyújtott támogatást,
- f) szociális kölcsön támogatást,
- g) rendkívüli szociális támogatást

állapít meg.

Életkor alapján, a karácsonyi- és húsvéti ünnepeket megelőzően – függően az önkormányzat költségvetési lehetőségeitől - eseti önkormányzati támogatás nyújtható.

A települési támogatás a szociálisan rászorult jogosult számára

- a) létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetben,
- b) lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- c) gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) temetési költségek viseléséhez,
- e) téli tűzifa támogatásként,
- f) karácsonyi-, húsvéti juttatásként,
- g) szociális kölcsönként,

nyújtható.

12.1) Rendkívüli települési támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.13.§

R.13.§ (1) A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudó személyek részére – kérelemre vagy hivatalból – alkalmanként vagy havi rendszerességgel települési támogatás adható, ha az egy főre jutó havi jövedelem

- a) család esetén a szociális vetítési alap összegének 180 %-át,
- b) egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 200 %-át nem haladja meg.

(2) Elsősorban azt a személyt indokolt települési támogatásban részesíteni,

- a) akinek tartós betegsége, balesete miatt jelentős jövedelem kiesése van,
- b) aki elemi kár miatt anyagi segítségre szorul,

- c) aki a családban történt haláleset következtében nehéz anyagi helyzetbe kerül,
- d) akinek nyugdíjazása folyamatban van és átmenetileg ellátatlan,
- e) aki az egészsége megőrzése érdekében az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatást vesz igénybe, ha a szolgáltatás díja a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 150 %-át meghaladja,
- f) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében,
- g) a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások támogatására,
- h) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához,
- i) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások miatt,
- j) a gyermek tartós betegsége során, a család nehéz anyagi körülmények közé kerül,
- k) a gyermek iskoláztatásával járó rendkívüli kiadások biztosítása érdekében.

R.14.§ (1) A rendkívüli települési támogatás egyszeri összege legfeljebb a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 50 %-áig (14.250 Ft) állapítható meg.

(2) A települési támogatás összege egy naptári évben nem haladhatja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

12.2) Települési támogatásként megállapítható lakásfenntartási támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.16-20.§

R. 16.§ (1) Az önkormányzat települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez, az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén (a továbbiakban: lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás).

(2) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás – kérelmező választásától függően -

- a) a villanyáram fogyasztási díjához,
- b) a gázfogyasztás díjához,
- c) a víz- és csatornahasználati díjhoz,
- d) a szemétszállítási díjához,
- e) a lakbér költségéhez,
- f) a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztéséhez

vehető igénybe.

(1) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 280%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

- (2) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol
- a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,*
 - b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,*
 - c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,*
 - d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,*
 - e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.*
- (3) Ha a háztartás
- a) (2) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
 - b) (2) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,
- a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.
- (4) Ha a háztartásban gyermeket egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot, a nevelőszülőt és a hivatásos nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.
- (5) A lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege 450,-Ft.
- (6) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás esetében elismert lakásnagyság
- a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,*
 - b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,*
 - c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,*
 - d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,*
 - e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.*
- R. 18.§** (1) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás egy hónapra jutó összege
- a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 50%-át,
 - b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,
- de nem lehet kevesebb, mint 2.500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.
- (2) A lakásfenntartás legmagasabb havi összege 4.500 forint. 2015. évet követően a támogatás összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = 0,3 - \frac{J - 0,5 \text{ NYM}}{\text{NYM}} \times 0,15,$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az szociális vetítési alap mindenkor legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

- (4) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. E rendelkezés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.
- (5) Helyi lakásfenntartási támogatás igénylése esetén a kérelmező köteles kérelméhez csatolni az általa lakott lakás nagyságát igazoló hivatalos iratot, ennek hiányában a kérelmező büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozik a lakás nagyságáról.
- (6) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatást egy évre kell megállapítani. Az ellátás megállapításának kezdő napja, a kérelem benyújtását követő hónap első napja.

R. 20.§ (1) Nem jogosult lakásfenntartási támogatásra

- a) aki munkanélküli és nem regisztráltatta magát a Munkaügyi Kirendeltségen,
- b) aki a közfoglalkoztatást nem vállalja, vagy közfoglalkoztatása saját hibájából, vagy a munkáltató által történő felmondással szűnt meg.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat az aktív korú munkanélküli kérelmező esetében, a települési lakásfenntartási támogatás elbírálása előtt, a Polgármesteri Hivatal Jegyzői Osztálya személyzeti referense igazolja.

12.3) Települési támogatásként megállapítható gyógyszer-támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ör.21-25.§

R.21.§ (1) Gyógyszer-támogatás, a szociálisan rászorult személy részére, az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

(2) Gyógyszer támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a havi rendszeres (2) Gyógyszer támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a havi rendszeres gyógyszerköltségének térítési díja a szociális vetítési alap összegének a 15 %-át eléri vagy meghaladja, feltéve, hogy a

- a) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a szociális vetítési alap összegének 350 %-át,
- b) egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 400 %-át.

R.22. § (1) A 21. §(1) bekezdésben meghatározott hozzájárulás nyújtható

- a) rendszeres gyógyszer-szükséglet támogatására, vagy
- b) akut megbetegedésből eredő gyógyszer-szükséglet támogatására.

(2) A jogosult számára kizárólag a személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges gyógyító ellátás rendelhető.

- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás ugyanazon személy esetében csak egy jogcímen állapítható meg.
- (4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott támogatást ugyanazon személy egy naptári évben csak egy alkalommal veheti igénybe. A (1) bekezdés a) pontjában megállapított támogatást egy évre kell megállapítani.
- (5) A (1) bekezdés a) pontjában szabályozott támogatás megállapításánál a kérelmező krónikus betegségéhez igazodó, társadalombiztosítási támogatásba befogadott egy havi rendszeres gyógyszerköltségét lehet figyelembe venni, minimum 4.275 Ft.

R. 23.§ (1) A havi rendszeres gyógyító ellátáshoz szükséges, társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszereket a kérelem nyomtatványhoz mellékelt orvosi igazoláson, a háziorvos igazolja.

(2) A háziorvosi igazoláson fel kell tüntetni kérelmező természetes személyazonosító adatait, lakóhelyét, az egészségi állapot fenntartásához, gyógyításához szükséges, társadalombiztosítási támogatásba befogadott, rendszeresen szedett gyógyszerek havi adagját, valamint az orvos pecsétjét.

(3) A háziorvos által felírt, társadalombiztosítási támogatásba befogadott havi rendszeres gyógyszerek összegét, a gyógyszerértár igazolja.

(4) Az éves gyógyszerkeret akkor állapítható meg, ha a háziorvos igazolása alapján, a gyógyszereszkükséglet időtartama a 6 hónapot meghaladja.

R. 24.§ (1) A gyógyszerértámogatás mértéke 2015. évben;

a) a 22. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott gyógyszerkeret összege havi 3.000 Ft
(36.000 Ft/év),

b) a 22. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott évi gyógyszerkeret összege: 6.000 Ft.

2015. évet követően a támogatás összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

12.4) Települési támogatásként megállapítható temetési költségnek a támogatása

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ör.27.§

R. 27.§ (1) Temetési költséghez nyújtott önkormányzati támogatás állapítható meg indokolt temetési költség viseléséhez annak a haláleset időpontjában kalocsai lakó-vagy tartózkodási hellyel rendelkező kérelmezőnek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti és az egy főre jutó havi jövedelem

a) család esetén a szociális vetítési alap összegének 350 %-át,

b) egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 400 %-át

nem haladja meg.

(2) Indokolt a temetési költség, ha a temetési számla összege nem haladja meg a helyben megállapított mindenkor legolcsóbb köztemetés összegének négyszeresét, 222.250,- Ft x 4, azaz 889.000,- Ft-ot.

(3) A temetési költséghez nyújtott települési önkormányzati támogatás összege 15.000 Ft.

(4) Temetési költség címén önkormányzati települési támogatás iránti kérelmet a haláleset bekövetkezésétől számított 60 napon belül kell előterjeszteni.

13.) Méltányosság gyakorlása

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.28.§

Kalocsa Város Képviselő-testülete lehetővé tette, kivételes méltányolást érdemlő esetekben, az egyes támogatási formák szabályaitól való eltérést, méltányosság gyakorlását.

R. 28.§ (1) Rendkívüli települési támogatás kivételes méltányolást érdemlő esetekben az alábbi feltételek közül az a) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapítható meg:

- a) *ha az egy főre jutó jövedelem család esetén a szociális vetítési alap összegének 200%-át, egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 250%-át nem haladja meg,*
- b) *a kérelem indoka gyógyászati segédeszköz beszerzése, vagy*
- c) *egyéb, a mindennapi életvitelhez elengedhetetlenül szükséges rendkívüli kiadás felmerülése, mely kiadás összege eléri vagy meghaladja az egy főre jutó jövedelem 50%-át.*

(2) **Temetési költségekhez** a települési támogatás 25.000,-Ft összegben - kivételes méltányolást érdemlő esetekben -, az alábbi feltételek közül az a.) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapítható meg:

- a) *ha az egy főre jutó havi jövedelem család esetén a szociális vetítési alap összegének 200%-át, egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 250%-át nem haladja meg,*
- b) *kérelmező vagy családtagja súlyos mozgáskorlátozott,*
- c) *kérelmező vagy családtagja fogyatékos személy,*
- d) *kérelmező gyermekét vagy gyermekeit egyedül neveli,*
- e) *ha a családban három vagy több gyermeket nevelnek.*

(3) **Gyógyszer szükséglet támogatása** kivételes méltányolást érdemlő esetekben, az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg:

- a) *kérelmező a 75. életévét betöltötte, vagy*
- b) *szakorvosi véleménnyel igazoltan rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenved,*
vagy
- c) *dokumentummal igazoltan fogyatékos, vagy munkaképtelen,*

feltéve, hogy az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelem a szociális vetítési alap összegének 435 %-át nem haladja meg, és a havi rendszeres gyógyító ellátásának háziorvosa által felírt térítési díja a szociális vetítési alap összegének 15 %-át eléri vagy meghaladja.

(4) A gyógyszer-szükséglet támogatása kivételes méltányosságból a (3) bekezdésben foglaltakon túl, jövedelmi értékhatárra tekintet nélkül akkor is megállapítható, ha a kérelmező árvaellátásban részesül és munkaképesség csökkenése az orvos-szakértői bizottság által igazoltan a 100 %-ot eléri, valamint részére az Szt. 50. § (1) bekezdése alapján, anyagi jogon a közgyógyellátási jogosultság nem állapítható meg.

- (5) A (4) bekezdésben foglalt esetben, megállapítható a gyógyszer-támogatás háziiorvosi-, gyógyszer-tári- és a jövedelem igazolása nélkül, az orvos-szakértői bizottság szakvéleménye, valamint a járási hivatal közgyógyellátási jogosultságát elutasító határozata alapján.

14.) Eseti önkormányzati támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.29.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: Szociális Bizottság

R. 29.§

(1) Kalocsa Város Önkormányzata – függően az Önkormányzat költségvetési lehetőségeitől, különösen pedig a szociális keret felhasználásától, a karácsonyi- és a húsvéti ünnepeket megelőzően, saját költségvetése terhére, eseti önkormányzati támogatásban részesítheti azokat a kalocsai lakóhellyel rendelkező személyeket, akik

- a) a támogatás nyújtásának évben 65. életévüket betöltik, vagy
- b) 65 évnél idősebbek.

(2) A karácsonyi-, húsvéti eseti önkormányzati támogatás 2015. évi összege 2.000 Ft/fő. 2015. évet követően a támogatások összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg. 2022-2023-ban 5000 Ft/fő.

(1) Az önkormányzati támogatás megállapítása az (1) bekezdésben foglalt személyek részére, kérelem és jövedelemigazolások benyújtása nélkül, hivatalból történik.

15.) Rendkívüli szociális támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 1.§ (2) bekezdés Szt. 26.§, 4/2015.(II.27.) ö.r. 30.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: polgármester

R. 30.§ (1) Rendkívüli szociális támogatást a polgármester saját hatáskörben kivételes méltányolást érdemlő esetekben az alábbi feltételek közül az a) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapíthat meg:

- a) *ha az egy főre jutó jövedelem család esetén a szociális vetítési alap összegének 270 %-át, egyedül élő esetén a szociális vetítési alap összegének 320 %-át nem haladja meg,*
- b) *kérelmező vagy vele közös háztartásban élő családtagja súlyos mozgáskorlátozott,*
- c) *kérelmező vagy vele közös háztartásban élő családtagja fogyatékos személy,*
- d) *kérelmező gyermekét vagy gyermekeit egyedül neveli,*
- e) *ha a családban három vagy több gyermeket nevelnek,*
- f) *ha a kérelem indoka gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz beszerzése, vagy*
- g) *egyéb, a mindennapi életvitelhez elengedhetetlenül szükséges rendkívüli kiadás felmerülése.*

(2) A rendkívüli segély egyszeri összege legfeljebb a szociális vetítési alap összegének 200%-áig állapítható meg.

(3) A rendkívüli segély összege egy naptári évben nem haladhatja meg a szociális vetítési alap összegének háromszorosát.

16.) Köztemetés

Vonatkozó jogszabály: Szt. 48.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.32.§

Hatáskör gyakorlója: polgármester

Az Szt. változatlanul hagyta a köztemetés szabályait, annak helyi feltételei a szociális rendeletben kerültek szabályozásra, a hatáskör gyakorlója a polgármester. Kalocsa Város Önkormányzatára ró terhet, ami a Bács-Kiskun Megyei Kórház telephelyeként működő Kalocsai Szent Kereszt Kórház krónikus ágyainak (elsősorban a krónikus belgyógyászat, tüdőgyógyászat, pszichiátria ágyak), egész megyére történő kiterjesztésével, a Kalocsán elhalálozott vidéki személyek számának emelkedésével magyarázható. Az utóbbi időben, a köztemetések számában, nem érzékelhető növekedés.

R. 32.§ (1) Az elhunyt személynek közköltségen történő eltemetetéséről (továbbiakban: köztemetés) kell gondoskodni a halálesetről való tudomást szerzést követő 21 napon belül, ha Kalocsa város közigazgatási területén hunyt el és

- a) *nincs vagy nem lelhető fel az eltemetetésre köteles személy, vagy*
- b) *az eltemetetésre köteles személy az eltemetetésről nem gondoskodik.*

(2) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

- a) *aki a temetést szerződésben vállalta,*
- b) *akit arra az elhunyt végrendelete kötelez,*
- c) *végintézkedés hiányában az elhunyt elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa,*
- d) *az elhunyt közeli hozzátartozója.*

(3) Ha a temetésre kötelezett nem tesz eleget, vagy jövedelmi helyzete miatt nem tud eleget tenni kötelezettségének, az elhunytat közköltségen kell eltemetetni. A temetésre kötelezett személyt, kérésére a temetés helyéről és idejéről értesíteni kell.

(4) Az elhunytat a temetésre kötelezett kérelmére, az általa megjelölt temetési helyre kell eltemetni abban az esetben, ha a megjelölt temetési hely felett a kérelmezőnek rendelkezési joga van.

(5) A hamvakat tartalmazó urnát az eltemetetésre köteles személynek, befogadó nyilatkozat ellenében, kérésére ki kell adni.

(6) A köztemetés költsége 2024. márciusától

- a) *koporsós temetés esetében 323.850,- Ft,*
- b) *hamvasztásos temetés esetében 292.100,- Ft,*
- c) *hamvasztásos temetés urna elvitelével 222.250,- Ft.*

2015. évet követően a köztemetés összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

(7) A végtisztességre való felkészítés költsége a Bács-Kiskun Megyei Kórház Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktatókórháza Térítési díj szabályzatában meghatározott összeg.

(8) A köztemetés és a végtisztességre való felkészítés költségeit hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél be kell jelenteni.

- (9) Az Szt. 48.§ (2) bekezdése alapján, amennyiben a köztemetett kalocsai lakóhellyel nem rendelkezett, az utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzattól a köztemetetés költségeit vissza kell igényelni.
- (10) A temetésre köteles személyt vagy az örököst a köztemetés költségeinek megtérítésére kell kötelezni. A visszafizetésre legfeljebb 12 havi részletfizetés engedélyezhető.
- (11) A polgármester a köztemetés költségét részben vagy egészben elengedheti, amennyiben a:
- a) *kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem a mindenkori szociális vetítési alap 150%-át,*
 - b) *egyedül álló esetén a mindenkori szociális vetítési alap 200%-át*
- nem haladja meg.

Települési támogatások

	Lakásfenntartási támogatás	Rendkívüli települési tám.	Gyógyszer tám.	Temetési költséghez tám.
2015.	300	21	40	14
2016.	380	65	45	13
2017.	221	82	41	7
2018.	396	58	28	9
2019.	509	77	20	5
2020.	111	96	8	3
2021.	84	74	6	2
2022.	99	41	2	-
2023.	72	31	8	5

Forrás: Polgármesteri Hivatal

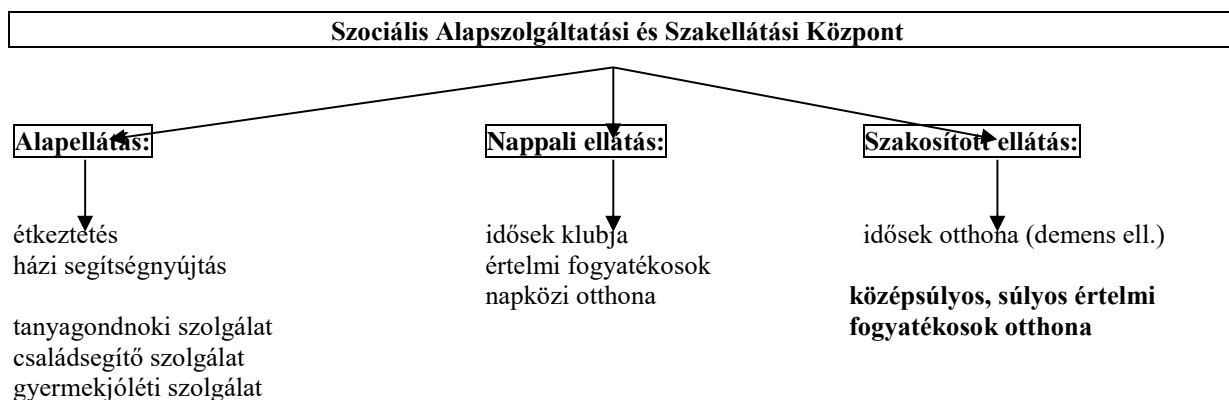
17.) Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Kalocsa városban a szociális **alapellátási- és szakosított** ellátási formák **egyaránt léteznek**. A szociális gondoskodás központi intézménye a **Szociális Központ**, az önkormányzat a Központon keresztül biztosítja a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális alapellátási- és szakosított ellátási feladatokat. Az intézmény jogelődjei az Egyesített Szociális Intézmény, mely a területi és az intézményi ellátás 1977. január 1-el történő integrálása után jött létre, majd pedig a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ 2007. július 1- 2013. december 31-ig biztosította a szociális gondoskodási feladatokat.

Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Átv.) és az azt módosító 2013. évi CLXXXIV. törvény alapján, a **települési önkormányzatok tulajdonában és fenntartásában** lévő **integrált szakosított szociális és gyermekvédelmi intézmények**, valamint az intézményekkel kapcsolatos **valamennyi vagyon és vagyoni értékű jog**, az intézményekkel kapcsolatos **fenntartói jog és kötelezettség 2014. január 1-jével** a törvény erejénél fogva a magyar államra szállt át.

Ettől az időponttól kezdődően **önkormányzatok jogutódja a magyar állam**. Az **intézményfenntartói feladatokat**, az erre kijelölt szerv a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SzGyF) látja el.

Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ átadás előtti struktúrája:

Az átalakítást követően 2014. január 1-től, az Áátv. 10/A. §-a szerint;

- a) a Szociális Alapellátási és Szakellátási Központ intézménytől átvett feladatot lát el,
 - ápolást, gondozást nyújtó **értelmi fogyatékos személyek** ellátása (Kalocsa, Malom u.3.)
- b) Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központból való **kiválással**, annak **jogutódjaként**, **új** - önkormányzati feladatot ellátó - **intézmény jött létre** (a megmaradt szociális feladatok ellátására, **Szociális Központ** néven).

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2014. január 1. napjával - a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központból történő **kiválással**, annak **jogutódjaként** – **Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ** elnevezéssel - az önkormányzati szociális feladatok ellátására - önkormányzati intézményt alapított. Az új intézmény tulajdonosa és fenntartója Kalocsa Város Önkormányzata.

Szociális Központ

A személyes gondoskodás 2016.01.01. utáni, jelenlegi struktúráját a Konceptió 5-6. sz. melléklete mutatja.

18.) Szociális szolgáltatások

Vonatkozó jogszabály: Szt. 56.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 6.§

Ellátást nyújtó intézmény: Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.)

Kalocsa Város Önkormányzata 4/2016. (II.12.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló **rendeletében** (a továbbiakban: **Szgyr.**) szabályozta az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő **személyes gondoskodást biztosító** ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és érvényesítésének garanciáit.

Szgyr. 6.§

(1) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

(2) *Szociális alapszolgáltatások*

- a) *étkeztetés,*
- b) *házi segítségnyújtás,*
- c) *családsegítés,*
- d) *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- e) *nappali ellátás*
 - ea) *idősek klubja,*
 - eb) *értelmi fogyatékosok napközi otthona,*
 - ec) *pszichiátriai betegek ellátása,*
 - ed) *szenvedélybetegek ellátása,*
 - ee) *hajléktalan személyek ellátása.*

(3) A személyes gondoskodás körébe tartozó **szakosított ellátás** az ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona.

19.) Szociális alapszolgáltatások

Ellátást nyújtó intézmény: Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.)

Az idősek ellátását segítő személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások megszervezésével, a Kalocsa Város Önkormányzata **segítséget nyújt** a szociálisan rászorultak részére **saját otthonukban** és lakóközösségükben önálló **életvitelük fenntartásában**, valamint egészségi állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

19.1.) *Étkeztetés*

Vonatkozó jogszabály: Szt. 62.§, Szgyr.8-9.§

Szgyr. 8. §

(1) Az étkeztetés keretében, azoknak a szociális rászorultaknak napi egyszeri meleg étkezéséről ebéd formájában kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) *koruk,*
- b) *egészségi állapotuk,*
- c) *fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,*
- d) *szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.*

(2) Az intézményvezető külön eljárás nélkül köteles az arra rászorulóknak étkezést biztosítani, ennek hiánya a rászoruló életét vagy testi épségét veszélyezteti

Szgyr. 9.§ (1) Életkora miatt rászoruló az a személy, aki személyi azonosításra alkalmas okmány bemutatásával igazolja, hogy a 65. életévét betöltötte.

(2) Egészségi állapota miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki a háziorvos vagy kezelőorvos igazolása szerint önmaga ellátásáról részben, vagy teljesen nem tud gondoskodni.

(3)*

(4) Pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt rászorulónak kell tekinteni azt a személyt, aki fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, és pszichiátriai-, vagy szenvedélybetegségét a kezelőorvos által kiállított szakvéleménnyel igazolja.

(5) Hajléktalan rászorulónak kell tekinteni az Szt. 4.§ (2)-(3) bekezdése szerinti személyt.

Szgyr. 10.§

(1) A szociális étkeztetést, egyéb főzőhely keretében a Kalocsai Közétkeztetési Intézmény biztosítja.

(2) Az ebédnek a lakásra történő kiszállításáról, az ellátásban részesülő személy kérelmére a Szociális Központ gondoskodik.

(3) A szociális ebéd a Szociális Központból elvihető, vagy a Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.) étkezőjében, helyben elfogyasztható.

(4) Igény esetén a szociális étkeztetés munkaszüneti és pihenőnapokon is igénybe vehető.

(5) Diétás étkezést kell biztosítani azoknak a szociálisan rászorult személyeknek, akiknek a diétás étkeztetés szükségességét a háziorvos igazolja.

Szakmai tevékenység

A feladat ellátást az intézmény napi egyszeri meleg étkezés (ebéd) biztosításával végzi.

Az ebédet a Kalocsai Közétkeztetési Intézménytől vásárolja az intézmény. A biztosított élelmiszer nyersanyag energia és tápanyag tartalma a jogszabályi előírásnak megfelel. A Főzőkonyha ÁNTSZ engedéllyel rendelkező gépkocsival az ételt a Szociális Központ Malom utcai telephelyén lévő tálalókonyhájára szállítja.

Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe.

A településen több szolgáltató biztosít étkeztetést, egyéni döntésen alapul a szolgáltatás választása. Az ellátást kezdeményezheti a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult embert észlel.

A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybevevő személy rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.

A térítési díj összege nem haladhatja meg a szolgáltatást igénybevevő napi jövedelmének 30%-át.

Térítési díj összege elvitellel és helyben fogyasztással : 980 Ft/fő/nap

kiszállítással : 1180 Ft/fő/nap

A szállításért fizetendő összeg nincs benne az étkezés térítési díjában, külön kerül kiszámlázásra azok számára, akik házhoz szállítással igénylik az étkezést. A házhoz szállítás belterületen az intézmény autójával valósul meg.

Étkeztetés keretén belül ellátottak számának alakulása a 2023. évben (éves összesített adat)

Megállapodások száma: 2022.12.31. 115

2023. 12.31. 112

A 2023-es év során 48 új szerződés megkötésére került sor, 51 fő kikerült az ellátottak köréből. 28 199 adag került kiosztásra 2023-ben.

Az étkeztetés igénybevétele nagymértékben függött az étel minőségétől, mennyiségétől, és a kiszállítás időpontjától. A lemondott étkezők nagyszámmal az elvitelesek közül kerültek ki, mivel ők fizikálisan és egészségileg is a jobb állapotban voltak ők könnyebben váltottak szolgáltatót.

Amennyiben problémát észleltünk jeleztük a főzőkonyha felé, általában sikerült megoldást találnunk.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása:

Nem, életkor	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	Összesen:
Férfi	3	9	5	6	4	8	6		46
Nő	3	5	3	8	6	17	22	4	69
Összesen	4	18	6	14	12	25	30	6	115

19.2) Házi segítségnyújtás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 63.§, Szgyr.11.§

Szgyr. 11.§

1) Az Szt. 63. §-a szerinti házi segítségnyújtást, annak igénybevételét megelőzően elvégzett gondozási szükséglet alapján megállapított formában és időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában a Szociális Központ Alapszolgáltatási Központja biztosítja.

(2) A gondozási szükséglet során meg kell állapítani, hogy az ellátást igénylő szociális segítségre vagy személyi gondozásra szorul és ellátását ennek megfelelően kell biztosítani.

(3) A házi segítségnyújtás a hét munkanapjain vehető igénybe 7,30 órától 15,30 óráig.

A családok életvitele megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az egyedüllét miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek.

A házi segítségnyújtás adta lehetőségeket elsősorban az idősebb korosztály, az egyedül élők, vagy egészségi okok miatt rászorulóknak veszik igénybe. Az idős embereket gondozó családok számára nagy segítséget jelent, ha a hozzátartozók mellett egy szakképzett gondozó is besegít az idős családtag gondozásába. Törekedni kell, a személyre és élethelyzetre szabott segítség nyújtására minden ellátott számára. Cél, a szakszerű, emberközelű és jó kapcsolatokon alapuló gondozás megvalósítása.

Az ellátottak demográfiai mutatói kor és nem szerinti megoszlása 2023. 12.31-én

	18- 39 éves	40- 59 éves	60- 64 éves	65- 69 éves	70- 74 éves	75- 79 éves	80- 89 éves	90 felett	Összesen (fő)
Nők			1		1	10	8	2	22
Férfiak				1		3	1		5
Összesen			1	1	1	13	9	2	27

Kalocsa Városban 2023. január 1-én a házi segítségnyújtás tekintetében 28 fővel rendelkezünk megállapodással a szolgáltatás nyújtására. Az év folyamán 14 új megállapodást kötöttünk, 15 pedig kikerültek az ellátásból. Ennek a nagyszámnak az a magyarázata, hogy több gondozottunk, tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre került.

Az ellátást 4 gondozó végzi főállásban (heti 40 óra). Egy kolléganő nyugdíjba vonult, az alacsony gondozotti létszám miatt az állás nem lett betöltve. 2023-ban a gondozónők összetétele stabil volt, az ellátás így nehézségek nélkül működött.

Házi segítségnyújtás során nyújtott jellemző tevékenységek, szolgáltatások tartalma:

Fizikai ellátás: közreműködés a háztartás vitelében, különösen bevásárlás, takarítás, mosás, vasalás, mosogatás, segítség a személyi higiénié megtartásában, segítség az étkezésnél.

Egészségügyi ellátás: gyógyszerek felírása, kiváltása, adagolása, gyógyszeresedés ellenőrzése, vérnyomás-, vércukormérés, tanácsadás. Kapcsolattartás háziorvossal. Gyógyászati eszközök beszerzése.

Mentális gondozás: kedélyállapot javítása, pozitív gondolatok erősítése, elmagányosodás megakadályozása, életvitelre, életvezetésre vonatkozó tanácsadás végzése, kapcsolattartás a környezettel, családtagokkal, ebben való segítségnyújtás.

Társas kapcsolatok ápolása, elősegítése, beszélgetés, kulturális igények kielégítése-felolvasás, újságolvasás, segítség a hitélet gyakorlásában, szabadidős tevékenységek szervezése.

Érdekvédelem, ügyintézés: segítségnyújtás a szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, információnyújtás, hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás.

A szolgáltatás igénybevétele 2023-ban 1800Ft/óra.

Étkeztetés igénybe vételével 600 Ft/óra.

A házi gondozói szolgálat az **otthonukban segítségre szoruló** idős emberek támogatási formája, azokat látja el, akik kisebb-nagyobb segítséggel még otthonukban elboldogulnak.

Célja a személyi és környezeti higiéné biztosítása, bevásárlás, kapcsolattartás az orvossal, receptkiváltás, pszichés gondozás, hivatalos szerveknél ügyintézés, a családdal kapcsolattartás, az egyén bevonása a szabadidős programokba (városban vagy az intézményben meghirdetett programok).

Az ápolási-gondozási szükségletet az önellátási képesség hiánya alapozza meg. Az ellátás iránt növekvő az igény – az ismertett demográfiai jellemzők miatt – egyre többen szorulnak folyamatos, 24 órás ellátásra, melyet már a házi segítségnyújtás nem képes kezelni. Ezek az esetek egy magasabb szintű ellátási formát – jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, ápolási otthoni-, bentlakásos intézményi ellátást – igényelnének.

Az Szt. a házi segítségnyújtás keretében különbséget tesz a szociális segítség és a személyi gondozás között. Az ellátottak esetében a gyakorlatban ez a két forma nehezen szétválasztható (sok esetben nem is lehetséges).

A **házi segítségnyújtás** az önkormányzat **kötelező feladata**, mely feladatot **egyházi fenntartó** is elláthat. A **Magyar Pünkösdi Egyház** Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat részére a Bács-Kiskun megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala, házi segítségnyújtás végzésére működési engedélyt adott ki három kistérségre (**Kalocsai**-, Kiskőrösi-, és Paksi Kistérség) ellátására.

Házi segítségnyújtást biztosít továbbá a **BARKA Szociális Segítő Alapítvány** Szociális Szolgáltatási Központja is.

19.3) Tanyagondnoki Szolgálat

Vonatkozó jogszabály: Szt. 60.§, Szgyr.13-15.§

A falugondnoki/tanyagondnoki szolgálat bevezetésének lehetőségét 1996-ban pályázaton nyerte az önkormányzat. **Feladata**, Kalocsa közigazgatási területéhez tartozó **Negyvenszálláson**, valamint a **szállásokon** (Banyasziget, Berke tanya, Csemetekert tanyak, Drágszélpuszta, Filvig tanya, Herrner tanya, Kis-Drágszél, Meszesi Duna part, Urbán tanya, Vörösszállás, Negyvenszállás) a települési hátrányok csökkentése, az életminőség javítása, a **szociális alapellátásokhoz**, a **közszolgáltatásokhoz** való hozzájutás elősegítése, a közösségfejlesztés, a helyi társadalom, civil szféra erősítése.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos településeken, az aprófalvakban és tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák, és a fenti hiányosságokat pótolandó a települési komfortérzetet (beleértve a szociális alapszolgáltatásokat is) növelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést lehetővé tegyék.

A szolgáltatás segítségével az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy mindennapjaikat a települési hátrányok ellenére megszokott lakókörnyezetükben, saját otthonukban töltsék, s fizikai állapotuk, családi helyzetük megváltozása esetén is minél később vagy egyáltalán ne szoruljanak intézményi, szakosított ellátásra. Amennyiben ez megvalósul, a gondoskodó társadalmi környezetben a legnehezebb életkörülmények között élők is a nem hátrányos helyzetű településeken lakók életésélyeit megközelítve, biztonságban és méltósággal élhetik le életüket.

A Tanyagondnoki Szolgálat a Szociális Központ alapellátási feladatkörében integráltan működik.

A szolgáltatás tartalma

- Egyes szociális alapellátási feladatok biztosítása
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosítása
- Óvodás, illetve iskoláskorú gyermekek intézménybe és lakására történő eljuttatása
- A helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a lakosság között

- Közreműködés az önkormányzati feladatok megoldásában
- Az egyéni és az önkormányzati hivatalos ügyek intézésének segítése
- Időskorúak napi szükségleteinek rendelés alapján történő beszerzése, illetve kiszállítása

Az ellátandó célcsoport, ellátottak köre

A településen életvitelszerűen tartózkodó személyek – akár a település egész lakossága, mindenkori személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján látandók el. A területen az állandó lakosok száma 260 fő. 217 fő él Negyvenszálláson, 43 fő az elszórtan levő településrészekben és tanyákon.

Kalocsa külterülete: Banyasziget, Berke tanya, Csemetekert tanyák, Drágszélpuszta, Filvig tanya, Herrner tanya, Kis-Drágszél, Meszesi Duna part, Urbán tanya, Vörösszállás, Negyvenszállás /. A tanyagondnok rendszeresen és folyamatosan látogatja az ellátási területet, ahol meggyőződik az ott élők helyzetéről és folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatásokra vonatkozó igényeket. A szolgáltatások rendszeressége minden esetben az egyéni szükségletek figyelembe vételével változik, kihasználtsága minimális.

A tanyagondnoki szolgálat ellátási területén élők egészségi állapota egyre jobban romlik. A népesség idősödő tendenciát mutat, a fiatalok elvándorolnak más településekre vagy Kalocsa fejlettebb részein telepednek le. A tanyákon maradt emberek egyre idősebbek és betegebbek kevésbé tudnak gondoskodni magukról. Egyre több tanya marad lakó nélkül. A külterületi tanyákon élők száma 10fő, a tanyák a város 10 km-es körzetében elszórtan találhatók.

A külterületek 90%-a szilárd burkolatú úthálózattal közelíthető meg, a tanyákhoz csak föld és murvás út vezet, amelyek rossz időjárási viszonyok esetén nehezen járhatók. Az érintett ingatlanok segítség nélkül el vannak szigetelve a külvilágtól.

A közösségi szolgáltatásokat el nem érő, vagy csak hátránnyal elérő személyek esélyegyenlőségének növelését biztosítja a tanyagondnoki szolgálat. A tanyagondnok rendszeres megjelenése biztonságérzetet és kiszámíthatóságot jelent az ott élők számára.

Szakmai munka

Kiépült a megfelelő kapcsolattartás a lakosok és a tanyagondnokok között. A tanyagondnoki szolgálat segítséget jelent a házi gondozó szolgálat, a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak a külterületekre való eljutásában.

Napi rendszerességgel végzett munka:

- téli időszakban a veszélyeztetett területek bejárása
- jelzőrendszeri jelzési kötelezettség ellátása

Igény szerint végzett munka:

- bevásárlás
- gyógyszerek kiírása és kiváltása:
- különböző intézményekbe való szállítás (orvoshoz, laboratóriumba, önkormányzathoz, védőnőhöz tanácsadás, postára)
- rendezvényekre szállítás
- szociális ügyek intézése

- segélyezési lista elkészítése a területen

- segélyek kiosztása

A településrészt ellátó háziorvos Kalocsán rendel. Orvosi vizsgálatra, gyógyszerek felíratásában a tanyagondnok nyújt segítséget.

A faluház kihasználtsága: önköltségi áron nincs igény rendezvények tartására.

A Tanyagondnoki Szolgálat működési rendje

- heti 5 napos szolgáltatási formában
- Rendkívüli helyzetekben (téli krízis időszak) alkalmával az intézményvezető döntése alapján munkanapokon kívül is nyújthat szolgáltatást a tanyagondnok.

Tárgyi feltételek:

Negyvenszálláson a faluház a tanyagondnoki szolgálat telephelye. A Faluház tárgyi eszközei leamortizálódtak, cserére szorulnak. Szükség lenne a ház teljes felújítására és körbekerítésére az épület állagának megóvása érdekében. A tanyagondnok a feladatait az KUL-088 forgalmi rendszámú Suzuki SX4 típusú gépjárművel végzi. A gépjármű rendelkezik kötelező biztosítással, és teljekörű CASCO biztosítással. Az éves rendezvények lebonyolításához anyagi fedezettel nem rendelkezik a Szolgálat.

19.4) Családsegítés

Vonatkozó jogszabály: Szt. 64. §, Szgyr. 12. §

Család- és gyermekjóléti központnak (a továbbiakban: gyermekjóléti központ) az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A gyermekjóléti központ a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A Gyermekjóléti Központ Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központján belül tevékenységeként önálló szakmai intézményként működik.

Illetékesség, működési területe, Kalocsa Járás közigazgatási területéhez tartozó 21 település.

Az intézmény számára meghatározott feladatoknak és hatásköröknek az intézmény szakmai szervezeti egységei közötti megosztásáról az intézmény vezetője gondoskodik. Az intézmény önálló működési engedéllyel rendelkező szervezeti egységeit szakmai vezetők irányítják, akiket az intézményvezető bíz meg.

A Család és Gyermekjóléti Központ célja a gyermekvédelmi törvényben foglalt jogok érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó szociális munka.

20.) Nappali ellátások

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 65/F.§, Szgyr. 16. §

A nappali ellátást nyújtó intézmények a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a **napközbeni tartózkodásra**, társas kapcsolatokra, valamint **étkeztetésre**.

Szgyr. 16. § (1) Nappali ellátást nyújtó intézmények

- a) *az idősek klubja,*
 - b) *az értelmi fogyatékosok napközi otthona,*
 - c) *a pszichiátriai betegek nappali ellátása,*
 - d) *a szenvedélybetegek nappali ellátása,*
 - e) *a hajléktalan személyek nappali ellátása.*
- (2) Az (1) bekezdés c)-e) pontjában foglalt ellátási kötelezettségének Kalocsa Város Önkormányzata a kiskörösi Szeretetházi Baptista Gyülekezettel kötött feladat-ellátási szerződésben foglaltak alapján tesz eleget.
- (3) Az idősek klubjában és az értelmi fogyatékosok napközi otthonában a meleg ételmezt a Szociális Központ ebéd formájában biztosítja, helyben történő fogyasztással.
- 4.) A Szociális Központ az időskorúak és az értelmi fogyatékosok nappali intézményét munkanapokon üzemelteti.
- (5) Az értelmi fogyatékosok napközi otthona fogyatékos gyermekek felvételét abban az esetben biztosíthatja, amennyiben a gyermek életkorával, egészségi állapotával, tankötelezettségével kapcsolatosan az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 81. §-ában megjelölt kizáró okok nem állnak fenn.
- (6) A fogyatékosok nappali intézményébe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki a képviselő testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizeti és felvételekor nincs más, felvételre várakozó kalocsai lakos.

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdése a **nappali ellátás** keretében biztosított ellátotti körbe az **időskorú**, az **értelmi fogyatékos**, a **pszichiátriai beteg**, a **szenvedélybeteg** és **hajléktalan személyeket** sorolja.

Önkormányzatunk a Szociális Központhoz integráltan, a **nappali ellátás keretében biztosítja az idősek- és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását**. Az Szt. 91. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat ellátási kötelezettségének **intézmény fenntartásával**, intézményt fenntartó **önkormányzati társulásban** történő részvétellel, vagy intézményt működtető fenntartóval létrejött **ellátási szerződés megkötésével** tehet eleget. Legköltséghatékonyabb megoldás, más fenntartóval, a szolgáltatás biztosításáról szóló ellátási szerződés megkötése.

Kalocsa Város Önkormányzata, a Szociális Központhoz integráltan, a **nappali ellátás** keretében biztosítja az időskorúak és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását. **Képviselő-testület 174/2015. (VII.30.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt a hiányzó nappali szociális ellátások (pszichiátriai- és szenvedély betegek, hajléktalan személyek) biztosítására.**

Ennek eredményeként a **Sorsfordító Szolgáltató Központ által működtetett Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa** (6300 Kalocsa, Szent Imre utca 3.) biztosítja a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátását 50-50 férőhellyel, a hajléktalan személyek nappali és éjszakai ellátására működési engedélyt kapott, mely feladatra megállapodást kötött a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel**.

20.1) Idősek Klubja

Vonatkozó jogszabály: Szt.65/F, Szgyr. 16.§

Ellátás nyújtásának helye: Szociális Központ – Idősek Klubja Kalocsa, Malom u. 3.

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának és számarányának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható.

A szociális ellátó rendszer az idős ellátásban az aktív idősödés koncepciójának szem előtt tartásával a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, azaz arra, hogy hogyan tudnak az idősek minél tovább önállóan, fizikailag és mentálisan is aktívak maradni. Az időskorúak nappali intézménye által nyújtott szolgáltatások is ezt a célt szolgálják azáltal, hogy a primer szociális védelmet adó intézmény, a család intézményét, szerepét, ha csak részlegesen is de pótolja.

A Szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló többszörösen módosított 1993.évi III. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben foglaltak alapján látja el feladatát.

A szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását látja el. Az ellátottak körében állapotuknak megfelelő életritmust biztosító szolgáltatást kapnak. A szolgáltatás nyitott formában, családias légkör biztosításával az ellátotti kör és a lakosság számára egyaránt elérhető módon biztosított.

Elsődleges feladat: hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros öregség hatások megelőzése, valamint egészségi és higiénés viszonyainak javítása. Tétlenség, feleslegessé válás érzésének feloldása, a mindennapi élet tartalommal való megtöltése. Fontos az önbizalom erősítése, sikerélményt, elismerést nyújtson az idős és ellátásban részesülő embereknek.

Az Idősek Klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására csak részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítja, a hét öt napján (hétfőtől-péntekig).

A 2023-es év folyamán 12 fő részesült összesen ellátásban, 2 új ellátottal kötöttek az ellátásra megállapodást, 4 fő kikerült az ellátásból.

A Idősek Klubja megengedett férőhelyszáma: 7 fő

A Klub kihasználtsága 50 %-os.

Január 1-december 31 között 2-5 fő tartózkodott a napköziben.

Az Idős Klub a Malom utca 3 szám alatt működik. A gondozottak nagy örömmel töltik napjaikat a tiszta, világos, tárgyi feltételeknek is megfelelő helyiségekben. A pihenőszobát is gyakran igénybe veszik. Mindenki megtalálta az új helyét a nappali és pihenőhelyen. Örömmel veszik igénybe az internet adta lehetőségeket, melynek segítségével új ismeretek bővítésére is lehetőségük nyílik és tájékozódnak a nagyvilág és városunk híreiről.

A klubtagok többsége egyedül él, vagy ha családdal, külön lakrészben, a nap nagy részét mégis egyedül töltik, mivel a családtagok dolgoznak. Korukból, állapotukból eredően sok pihenést igényelnek, munkavégzésükben korlátozottak, nem tudják szabadidejüket hasznosan eltölteni, társaság hiányában unatkoznak és elmagányosodnak.

Egyik legfontosabb feladat a magányérzet csökkentése, közösségi élmények biztosítása, a testi- lelki egészség elérése, megtartása, mentális feladatok ellátása, szabadidős tevékenységek lehetőségének

megteremtése. A szabadidős foglalkozások fontos szempontja, hogy számukra fontos információkhoz hozzá jussanak, új dolgokkal ismerkedjenek, és saját élményben részesüljenek.

Az Idősek klubjának látogatása az ellátottak számára fontos napi programot jelent. Segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt a társas kapcsolatok kialakítására.

A klubban biztosított a napi egyszeri meleg étkezés. Diétás étkeztetésre is lehetőség van. A klubtagok egészségi állapota a legtöbb esetben nem megfelelő. A betegellátást a klubtagok saját háziorvosa végzi. Orvosi utasítások betartásában a gondozónő szükség esetén segítséget nyújt. /Pl. injekció adása, gyógyszerek adagolása/

A személyes ruházat tisztítására igény szerint a lehetőség biztosított. A személyes higiénés szükségletek kielégítésében a gondozónő segítséget nyújt, feltételek adottak.

A megfelelő elhelyezési körülmények biztosításával, szervező munkával, programokkal, az ellátási forma lakosság körében történő fokozottabb megismertetésével törekedni kell annak vonzóbbá tételére. Az ellátásra vonatkozó mutatókat a 11., 13. sz. melléklet szemlélteti.

20.2) Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Vonatkozó jogszabály: Szt.65/F, Szgyr. 16.§

Ellátás nyújtásának helye:

Szociális Központ – Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona Kalocsa, Malom u. 5.

Az önkormányzat **pályázatot nyert** (HEFOP 4.2.1.-P.-2004-10-0102/4.0) értelmi fogyatékosok napközi otthona férőhelyfejlesztésre. A korszerűen kialakított, a mai kor elvárásainak és a jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő, uniós támogatással megvalósult intézmény 388 m²-en fogadja a fogyatékkal élőket. A létesítmény férőhely száma 24 fő, jelenleg 15 fő értelmi fogyatékos személy részére nyújt nappali ellátást, melynek keretében biztosított az ellátottak étkeztetése, gondozása, közösségi foglalkoztatása, szabadidejük hasznos eltöltése (11-12. sz. melléklet).

Az értelmi fogyatékosok napközi otthona **elhelyezést és ellátást** (fizikai-, egészségügyi-, mentálhigiénés ellátást, foglalkoztatást) **biztosít** a fogyatékos felnőttek részére. Elősegíti társadalmi integrációjukat, a sérült személyekkel kapcsolatos szemléletváltást.

A szolgáltatás célja feladata

Kalocsa város és a járás területén értelmi fogyatékossgal élő személyek nappali ellátásának biztosítása, képességeik fejlesztése, szinten tartása.

A fogyatékos személyek ellátásának célja az egyén életminőségének, szociális biztonságának megőrzése, az önállósági képesség fejlesztése, szinten tartása mellett az emberi méltóság megtartása, illetve a megfelelő bánásmódhoz való jutás biztosítása. A nappali ellátás célja a fogyatékos egyének ellátása mellett a gondozást felvállaló család tehermentesítése, támogatása és vezetése is.

Az ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében szolgáltatásokat nyújtanak, szerveznek és hangolnak össze; támogatják az ezekhez való hozzáférést. Szolgáltatásaikkal segítséget nyújtanak a problémák megoldásában, krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a lelki (mentális) egészség megtartásában, annak támogatásában.

Az ellátandó célcsoport

A Kalocsa járás területén otthonukban élő állandó bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező értelmi fogyatékkal élő, illetve autista személyek akik harmadik életévüket betöltötték, önkiszolgálásra részben vagy önállósra nem képesek, de felügyeletre szorulnak.

A készségek fejlesztése csoportos tevékenységeken keresztül, az egyéni képességekhez és érdeklődéshez igazodó tematikus foglalkozásokkal valósul meg, heti programterv szerint. Szinten tartó, fejlesztő foglalkozások:

- Kommunikáció: beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése, média
- Szocializáció: környezet, énkép-önismeret, illetan
- Mozdásfejlesztés
- Háztartástan/ Önkiszolgálás
- Kézműves foglalkozás
- Szinten tartó foglalkozás (írás, olvasás, számolás)

A nyitva tartás rendje: az Értelmi fogyatékosok Napközi Otthonának nyitva tartása, a Kalocsa Malom u.5 sz. alatti telephelyen: **Hétfőtől – Péntekig: 7³⁰ – 16⁰⁰ óráig.**

21.) Szakosított szociális ellátás

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 66.§ - 68/B.§, Szgyr. 17-18.§

Ellátást nyújtó intézmények: Szociális Szakellátási Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19., Kunszt J. u. 14.)

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Szgyr. 17.§

- (1) Kalocsa Város Önkormányzata által fenntartott szakosított ápolást, gondozást nyújtó szociális intézmény az idősek otthona.
- (2) A Szociális Központ Kalocsa, Bem apó utca 19. szám alatti székhelyű, valamint a Kalocsa, Kunszt József utca 14. szám alatti telephelyű idősek otthonában az átlagos ápolást, gondozást biztosító ellátás mellett, demens ellátás is igénybe vehető.
- (3) A szakosított szociális intézményekbe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki, vagy aki után a Képviselő-testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizetik, és felvételekor nincs más felvételre várakozó, helykijelölését kérő kalocsai lakos.
- (4) A szociális intézményi elhelyezésre várók Szt. 20.§-a szerint nyilvántartott igényeinek, a Szociális Központ vezetője által biztosított helykijelöléseknek, valamint a 9/1999. (XI.24.) SzCsM. rendelet 15.§ (1) bekezdésben foglalt soron kívüli elhelyezése szabályainak megalapozottságát, a Bizottság évente legalább egy alkalommal felülvizsgálja.
- (5) A (4) pontban foglaltak teljesülése érdekében a Szociális Központ vezetője minden év március 31. napjáig írásos tájékoztatást ad a Bizottságnak; a megelőző naptári évben nyilvántartásba vett, elhelyezést nyert, soron kívül elhelyezett, valamint nem kalocsai lakóhelyű személyek elhelyezéséről. Az elhelyezettek és soron kívül elhelyezettek esetében, fel kell tüntetni a szolgáltatási igénynek a nyilvántartásba vételi időpontját is.

A személyes gondoskodást nyújtó valamennyi bentlakásos szociális intézmény alapvető feladata a gondozottak fizikai ellátása, ápolás, gondozás, egészségügyi ellátás, pszichés- és mentálhigiénés gondozás, foglalkoztatás, a lakók interperszonális kapcsolatainak kialakítása, érdekvédelme. Célja, hogy személyre szóló, szakmai és gazdasági szempontból is hatékony ellátást nyújtson a lakók igényei szerint.

21.1) Időskorúak szociális otthoni elhelyezése

Beutalási jogkör gyakorlója: **az intézményvezető**

Vonatkozó jogszabályok: 1993. évi III. tv 68. §, 94/A. §, Szgyr. 17-18.§

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. március 1-től, a Humánerőforrás Bizottság hatásköréből **intézményvezetői hatáskörbe adta** a szociális intézményi jogviszonnyal kapcsolatos beutalási jogkört. **Időskorúak otthonába a gondozási szükséglettel rendelkező**, rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyt lehet felvenni. A **gondozási szükséglet vizsgálatát a szociális szakértői szervnél** az intézményvezető kezdeményezi. Időotthoni ellátás **napi 4 órát meghaladó** gondozási szükségletet igazoló szakvélemény alapján nyújtható. Az ellátásért a **7/2023. (II.284) önkormányzati rendelet** szerinti térítési díjat kell megfizetni.

Szgyr. 17.§ (3) A szakosított szociális intézményekbe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki, vagy aki után a Képviselő-testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizetik, és felvételekor nincs más felvételre várakozó, helykijelölését kérő kalocsai lakos.

Az önkormányzat rendelete alapján az intézményvezető a mindenkorai intézményi- és személyi térítési díj közötti különbséget megfizetése érdekében – a kérelmező helykijelölése előtt – jogosult kérelmezővel, vagy egy harmadik személlyel megállapodást kötni.

21.2) Szociális otthoni férőhely kihasználtság

Kalocsa Város Önkormányzata – **önként vállalt feladatként** – a Szociális Központ keretein belül személyes gondoskodást nyújtó **szakellátást** (időskorúak otthona) működtet.

Az intézmény kettő telephelyen

- a Bem Apó utcában 71 férőhelyen időskorúak gondozását végzi /székhely/ 2 gondozási egységben biztosít teljes ellátást az igénybe vevők részére. 13 fős „demens részlegükben” a fokozott ápolást igénylők elhelyezése történik
- a Kunszt József utcában 46 férőhelyen időskorúak gondozását végzi /telephely/, az ellátottak elhelyezése 1, 2, 3, 4 ágyas szobákban történik.

Az intézmény területén található zöldövezet, parkok, megfelelő helyszínt biztosítanak az ellátottak pihenéséhez, aktivitásuk fenntartásához, látogatók fogadásához. Igyekszünk lehetőségeinkhez mérten a zöld területeket rendbe tartani. Virágokkal színesítjük a környezetet, kerti bútorokat helyezünk ki a kényelmes levegőzés érdekében, melynek cseréje esedékessé vált.

A **gondozás területén** a rendszeres ápolási-gondozási feladatok az előírás szerint történtek, időbeli csúszások előfordultak, de a munkafolyamatok teljes mértékben megvalósultak. Az intézményi orvos javaslata alapján, a Bem utcai részleg 2023. november 09-26-ig, Kunszt utcai telephely 2023. október 27- november 03-ig lezárásra került influenzaszerű megbetegedések miatt. A betegség miatt megnövekedett feladatokkal folyt az ápolás-gondozás. A bezárás nagyobb pszichés megterhelést jelentett a lakóknak.

Kunszt utcai részlegben jelentősen megnövekedett a teljesen ágyhoz kötött és demens ellátottak száma, emiatt 2023. október 16-tól 1 fő 8 órás gondozói státusszal bővült a részleg munkavállalói létszáma. Fontos az alapápolási szükségletek megfelelő kielégítése, melyet csak elegendő létszámmal tudnak biztosítani.

Az intézményben a látogatási idő minden nap 14-16 óráig tart.

A tálalókonyhák a HACCP szabályok betartásával működtek. A konyhai dolgozók kötelező teszt írása negyedévente megtörtént.

A 2023-as év során az ápolást-gondozást nyújtó férőhelyek feltöltöttsége kedvezőbben alakult, mint 2022-ben,

Az intézmény szakdolgozói továbbképzési kötelezettségüknek folyamatosan eleget tesznek. Az intézmény kihasználtsága folyamatos. 117 férőhelyen biztosít időskorú ellátást, sok az üres férőhelyre várakozó, gyakran féléves, egyéves várakozási idővel kell számolnia a kérelmezőnek. Ez gyakran jelent problémát, hiszen sok esetben azonnali ellátás szükséges, mivel a gondozott kora és egészségi állapota miatt helyzete megnyugtatóan csak szociális otthoni elhelyezésével biztosítható. A hosszú várólista oka, a várakozók magas száma, valamint az a tény, hogy a férőhely üresedés egyetlen módja a lakó elhalálása. Ideiglenes megoldást jelent, hogy az otthonában nem gondozható – és oda emiatt vissza sem bocsátható – személyek egy részét a kórház pszichiátriai, tüdő vagy krónikus osztálya ápolásban, gondozásban részesíti, azonban ez jelentősen túlterheli az egészségügyi ellátórendszert.

Az ellátásban részesülők között nagyon sok a mozgássérült, a halmozottan sérült ember, szív-és érrendszeri betegségben szenvedő, ennek oka, hogy az idősök általában idős korban, megrendült egészségi állapotban (általában a pszichiátriai, illetve a krónikus osztályról kikerülve) kérik felvételüket.

2008. január 1-től a gondozási szükséglet bevezetésével (Szt. 68/A. §) a beutalásra kerülő gondozottak egészségi állapota tovább romlott, tekintettel arra, hogy az ápolási-gondozási szükségletet az önellátási képesség hiánya alapozza meg (csak a napi négy órát meghaladó mértékű gondozási szükséglet esetén nyújtható az ellátás, illetve a gondozási szükséglettel rendelkező személyek után vehető igénybe a normatíva).

A szociális intézményi elhelyezéssel kapcsolatos számadatokat (beutaltak, kiköltözöttek, meghaltak, átlagéletkor, beutaltak nemenkénti megoszlása, a férőhely kihasználtság intézményenként) a *14.sz. melléklet* mutatja.

21.3.) Szociális ellátások térítési díja

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 114 -119/B.§, 7/2023. (II.24.) önk. rendelet

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért **térítési díjat kell fizetni**. A szociális ellátások intézményi térítési díja a személyes gondoskodás körébe tartozó **szociális ellátások ellenértékéként megállapított intézményi térítési díj** összege, mely nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget.

Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költség elemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával.

Kalocsa Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjának megállapítását, önkormányzati rendeletben szabályozza.

21.4) Hitéleti tevékenység a szociális intézményekben

A szociális intézményekben mindenki szabadon gyakorolhatja vallását. Az intézményben rendszeresen **istentiszteletet** tart a **katolikus pap** és a **református lelkész**. Kérésre az ellátottak a betegek szentségében és az úrvacsora szentségében is részesülhetnek.

22.) Érdekképviselői Fórum a Szociális Központban

Az érdekképviselői fórum előzetesen véleményezi a szakmai programot, megtárgyalja az intézményben élők panaszait és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé, tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

Az érdekképviselői fórum tagjai választás alapján:

- a) intézményi ellátást igénybe vevők közül 2 fő,
- b) az ellátottak hozzátartozói közül egy fő,
- c) az intézmény dolgozóinak képviselőjében egy fő,
- d) kijelölés alapján, az intézményt fenntartó képviselőjében egy fő (Szociális Bizottság elnöke).

Az érdekképviselői fórum szükség szerint, de évente legalább két alkalommal ülésezik. Működésének részletes szabályait a Szociális Központ Házirendje tartalmazza.

23.) Szociálpolitikai kerekasztal

Vonatkozó jogszabály: Szt. 58/B.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 33.§

Az önkormányzat – a vonatkozó jogszabály alapján - helyi szociálpolitikai kerekasztalt hozott létre, különösen a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban foglalt feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérésére, és a szociálpolitikai tárgyu koncepciók véleményezésére.

A szociálpolitikai kerekasztal tagjai:

- a) a Bizottság elnöke,
- b) a Szociális Központ vezetője,
- c) az Alapszolgáltatási Központ vezetője,
- d) Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke,
- e) az ifjúsági és szociális referens,
- f) a Szociálpolitikai Kerekasztal elnöke által írásban meghívott szervezet képviselője, vagy egyéb, az elnök által meghívott személy, a meghívóval érintett ülés tekintetében.

A szociálpolitikai kerekasztal szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik. Az ülést az elnök hívja össze. A szociálpolitikai kerekasztal ülései nyilvánosak.

25.) Uniós pályázatok a szociális intézmények részére

Az önkormányzat **pályázatot nyert** a Társadalmi Operatív Program (**TOP**) keretén belül „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” megvalósítására.

A szerződött támogatás összege: 75.000.000 Ft

A támogatás mértéke: 100 %

A projekt átfogó célja a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja, amely során a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok. Továbbá az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, anti-diszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki.

26.) Szerződéses szociális ellátások

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdése a **nappali ellátás** keretében biztosított ellátotti körbe az **időskorú**, az **értelmi fogyatékos**, a **pszichiátriai beteg**, a **szenvedélybeteg** és **hajléktalan személyeket** sorolja.

Önkormányzatunk a Szociális Központhoz integráltan, a **nappali ellátás keretében biztosítja az idősek- és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását**. Az Szt. 91. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat ellátási kötelezettségének **intézmény fenntartásával**, intézményt fenntartó **önkormányzati társulásban** történő részvétellel, vagy intézményt működtető fenntartóval létrejött **ellátási szerződés megkötésével** tehet eleget. Legköltséghatékonyabb megoldás, más fenntartóval, a szolgáltatás biztosításáról szóló ellátási szerződés megkötése.

A Képviselő-testület 174/2015. (VII.30.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt a hiányzó nappali szociális ellátások (pszichiátriai- és szenvedély betegek, hajléktalan személyek) biztosítására.

Ennek eredményeként a Sorsfordító Szolgáltató Központ által működtetett Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa (6300 Kalocsa, Szent Imre utca 3.) biztosítja a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátását 50-50 férőhellyel, a hajléktalan személyek nappali és éjszakai ellátására működési engedélyt kapott, mely feladatra megállapodást kötött a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel.

27.) Nem önkormányzati fenntartók a város szociális ellátásában

27.1) *BARKA Szociális Segítő Alapítvány 6300 Kalocsa, Petőfi Sándor utca 2.*

Intézmény: *BARKA Szociális Segítő Alapítvány Szociális Szolgáltatási Központja, 6300 Kalocsa, Petőfi S. utca 2.*

Szolgáltatások:

- idősek otthona
- szociális konyha
- házi segítségnyújtás
- időskorúak nappali ellátása

Integrált intézményként a jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételekkel rendelkeznek, **szociális alap- és szakellátást biztosítanak** az arra rászorulóknak részére.

A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevők részére, olyan fizikai, mentális, életvezetési, egészségügyi ellátást kell érteni, amely a lakó szociális, testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítést jelent.

Teljes körű ápolást, gondozást nyújtó szociális otthon. Céljuk az idősek otthonában elhelyezett személyek életkörülményeinek javítása, életminőségük növelése.

Idősek otthona férőhelyszáma: 30 fő, időskorúak nappali ellátása férőhelyszáma: 30fő. Bekerülés lehetősége a jogszabályokban foglaltak szerint.

27.2) *Sorsfordító Szolgáltató Központ 6200 Kiskőrös, Szűcs József utca 12.*

Intézmény: *Sorsok Háza Szociális Intézmény, 6200 Kiskőrös, Rákóczi Ferenc utca 12.*

A Sorsfordító Szolgáltató Központ (Kiskőrös, Szűcs J. u. 12.), mint fenntartó, Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa (Kalocsa, Szent Imre u. 3.) néven, a nappali ellátás keretén belül pszichiátriai betegek nappali ellátását 50 férőhelyen, valamint a szenvedélybetegek nappali ellátását 50 férőhelyen biztosítja.

27.3) Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

A Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió (Békés, Petőfi S. u. 56.), mint fenntartó Segítő Szolgálat (Kalocsa, Miskei u. 1.) néven házi segítségnyújtást és szociális konyhát működtet, ellátási területe Kalocsai, Kiskőrösi, Paksi Kistérség közigazgatási területe.

27.4) Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-alföldi Szervezete, Kalocsai Szervezetén keresztül az ingatlant jelenleg, „albérlok házaként” működteti, mely ellátási forma nem tartozik a szociális törvény hatálya alá.

Az ország egész területéről fogad rászorulókat, akiknek szociális munkás nyújt segítséget az ügyintézéshez, valamint mentális segítségnyújtást is kapnak az itt gondozottak. 10 nőt és férfit fogadó átmeneti szállásba az intézményvezetőnél kell jelentkezni. A rászorulókat öt, három, illetve egyágyas szobákban helyezik el, ágyneműt és zárható szekrényt kapnak, tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget nyújtanak. Intézmény kerekesszékes emberek fogadására is alkalmas. Betegszoba nincs a szállón, de szükség esetén orvosi ellátást is igénybe vehetnek az ellátottak. Használhatják a közösségi helyiségeket, látogatót fogadhatnak, rendelkezésükre áll rádió és televízió. Az átmeneti szállón nincs térítési díj, a rászoruló emberek egy évre vehetik igénybe az intézmény szolgáltatásait.

28.) Karitászi tevékenysége a város szociális ellátásában

A Karitászi tevékenysége Kalocsa városban, a Belvárosi- és az Eperfüldi Plébániai Csoport önkéntes segítőire épül. Karitatív tevékenységük az idősek és a hátrányos helyzetű egyének, családok segítésére irányul. A Karitászi csatlakozott a Családsegítő Szolgálat jelzőrendszeri hálózatához és aktív résztvevőként jelen van a szociális gondoskodásban is.

A támogatásra szoruló személyeket rendszeresen látogatják otthonaikban, gyógykezelésük- illetve gondozásuk esetén a kórházban, a szociális otthonokban. Karácsonykor, húsvétkor saját készítésű ajándékokkal kedveskednek, Szent Erzsébet ünnepén „Erzsébet kenyeret” visznek az időskorú otthonokba. Raktáraikból bútort, ruhát, tartós élelmiszert juttatnak a rászoruló egyéneknek, családoknak. Szükség esetén, készletükből a Családsegítő Szolgálatot is kisegítik. A „Karácsonyi forgatag” városi gyűjtő akcióban is, minden alkalommal, aktívan részt vett mindkét plébánia.

Pénzadományokat krízishelyzetbe került emberek részére nyújtanak, kérelem alapján, a Családsegítő Szolgálaton keresztül. A Karitászi szerződéses viszonyban áll az EU Élelmiszerbankkal. Ennek köszönhetően, Kalocsa hátrányos helyzetű családjai, éves szinten 3-4 tonna, tartós élelmiszerhez jutnak. Katasztrófák idején adománygyűjtő akciókat szerveznek templomokban, élelmiszer nagyáruházakban, és az összegyűjtött adományokat eljuttatják a katasztrófa sújtotta területekre.

29.) Civil szervezetek szerepe a város idősekre irányuló szociális ellátásában

A városban, a város lakosságát tekintve jelentős számú civil szervezet működik. Jelenleg nincs olyan civil szervezet Kalocsán, amely a szociálisan rászorulókat támogatását célozná meg, pedig az önkormányzat nyitott lenne a kapcsolatépítésre.

30.) Nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek, klubok

Nyilvántartásunkban lévő nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek:

- Esélyt a Teljes Életre Közhasznú Egyesület
- Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Kalocsai Szervezete
- Dunamenti Mozgáskorlátozottak és Egészségkárosultak Egyesülete
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete Kalocsa és Vidéke
- Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület
- Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete
- Légvédelmi Katonák Hagyományörzők Köre
- Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió
- 24. Harckocsi Ezred Baráti Kör Egyesület Kalocsa
- Keresztény Nyugdíjasok Egyesülete
- Nyugdíjas Köztisztviselők Klubja
- Egészségügyi Nyugdíjasok Klubja
- Szülők a Segítséggel Élőkért Közhasznú Egyesület
- Kalocsai Nyugdíjas Klub

Forrás: <https://www.kalocsa.hu/>

A **klubok tevékenysége** a nyugdíjas népesség kisebb, ám jelentős hányadát érinti. A klubtagok zöme 60 éven felüli, elsősorban az egészségi állapotuk határozza meg részvételüket a közösségi életben. A klubtagok általában kötődnek valamely háttérintézményhez, ami vagy az egykori munkahely, vagy valamely más, működésüknek helyet adó intézmény. A nyugdíjas klub tevékenységétől függ a tagok összetartó ereje.

A klubok éves program alapján működnek. Rendezvényeket, ünnepséget (húsvéti, karácsonyi), születésnapi megemlékezéseket szerveznek tagjaiknak. A tagok figyelemmel kísérik egymás egészségi állapotát, kórházba került tagjaikat rendszeresen látogatják, betegség esetén otthonaikban is segítik egymást.

Aktívan részt vesznek az önkormányzat és a művelődési központ programjaiban, a maguk által szervezett rendezvényeken.

A civil szervezetek az idősgondozás vonatkozásában a családi-, kisközösségi szint pótlásában játszanak jelentős szerepet, hiszen gyakran az egyedül élő, gondozást csak esetenként igénylő társaiknak nyújtanak segítséget, tehermentesítve ezzel a város egyébként is túlterhelt szociális szakembereinek munkáját.

Közösségi rendezvényeik és szabadidős tevékenységeik lehetőséget nyújtanak tagjaik részére, hogy ne maradjanak magukra, és nyugdíjas éveiket kortársaikkal együtt, aktívan töltsék el.

Idősek Világnapjának megünneplése

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősek Világnapjává. Az idősek megbecsülése nagyon fontos. A megemlékezés célja, hogy figyeljünk az idősek problémáira

Kalocsa Város Önkormányzata, városi rendezvény keretében minden évben megemlékezik az „**Idősek Világnapjáról**”, a Szociális Központ október hónapban, egy hónapon keresztül rendezvények sorozatával ünnepli az időseket. Az **Idősek Világnapja** lehetőséget nyújt, hogy megköszönjük az idős embereknek, mind azt, amit a társadalomért tesznek.

31.) Szépkorúak köszöntése

A Kormány, a Magyar Köztársaság nevében köszönti a 90. a 95. és a 100. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező, magyar állampolgárságú szépkorú személyeket. A jubileumi köszöntéssel okirat és jubileumi juttatás jár, amely teljesen független a szépkorú személy egyéb ellátásaitól.

A jubileumi juttatás összege

- a 90. életév betöltésekor **90.000,-**
- a 95. életév betöltésekor **95.000,-**
- a 100. életév betöltésekor **100.000,-** forint.

A jegyző a szép korú személlyel egyeztetett időpontban gondoskodik a személyes köszöntésről, és ennek keretében a szépkorúak jubileumi köszöntéséről szóló okirat átadásáról. A szépkorú személyeket a polgármester köszönti. Ha a szépkorú személy, a személyes köszöntésre nem tart igényt, az okiratot postai úton küldik meg a részére.

A jubileumi juttatást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a részére megküldött adatok átvételét követő 15 napon belül, de legkorábban a szépkor betöltését megelőzően 5 nappal, külön törzsszámon folyósítja.

32.) Gyermekjóléti támogatások és ellátások

Az Szt. szerinti szociális koncepciónak nem tartalmi eleme a gyermekjóléti ellátásokkal kapcsolatos intézkedések, elképzelések dokumentálása, azonban a város szociális ellátórendszerével szorosan összefügg a gyermekekről, családokról való gondoskodás, ezért a Koncepció megjeleníti a legfontosabb gyermekjóléti támogatásokat, ellátási formákat, jövőbeli elképzeléseket.

33.) Természetbeni gyermekjóléti támogatások

Kalocsa Város Önkormányzata a Gyvt-ben és a 4/2016 (II.12.) önkormányzati rendeletében (Szgyr.)

foglaltaknak megfelelően biztosítja az arra rászorultak részére a;

- a) *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt,*
- b) *intézményi gyermekétkeztetést,*
- c) *szünidei gyermekétkeztetést,*
- d) *nyári napközit*

33.1) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Vonatkozó jogszabály: Gyvt.19-20/C. §

Hatáskör gyakorlója: jegyző

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésre,
- b) a Gyvt. a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásokra
- c) egyéb támogatásokra

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma (2024. okt. 1.) 191 fő (149 fő HH, 8 fő HHH)**, akik a fentiekben megjelölt kedvezményeket vehetik igénybe.

33.2) Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése alapján természetbeni ellátásként, a gyermek életkorának megfelelő **gyermekétkeztetést kell biztosítani** a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére;

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében,
- g) a Gyvt. 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 30.§ (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30.§ (4) bekezdése szerinti, tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

33.3) Szünidei gyermekétkeztetés

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/C.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet (Szgyr.)26-27.§

Kalocsa Város Önkormányzata a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő kérelmére, a déli meleg főétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére biztosítja ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetésén a déli meleg főétkeztetésnek, az erre kijelölt helyen történő helyben fogyasztását kell érteni. Az önkormányzat szünidei gyermekétkeztetést az őszi, téli és tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, a nyári gyermekétkeztetést a tanítási év befejezését követő nyári szünet első munkanapjától kezdődő 43 munkanapig biztosítja az önkormányzat.

Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetési szolgáltatást a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelően a gyermek részére, az önkormányzat tulajdonában lévő **Kalocsai Közétkeztetési Intézmény**) nyújtja.

A szünidei gyermekétkeztetést

- a) a bölcsődében,
- b) Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéjének vezetője által kijelölt óvodában,
- c) jegyző által kijelölt köznevelési intézményben lehet igénybe venni.

33.4) Nyári napközi

Kalocsa Város Önkormányzata 2012. december 31-ig a fenntartásában lévő oktatási intézményein keresztül - mint az önkormányzat önálló költségvetési szervei - biztosította a gyermekek részére a nyári napközi ellátást.

2013. január 1-től – a közoktatási intézmények állami fenntartását követően is - Kalocsa városban lehetőség van a nyári napközis ellátás igénybevételére. 2013-2014. évben a gyermekek részére a nyári napközi ellátást a KLIK Kalocsai Tankerülete biztosította.

2015. év óta az önkormányzat rendszeresen, a közoktatási intézményében nyugdíjas, illetve önként jelentkező pedagógusokkal kötött megbízási szerződéssel - külön díjazással - **biztosította az ellátás igénybevételét.** A család- és gyermekjóléti szolgálat **családgondozói** minden nyáron – fentiekén túl – önkormányzati támogatással táboroztatják a hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az önkormányzati fenntartásban lévő **óvodákban** és a **bölcsődében** a **folyamatos** (12 hónapon keresztül) gyermekintézményi **ellátás biztosított.** A **pedagógusok,** az **óvónők** és a **kisgyermekgondozók** képzésük alapján, **szakmailag** valamennyien **alkalmasak a feladatellátásra.**

34.) Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások

Gyermekjóléti alapellátások

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- c) a család- és gyermekjóléti központ,

Gyermekek napközbeni ellátása,

- a) bölcsőde,
- b) *időszakos gyermekfelügyelet.*

Gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének az elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családból történő kiemelésének a megelőzése.

34.1) Gyermekjóléti szolgáltatás

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 39.§, Szgyr. 20.§

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A Gyvt. 39.§-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működtethető.

34.2) Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 39-40.§, 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 6—18.§, Szgyr. 21.§

Feladatellátás helye: Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Kalocsa, Malom u. 3.

A 2015. évi CXXXXIII. törvény több helyen módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt.

A gyermekek veszélyeztetésének, bántalmazásának megakadályozása érdekében, a módosítás érintette a családsegítési és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok integrálását, valamint a **család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok kialakítását,** melynek elsődleges célja a gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése. A család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a **jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, kötelező önkormányzati feladatként jött létre 2016. január 1. napjától.**

Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is az Szt., a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a Gyvt. tartalmazza. A családsegítés keretében végzett tevékenységek pontosításra kerültek, e körben **új feladatként jelent meg** 2016. január 1-től a szociális diagnózis készítése, 2017. január 1-től a támogatott lakhatást igénybe vevők után-követését biztosító esetmenedzseri feladatok.

Az integráltan létrejövő szolgáltatás települési szinten elérhető kötelező szolgáltatás lett, az ellátandó terület nagysága (**járás-település**) szerint **differentiált** szolgáltatási **tartalommal**.

Az új feladatmegosztás a következők szerint alakult:

- a **települési önkormányzatok feladatkörében maradtak** a lakóhely szintű minimum szolgáltatások, az általános segítő feladatoknak a biztosítása,
- a **járáshelyek települési önkormányzataihoz kerültek** a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások.

A **járáshely** településen, azaz **Kalocsa** városban működő **szolgáltató illetékességi területe** a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában **kiterjedt a járást alkotó települések lakosságára (Kalocsai járásra)**.

Új intézményi formaként jelent meg

- a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint
- a család- és gyermekjóléti központ (hatósági- és speciális szaktudást igénylő feladatok),
- **2018. szeptember 1. napjától pedig, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.**

Ezen feladat ellátási formák **2016. január 1.** napjától a **Szociális Központ**hoz integráltan, önállószerkezeti és szakmai egységként, az intézmény új telephelyén (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, ORIGÓ Család- és Gyermekjóléti Központ 6300 Kalocsa, Malom utca 3.) kerültek kialakításra.

Szgyr. 21.§

(1) A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés Szt. 64.§ (4) bekezdés szerinti feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

(1) A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működtethető.

(2) A család- és gyermekjóléti szolgálatot a Szociális Központ önálló szakmai egységként működteti.

34.3) Család- és Gyermekjóléti Központ

Vonatkozó jogszabály: Szt. 64.§, Gyvt. 40/A.§, 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 19-21.§, Szgyr.22. §

Kalocsa Város Önkormányzata, mint járáshely település a család- és gyermekjóléti központot a Szociális Központhoz integráltan, önálló szervezeti és szakmai egységként működteti. A család- és gyermekjóléti központ ellátja, az általános szolgáltatási feladatokon túl ellátja, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdésében foglalt speciális feladatokat is.

35.) Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatás a bölcsődei ellátás. A bölcsődei ellátáson túl igénybe vehető az időszakos gyermekfelügyelet. A bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet önálló szakmai és szervezeti egységként Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje biztosítja, az intézménynek a Kalocsa, Zrínyi utca 17. szám alatti telephelyén (Bölcsőde).

35.1) Bölcsődei ellátás

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 42-43.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet (Szgyr.) 24.§

Bölcsődei felvételre jogosult: Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje vezetője

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetestől-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. A bölcsőde az alapellátáson túl, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelettel segíti a családokat. A bölcsőde határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, engedélyezett férőhelyszáma 45 férőhely. A bölcsőde 100 %-os kihasználtsággal működik, igény mutatkozik további férőhelyek létesítésére.

Szgyr. 24.§ (2) A bölcsődei alapellátás abban az esetben vehető igénybe, ha a gyermek eltartója Kalocsa város közigazgatási területén lakóhellyel rendelkezik és munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, vagy nappali tagozaton iskolarendszerű tanulmányokat folytat.

(3) A bölcsődei felvétel során azt a bölcsődés korban lévő gyermeket kell előnyben részesíteni, aki megfelel a Gyvt. 43. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek.

„(3)^{*} A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
 - aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
 - ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
 - ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- b) a védelembe vett gyermeket.”

35.2) Időszakos gyermekfelügyelet

Szgyr. 25.§ (1) Az időszakos gyermekfelügyelet keretében biztosított külön szolgáltatást, a gyermek húszhetes korától 4. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

36.) Térítési díjak a gyermek ellátásban

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

36.1) Gyermekétkeztetés térítési díja

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/A.§, 21/B. §, 21/C. §, 146-151.§, 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet, 6/2012.(III.31.) önkormányzati rendelet

A Gyvt. 21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130 %-át, vagy,
 - ae) nevelésbe vettek,
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

- bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók számára, ha da) nevelésbe vették, vagy db) utógondozói ellátásban részesül.

Gyvt. 21/B.§ (2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- c) az (1) bekezdés a), b), és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma (2024. okt. 1.) 191 fő (149 fő HH, 8 fő HHH)**, akik a fentiekben megjelölt kedvezményeket vehetik igénybe.

Kalocsa városban a bölcsőde épületében, alapellátáson túli szolgáltatásként **időszakos gyermekfelügyelet igénybevétele is lehetőség van.** A szülő, gyermeke számára, a bölcsődei ellátást **időszakos** gyermekfelügyelet keretében, az **által** igényelt alkalommal és **időtartamban** veheti igénybe.

6/2012.(III.31.) ör. 1.§ A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege;

a)	bölcsőde esetében	600 Ft/nap
b)	napközi otthonos óvoda esetében	620 Ft/nap
c)	általános iskolai menza esetében	475 Ft/nap
d)	általános iskolai napközi otthon esetében	660 Ft/nap
e)	középiskolai menza esetében	565 Ft/nap
f)	középiskolai kollégium esetében	1285 Ft/nap”

A térítési díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma (2024. okt. 1.) 191 fő (149 fő HH, 8 fő HHH)**, akik a fentiekben megjelölt kedvezményeket vehetik igénybe.

36.2) Gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsőde) térítési díja

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/A.§, 21/C. §, 146-151.§, 328/2011.XII.29.) Kormányrendelet, 6/2012. (III.31.) önkormányzati rendelet 2. §

A bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön kell meghatározni a gyermekek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkoztatásra (gondozására), valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

Kalocsa Város Önkormányzata 83/1999. számú határozatával döntött arról, hogy a bölcsődét szociális rászorultság alapján működteti. A bölcsődés gyermekek családjának jövedelmi viszonyait figyelembe véve, valamint segítve a gyermekes családok megélhetését, a bölcsődei gondozási díj Kalocsa városban 0 Ft.

36.3) Gyermek napközbeni ellátásának (időszakos gyermekfelügyelet) térítési díja

Kalocsa városban a bölcsőde épületében, alapellátáson túli szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is lehetőség van. A szülő, gyermeke számára, a bölcsődei ellátást időszakos gyermekfelügyelet keretében, az általa igényelt alkalommal és időtartamban veheti igénybe.

A bölcsődei **alapellátáson túli** szolgáltatásért, legfeljebb a szolgáltatási önköltséget meg nem haladó mértékű térítés kérhető. Az időszakos gyermekfelügyelet **nem kötelező** alapellátási feladat, **plusz szolgáltatásként biztosítja** az önkormányzat/intézmény. Az **óradíjat 700 Ft-ban** állapította meg a Képviselő-testület 2023-ban.

A gyermekjóléti alapellátások intézményi térítési díjáról szóló 6/2012. (III. 31.) önkormányzati rendelete 3. § (2) bekezdése alapján, ez az óradíj **30 %-kal** tovább mérsékelhető, ha a bölcsődés korban lévő gyermeket gondozó családnak, az általa lakott lakásra **lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részlete van, és annak havi összege**

- a család havi összjövedelmének 40 %-át meghaladja,
- egyedülálló esetén 25 %-át meghaladja.

37.) Érdekképviseleti Fórum a Bölcsődében

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 35-36.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 32.§

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviseleti fórum tagjai választás alapján:

- a) 4 fő szülő,
- b) 1 fő kisgyermeknevelő,
- c) 1 fő önkormányzati képviselő (illetékes Bizottság elnöke).

Az érdekképviseleti fórum szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik, a Szülői Szervezet keretén belül is képviselteti magát. Működésének részletes szabályait az intézmény házirendje tartalmazza.

38.) Nem önkormányzati fenntartók a gyermekek napközbeni ellátásában

A gyermekek napközbeni ellátását (családi napközi, házi gyermekfelügyelet), az önkormányzaton kívül más fenntartó nem biztosít a városban.

39.) Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése

Kalocsa Város Önkormányzata és intézményei (Szociális Központ, Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje), a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, szakmai jogszabályok alapján végzi a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátást és szakellátást, valamint a gyermekjóléti ellátásokat.

39.1) Elemzés a szociális szolgáltatások fejlesztéséhez

A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük a jelenlegi szolgáltatási struktúra életképességét, illetve megismerhetjük, hogy stratégiaileg mely feladatok a legfontosabbak.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Kalocsa Város Önkormányzata az aktív korú tartós munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése érdekében biztosítja a városban a közfoglalkoztatást • A szociális alapellátás intézményrendszere kiépült és folyamatosan biztosítja az ellátást • Jó együttműködés alakult ki a szociális ágazat intézményei és egyéb intézmények között. • Stabil, működő intézményrendszerrel tapasztalt, felkészült, és hivatása iránt elkötelezett szakember gárdával rendelkezünk. • Az integrált intézmény kialakítása miatt jól átjárhatók az ellátások. • Önként vállalt feladatot is ellát az önkormányzat • Az ágazatban dolgozók szakképzettségi aránya jó • A gyermekvédelmi rendszer és a jelzőrendszer tagjai tudnak egymásról, szükség esetén tudják, hogy kihez kell fordulni. • Megoldott a szünidei gyermekétkeztetés és biztosított a nyári napközi • Biztosított a szociális nappali ellátás valamennyi formája. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szociális intézményeknek helyt adó épületek nagy része más célra épült, felújításra, rekonstrukcióra szorul • Az igényekhez képest kevés a szociális otthoni- és a demens férőhely • Az igényekhez képest kevés a szociális otthoni- és a demens férőhely • Kevés önkéntes és civil segítő működik még közre a szociális ellátásban • Nem rendelkezik a Szociális Központ raktár céljára szolgáló helyiségekkel (adományok fogadása, eszközök, tárgyak tárolása stb.) • Gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének elvárttól alacsonyabb hatékonysága • A megfelelő képesítésű és gyakorlattal rendelkező humán erőforrás megtartása a szociális és gyermekvédelmi munka nehézsége, alacsony presztízse és bérezése miatt nehezen biztosítható
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Jelzőrendszeres együttműködés hatékonyságának fokozása, a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés megújítása • Nyári napközis tábor feltételeinek javítása, hatáskörök tisztázása • Roma utca bizalmiak közreműködésével a köztisztasági és egyéb problémák felszámolása • roma szociális segítők bekapcsolása a szociális- és gyermekvédelmi munkába, valamint szoros kapcsolat kialakítása a közoktatási- és köznevelési intézményekkel, a felmerülő (pld. igazolatlan hiányzások, egészségügyi-, szociális-, tanulási és egyéb) problémák kezelése érdekében • A szakmai képzések, a szupervíziók számának növelése, valamint a minőségfejlesztési rendszer kiépítése, az ellátási színvonal emelését jelenthetné • Személyi és tárgyi feltételek biztosításával az egyes ellátási formákra határozatlan idejű működési engedély megszerzése • a hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni negatív attitűd megváltoztatása 	<ul style="list-style-type: none"> • A központi és a saját források szűkössége nem biztosít elegendő lehetőséget a fejlesztésre, az ellátás színvonalának emelésére • Tanyagondnoki szolgálat tárgyi feltételei biztosításának elmaradása a működési engedély visszavonásával jár • Szociális- és gyermekvédelmi ellátásoknak a központi költségvetési támogatás csökkentése esetén, a jogosultsági feltételek szűkítése • A szociális szféra társadalmi presztízse alacsony, emiatt gyenge az ágazat érdekérvényesítő képessége, nő a szakember elvándorlás • Személyi és tárgyi feltételek teljesítésének hiánya miatt, a határozatlan idejű működési engedélyek megszerzésének lehetősége • a lakosság elöregedése • a lakosság mentális állapotának romlása

39.2) Fejlesztési irányok

- 1) Pályázati támogatással, az önkormányzat lehetőségeihez mérten, a szociális otthoni férőhelyszám fejlesztése.
- 2) Bentlakásos intézmények fejlesztésére, rekonstrukciójára pályázat benyújtása, sikeres pályázat esetén a fejlesztés megvalósítása.
- 3) Demens betegek intenzív gondozási egységének továbbfejlesztése, férőhelyszám emelése.
- 4) A szakmai jogszabályoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételek teljesítése.
- 5) Az idősek klubja és az értelmi fogyatékosok napközi otthona kihasználtságának biztosítása, szükség esetén férőhelyszám fejlesztés.
- 6) Biztosítani kell az egymásra épülő progresszív szociális ellátást (alap-, nappali-, szakosított), a szakosított szociális ellátások tehermentesítése érdekében.
- 7) Nem állami fenntartású szociális otthonok létesítésének, esetleges önkormányzati támogatásokkal (építési telek, épület, épület rész ingyenes, vagy nem piaci alapon) történő segítése.
- 8) Vizsgálni kell a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás pénzügyi, műszaki, személyi, tárgyi feltételeinek megteremtését annak érdekében, hogy az érintettek a lehető leghosszabb ideig otthonukban kapjanak személyre szóló segítséget, hogy az intézményi elhelyezés szükségességére minél később kerüljön sor.
- 9) Biztosítani kell, hogy a szociális étkeztetést igénybe vehessék mindazok, akik arra rászorulnak.
- 10) Szükséges a további munkakapcsolat fenntartása, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Vármegyei Intézménye, Kalocsa Város Önkormányzata, valamint a Szociális Központ között.
- 11) Otthoni szakápolás támogatása érdekében, az érintettek megfelelő információval történő ellátása.
- 12) Még hatékonyabbá kell tenni a rászorultsági elven alapuló segélyezést. Az ellátások során kapjanak prioritást a gyermekneveléssel, az időskorúakkal, a fogyatékosok ellátásával, valamint a szociális támogatásra szorulókkal ellátásával kapcsolatos támogatások.
- 13) Zökkenőmentessé kell tenni a járási hivatalokhoz került és az önkormányzatnál megmaradt szociális ügyek intézését.
- 14) Biztosítani kell minél szélesebb körben a szociális információs szolgáltatást. Ki kell építeni a szociális ágazati információs rendszert, amivel az nyitottabbá és átláthatóbbá válna a szakma mellett, a lakosság számára is.
- 15) Közfoglalkoztatás biztosítása, ezzel kapcsolatos pályázatok kihasználása.
- 16) Tovább kell folytatni és erősíteni kell az együttműködést a társszervekkel (szociális- és gyermekjóléti intézményekkel, egészségügyi ellátórendszerrel, Gyámhivatallal, közoktatási- és nevelési intézményekkel, munkaügyi szervekkel, rendőrséggel, Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, a jelzőrendszer tagjaival, stb.).
- 17) Civil szervezetek, önkéntesek bevonása a szociális ellátásba.
- 18) Valamennyi pályázati lehetőség kihasználása.

40) A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

- Integrált, egymásra épülő, de az egyéni igényeket, lehetőségeket, figyelembe vevő szociális és gyermekvédelmi hálózat kialakítása.
- Gazdaságosabb működtetés.
- Aktív korú tartós munkanélküliek közfoglalkoztatásának biztosítása.
- Roma gyerekek iskolázottságának javítása, felnőtt roma lakosság foglalkoztatásának javítása, illegális személtlerakó helyek felszámolása.
- Időseknek az aktív és méltó öregkor biztosítása.
- Civilek szociális ellátásba történő bekapcsolása.
- Gyors, szakszerű ügyintézés, felkészült szakemberek biztosítása.
- Bizalomra érdemes, stabil infrastruktúrával rendelkező szociális szolgáltatások nyújtása.
- Erőforrások kombinálása, szereplők mobilizálása.

41.) Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet alapján Kalocsa Város Önkormányzata elkészítette Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amelyet a Képviselő-testület a 154/2023. (XI.30.) határozatával fogadott el. A programban 5 esélyegyenlőségi célcsoportra (mélyszegénységben élők és/vagy romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők), illetve az őket esetlegesen érintő foglalkoztatási, lakhatási, megélhetési, szociális és egészségügyi problémákra fókuszálva nyújt az önkormányzat részletes városi helyzetelemzést, továbbá konkrét beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg felelősökkel és határidőkkel.

42.) Szociális és gyermekvédelmi ellátás összegzése

Kalocsa város lakónépessége 14.433 fő, a 65 év feletti lakosság száma 3.636 fő, a 0-14 évesek száma 1.807 fő, ebből a **szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerbe** mintegy 3-4 ezer fő kerül valamilyen formában (ebből a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 191 fő). A településen is nyomon követhető a születésszám csökkenése, az **idősek számának növekedése**.

A városban történelmi hagyományai vannak a szociális gondoskodásnak. Az **önkormányzat biztosítja** a gyermekvédelmi és a szociális törvényben megjelölt **szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ellátásokat, támogatásokat**.

A szociális alapellátásokon kívül, **önként vállalt feladatként** bentlakásos szociális intézményt (**idősek otthona** Bem apó és Kunszt utca) **tart fenn, időszakos gyermekfelügyeletet biztosít** (Kalocsa, Zrínyi út 17.). Az egyre növekvő igényeket az önkormányzat, ha szűkösen is, de ki tudja elégíteni. A város komoly áldozatokat hoz a szociális ellátórendszer fenntartásáért, valamint - az önként vállalt feladatként ellátott - időskorú bentlakásos intézményi szakellátás működtetéséért. A szociális gondoskodást és gyermekjóléti ellátást biztosító intézmények **széleskörű szolgáltatást nyújtanak**, a város érintett lakossága részére.

A szolgáltatástervezési koncepció megléte és kétévente történő felülvizsgálata fontos annak érdekében, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, illetve a szolgáltatások nyújtása az ellátást igénylők megelégedésére történjen.

A szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása a költségvetési lehetőségek függvényében folytatódik. A szociális szolgáltatást nyújtó intézményeknek, az önkormányzati, civil és egyházi fenntartóknak, valamint az önkormányzat által létrehozott Helyi Szociálpolitikai Kerekasztalnak lehetősége és egyben kötelessége a végrehajtás folyamatát értékelni, annak érdekében, hogy a megvalósítás mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjon.

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a továbbiakban is elkötelezett a szociálisan rászorult személyeknek és családoknak, a szociális ellátórendszer eszközeivel történő megsegítésében.

Kalocsa, 2024. december

**Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló
2019. évi LXXI. törvény alapján,
Kalocsa Város Önkormányzatát megillető szociális- és gyermekjóléti célú
állami hozzájárulások**

Megnevezés	2024. évi előirányzat (adatok ezer Ft-ban)
Települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása	0
Család- és gyermekjóléti szolgálat támogatása	12 622
Család-és gyermekjóléti Központ, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység támogatása	99 621
Szociális étkeztetés támogatása	9 344
Szociális segítség támogatása	0
Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás támogatása	6 047
Időskorúak nappali intézményi ellátásának tám.	1 050
Fogyatékos személyek nappali int. ellátásának tám.	11 261
Felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása	59 654
Bölcsődei dajkák, középfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása	16 411
Bölcsődei üzemeltetési támogatás	18 392
Szociális szakosított ellátások, valamint a gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos feladatok bértámogatása	224 716
Intézmény-üzemeltetési támogatás (A települési önkormányzatok által biztosított egyes szociális szakosított ellátások, valamint a gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos feladatok)	49 434
Finanszírozás szempontjából elismert szakmai dolgozók bértámogatása (gyermekétkeztetés)	93 649
Gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatása	131 452
Szünidei étkeztetés támogatása	685
Szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési támogatások feladatainak támogatása összesen	734 338

2/2024. (II.16.) önkormányzati rendelet 1. sz. melléklet 3. táblázata

**Szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi feladatok
2024. évi forrásainak részletezése**

e/Ft-ban

<i>Szakfeladat</i>	<i>Bevétel (állami támogatás)</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Önkormányzati hozzájárulás, önerő</i>
Lakásfenntartási támogatás	0	3 750	3 750
Köztemetés	3 500	5 000	1 500
Rendkívüli települési támogatás	0	1 500	1 500
Temetési támogatás	0	250	250
Természetben nyújtott települési támogatás (tűzifa, élelmiszer)	0	3 000	3 000
Gyógyszerkiadások támogatása	0	500	500
Önkormányzati támogatás 65 év feletti kalocsai lakosok részére	0	39 000	39 000
Rendkívüli szociális támogatás (polgármesteri hatáskör)	0	1 000	1 000
Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat önkormányzati része	0	1 500	1 500
Önkormányzati intézmények dolgozóinak foglalkozás-egészségügyi vizsgálata	0	2 000	2 000
Kalocsai Szent Kereszt Kórház Csecsemő és Gyermekosztály támogatása	0	6 000	6 000
Összesen	3 500	63 500	60 000

2/2024. (II.16.) önkormányzati rendelet 1. sz. melléklet 9. táblázata

K I V O N A T

**Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013. (VII. 26.) önkormányzati rendeletének
a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatából
A képviselő-testület bizottságaira átruházott hatáskörök jegyzéke**

1. Az ágazatnak, a feladat jellegének megfelelő bizottság:

A képviselő-testület által a költségvetési rendeletben előírt egyes feladatokra rendelkezésre álló pénzeszközök - előirányzatok - felhasználási módjának meghatározása, a kiírt pályázatok véleményezése és az átruházott alapok felosztása.

2. Kulturális és Oktatási Bizottság:

2.1. Egyetértését adja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25. § (4) bekezdése alapján a köznevelési intézménynek az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul.

2.2. Egyetértését adja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a köznevelési intézménynek a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul.

2.3. Közvetíti az óvoda felvételi körzetét, valamint az óvoda nyitvatartási rendjét.

2.4. Véleményezi a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (8) bekezdése alapján az általános iskolai felvételi körzethatárok kialakítását.

2.5. Dönt a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés b) pontja alapján az óvodába történő jelentkezés módjáról, a nagyobb létszámú gyermekek egy időszakon belüli óvodai felvételének időpontjáról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról.

2.6. Meghatározza a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés d) pontja alapján az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát.

2.7. Ellenőrizheti a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés e) pontja alapján a köznevelési intézmény (óvoda) működését, a szakmai munka eredményességét.

2.8. Jóváhagyja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontja alapján a köznevelési intézmény (óvoda) továbbképzési programját.

2.9. Értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, szakmai eredményességét (2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés h) pont).

2.10. Ellenőrzi a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés i) pontja alapján a köznevelési intézmény pedagógiai programját, a házirendjét, az SZMSZ-t.

2.11. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a köznevelési-, közművelődési- és sport jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.

2.12. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt az „Év tanulója” támogatás odaítéléséről.

2.13. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt a könyvtári érdeklődési hozzájárulásról.

2.14. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül támogatást nyújt az intézményi szabadkeret terhére továbbtanulásra, továbbképzésre, tanulmányok költségeire egyéb évközi feladatokra.

2.15. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt a tanulók úszás oktatásának tanfolyami díjáról.

2.16. A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat alapján – figyelemmel az aktuális pályázati kiírásra – meghatározza a támogatás jogosultsági feltételeit, döntésre előkészíti a beérkezett pályázatokat.

2.17. Véleményezi a köznevelési intézmény (Óvoda) munkatervét,

2.18. Jóváhagyja Kalocsa Város Óvodájának és Bölcsődéjének Szervezeti Működési Szabályzatát, valamint egyéb, fenntartói jóváhagyást igénylő szabályzatokat.

2.19. Jóváhagyja a Viski Károly Múzeum Szervezeti és Működési Szabályzatát, valamint egyéb, fenntartói jóváhagyást igénylő szabályzatokat.

2.20. Dönt a költségvetési rendeletben meghatározott előirányzaton belül természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetek, intézmények és társadalmi (civil) szervezetek részére juttatott, vissza nem térítendő, céljellegű pénzügyi támogatásról.

2.21. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a gyermekjóléti jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.

2.22. Ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. e) pont, (4) bekezdés).

2.23. Jóváhagyja a bölcsőde szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. d) pont).

- 2.24. Ellenőrzi a házirend és más belső szabályzatok jogszerűségét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (3) bek.).
- 2.25. Meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselői fórum megalakításának és működésének szabályait (1997. évi XXXI. tv. 35. §(1) bek.).
- 2.26. Panasz esetén kivizsgálja, ha az intézmény vezetője, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet (1997. évi XXXI. tv. 36. § (2) bek., 104. § (1) bek. j) pont).
- 2.27. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor a szülő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásra irányuló jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, ellátás megszüntetésének módja) kapcsolatos döntését vitatja (1997. évi XXXI. tv. 32. § (4) bek., 37/A. § (4) bek.).
- 2.28. Jóváhagyja a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét, és szükség esetén a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről (1997. évi XXXI. tv. 42. § (4) bek.).
- 2.29. Ha az 1997. évi XXXI. törvény 133. § (5) bekezdése alapján a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett gyermekvédelmi ellátás, intézményi térítési díj megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzgyenértékét és a kamat összegét – amennyiben a visszafizetésre kötelezett személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét – méltányosságból
- 2.29.1. elengedheti,
- 2.29.2. csökkentheti,
- 2.29.3. részletekben fiztetheti meg.
- 2.30. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1997. évi XXXI. tv. 148. § (6) bek.).
- 2.31. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül támogatást nyújt a tanulók tanulmány útjához szükséges költségekhez.
3. Szociális Bizottság
- 3.1. Szociális intézményvezetői pályázati eljárásban a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 1/A. § (9) bekezdése alapján véleményezi a benyújtott pályázatokat.
- 3.2. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a szociális jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- 3.3. Ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bek. d) pont).
- 3.4. Jóváhagyja a szociális intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját, valamint a szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében a házirendet (1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bek. c) pont).
- 3.5. Koordinálja az Esélyegyenlőségi Fórum működését, figyelemmel kíséri a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, szükség esetén javaslatot készít a HEP aktualizálására, módosítására.
- 3.6. Rendkívüli települési támogatást állapít meg a lakásfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére (1993. évi III. tv. 45. §).
- 3.7. Dönt települési támogatásként megállapítható
- 3.7.1. lakásfenntartási támogatásról,
- 3.7.2. gyógyszereltámogatásról,
- 3.7.3. tüzelőtámogatásról,
- 3.7.4. temetési költségekhez nyújtott támogatásról.
- 3.8. Ha az 1993. évi III. törvény 17. § (5) bekezdése alapján, a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzgyenértékét és a kamat összegét – amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné – méltányosságból.
- 3.8.1. elengedheti,
- 3.8.2. csökkentheti,
- 3.8.3. részletekben fiztetheti meg.
- 3.9. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátást igénylő/ellátott, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, intézményi jogviszony megszüntetése) kapcsolatos döntését vitatja (1993. évi III. tv. 94/A. § (3) bek., 101. § (3) bek., 108. § (5) bek.).
- 3.10. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1993. évi III. tv. 115. § (4) bek.).
- 3.11. Eseti önkormányzati támogatást állapít meg (1993. III. tv. 1. § (2) bekezdés).
- 3.12. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja az egészségügyi jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.

- 3.13. Véleményezi a háziorvosi-, fogorvosi praxisvezetői pályázatokat, valamint javaslatot tesz a határozott idejű háziorvosi/fogorvosi önkormányzati szerződések időtartamának meghosszabbítására.
- 3.14. Véleményezi a központi háziorvosi/házi gyermekorvosi ügyelet működtetésének formáját, annak feltételeit.
- 3.15. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja az egészségügyi jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- 3.16. Véleményezi a háziorvosi-, fogorvosi praxisvezetői pályázatokat, valamint javaslatot tesz a határozott idejű háziorvosi/fogorvosi önkormányzati szerződések időtartamának meghosszabbítására.
- 3.17. Véleményezi a központi háziorvosi/házi gyermekorvosi ügyelet működtetésének formáját, annak feltételeit.
- 3.18. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a gyermekjóléti jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- 3.19. Ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. e) pont, (4) bekezdés).
- 3.20. Jóváhagyja a bölcsőde szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. d) pont).
- 3.21. Ellenőrzi a házirend és más belső szabályzatok jogszerűségét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (3) bek.).
- 3.22. Meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselési fórum megalakításának és működésének szabályait (1997. évi XXXI. tv. 35. §(1) bek.).
- 3.23. Panasz esetén vizsgálja, ha az intézmény vezetője, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet (1997. évi XXXI. tv. 36. § (2) bek., 104. § (1) bek. j) pont).
- 3.24. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor a szülő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásra irányuló jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, ellátás megszüntetésének módja) kapcsolatos döntését vitatja (1997. évi XXXI. tv. 32. § (4) bek., 37/A. § (4) bek.).
- 3.25. Jóváhagyja a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét, és szükség esetén a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről (1997. évi XXXI. tv. 42. § (4) bek.).
- 3.26. Ha az 1997. évi XXXI. törvény 133. § (5) bekezdése alapján a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett gyermekvédelmi ellátás, intézményi térítési díj megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzgyenértékét és a kamat összegét – amennyiben a visszafizetésre kötelezett személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét – méltányosságból
- 3.26.1. elengedheti,
- 3.26.2. csökkentheti,
- 3.26.3. részletekben fizettetheti meg.
- 3.27. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1997. évi XXXI. tv. 148. § (6) bek.).
- 3.28. Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a gyermekjóléti jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- 3.29. Ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. e) pont, (4) bekezdés).
- 3.30. Jóváhagyja a bölcsőde szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. d) pont).
- 3.31. Ellenőrzi a házirend és más belső szabályzatok jogszerűségét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (3) bek.).
- 3.32. Meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselési fórum megalakításának és működésének szabályait (1997. évi XXXI. tv. 35. §(1) bek.).
- 3.33. Panasz esetén vizsgálja, ha az intézmény vezetője, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet (1997. évi XXXI. tv. 36. § (2) bek., 104. § (1) bek. j) pont).
- 3.34. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor a szülő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásra irányuló jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, ellátás megszüntetésének módja) kapcsolatos döntését vitatja (1997. évi XXXI. tv. 32. § (4) bek., 37/A. § (4) bek.).
- 3.35. Jóváhagyja a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét, és szükség esetén a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről (1997. évi XXXI. tv. 42. § (4) bek.).

3.36. Ha az 1997. évi XXXI. törvény 133. § (5) bekezdése alapján a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett gyermekvédelmi ellátás, intézményi térítési díj megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzegyenértékét és a kamat összegét – amennyiben a visszafizetésre kötelezett személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét – méltányosságból

3.36.1. elengedheti,

3.36.2. csökkentheti,

3.36.3. részletekben fizettetheti meg.

3.37. Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1997. évi XXXI. tv. 148. § (6) bek.).

3.38. Szociális helyzet alapján történő bérbeadásnál, a beérkezett pályázatok alapján dönt a bérlő kijelölésről, a határozott idejű lakásbérleti szerződés időtartamának lejártá meghosszabbításáról, valamint a lakáscseréről (11/2006.(VI.22.) ör. 2. § (2) bek., 6. § (5), (9) bek.).

3.39. Szociális jellegű bérlakások bérlői ellen, felhalmozott nagy összegű hátralékok esetében, kezdeményezi a hátralékosokkal szembeni jogi eljárás megindítását.

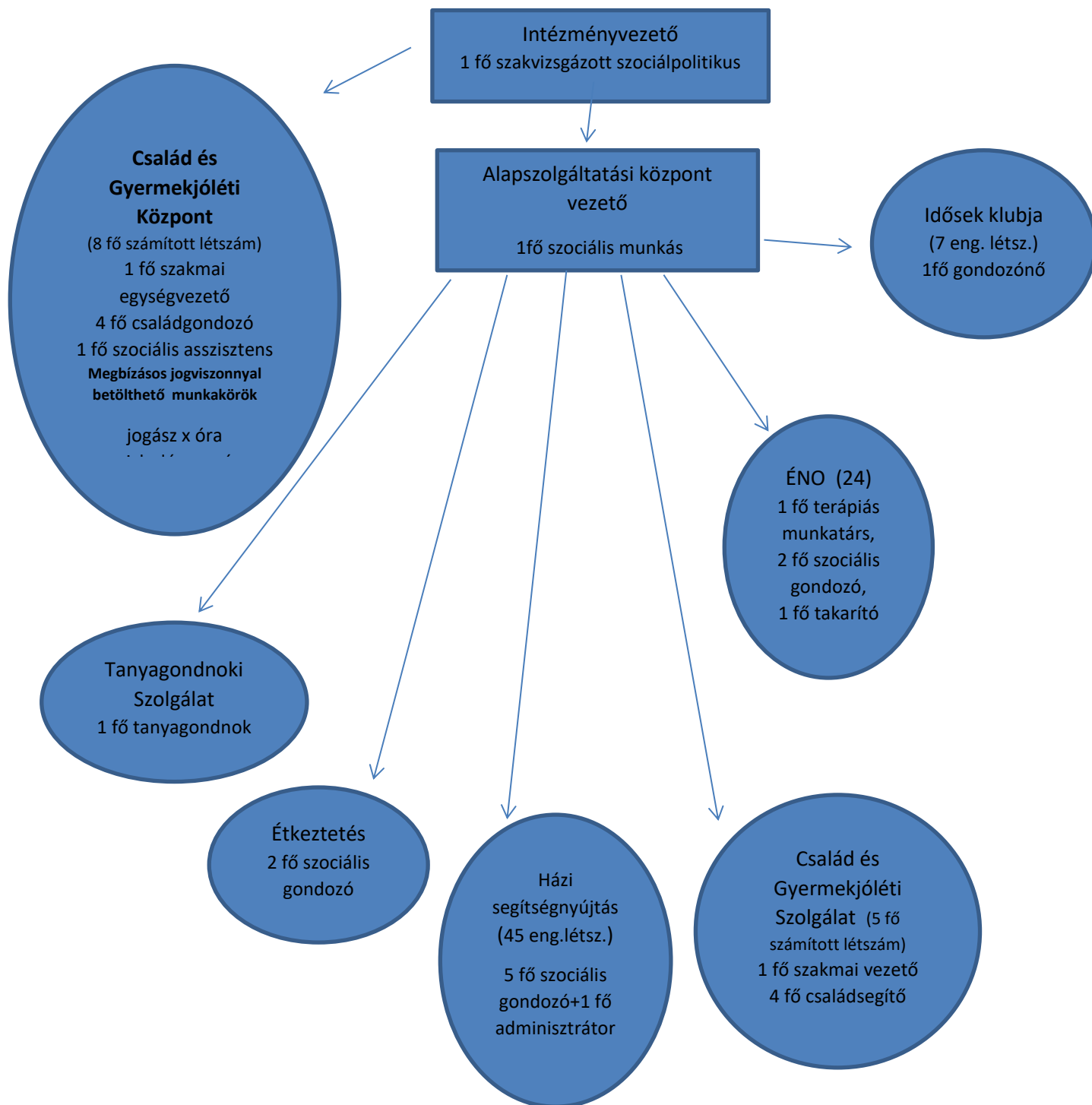
3.40. Műteremlakás bérbeadásánál, a beérkezett pályázatok alapján dönt a kijelölésről, valamint a határozott idejű lakásbérleti szerződés időtartamának lejártá meghosszabbításáról (11/2006.(VI.22.) ör. 2. § (2) bek., 11. § (2), (5) bek.).

*Az egyes szociális támogatások értékhatára [az Szt. és a 4/2015. (II.27.) ö.r. sz. rend. alapján],
valamint a szociális szolgáltatások intézményi térítési díja [7/2023. (II.24.) ö.r. sz. rend. alapján]
Kalocsa városban*

Szociális vetítési alap: 28.500,- Ft

<ul style="list-style-type: none"> települési lakásfenntartási támogatás Értékhatár: fogy.egységre jutó havi jöv. a szociális vetítési alap 280 %-a, és a háztartás tagjai egyikének sincs az Szt. szerint meghatározott vagyona 		79.800,- Ft
<ul style="list-style-type: none"> rk.települési támogatás 	családban (180 %) jövedelmi értékhatár	51.300,- Ft/főig
	egyedül élő (200 %) jövedelmi értékhatár	57.000,- Ft/főig
<ul style="list-style-type: none"> települési támogatás, kivételes méltányosságból 	családban (200 %) jövedelmi értékhatár	57.000,- Ft/főig
	egyedül élő (250 %) jövedelmi értékhatár	71.250,- Ft/főig
<ul style="list-style-type: none"> temetési támogatás: 	családban (350 %) jövedelmi értékhatár	99.750,- Ft/főig
	egyedül élő (400 %) jövedelmi értékhatár	114.000,- Ft/főig
<ul style="list-style-type: none"> temetési támogatás, kivételes méltányosságból 	családban (200 %)	57.000,- Ft/főig
	egyedül élő (250 %)	71.250,- Ft/főig
<ul style="list-style-type: none"> gyógyszerttámogatás 	családban (350 %) jövedelmi értékhatár	99.750,- Ft/főig
	egyedül élő (400 %)	114.000,- Ft/főig
méltányosság esetén	családban (435 %)	123.975,- Ft/főig
	egyedül élő (435 %)	123.975,- Ft/főig
és a gyógyító ellátás elismert költsége a nyugdíjminimum 15 %-át eléri vagy meghaladja		
Minimálbér – teljes munkaidőben havibér		266.800,- Ft
– garantált bérminimum (bruttó)		326.000,- Ft
Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások intézményi térítési díjai:		
7/2023. (II.24.) önkormányzati rendelet		
<ul style="list-style-type: none"> étkeztetés (helyben fogyasztva, vagy elvitel esetén) 		980 Ft/fő/adag
<ul style="list-style-type: none"> ebéd kiszállítással (980 Ft + 220 Ft) 		1200 Ft/fő/adag
<ul style="list-style-type: none"> házi segítségnyújtás 		1.800 Ft/óra
<ul style="list-style-type: none"> étkeztetés és házi segítségnyújtás együttes igénybevétele esetén, a házi segítségnyújtás óradíja: 		600 Ft/óra
<ul style="list-style-type: none"> idősek klubja - csak napközbeni tartózkodás esetén 		600 Ft/fő/nap
<ul style="list-style-type: none"> idősek klubja - tartózkodás és ebéd igénybevétele esetén 		1580 Ft/fő/nap
<ul style="list-style-type: none"> értelmi fogy. napközi otthona – csak tartózkodás esetén 		600 Ft/fő/nap
<ul style="list-style-type: none"> ÉNO – tartózkodás és ebéd igénybevétele esetén 		1580 Ft/fő/nap
<ul style="list-style-type: none"> időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása: 		6.800,- Ft/fő/nap
<ul style="list-style-type: none"> demens betegek bentlakások intézményi ellátása: 		6.800,- Ft/fő/nap

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ - Alapszolgáltatás
Szociális étkeztetésben részesülők száma

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Összes étkező	179	164	148	144	142	112	135	117	119	115	112
Ebből kiszállítás	122	108	88	87	91	76	81	75	85	73	72
Elvitel és helyben fogyasztó	57	56	60	57	51	36	54	42	34	42	40

Nemek szerint											
Férfi	56	51	45	41	44	34	47	40	43	46	41
Nő	123	113	103	103	98	78	88	77	76	69	71

Családi kapcsolat											
Egyedül él	97	94	85	81	78	66	73	67	69	73	80
Családban él	82	70	63	63	64	46	62	50	50	42	32

Életkor											
60 év alatti	21	15	16	9	10	8	24	19	20	22	20
60-64	15	17	12	15	15	8	7	7	9	6	8
65-69	25	17	13	16	16	9	13	12	13	14	14
70-74	28	25	22	26	23	20	15	13	17	12	11
75-79	36	36	35	36	27	22	30	22	18	25	24
80-89	48	49	44	36	46	40	41	38	34	30	30
90+	6	5	6	6	5	5	5	6	8	6	5
Összesen:	179	164	148	144	142	112	135	117	119	115	112

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

**Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ - Alapszolgáltatás
Házi segítségnyújtásban részesülők száma**

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Összes gondozott	41	40	29	33	28	27
csak segítés	9	4	2	1	1	0
segítést is magába foglaló gondozás	32	36	27	32	27	27
Az összesből szociális ebédet is igényel	31	29	20	24	24	24

Gondozási szükséglet						
fekvő beteg	1	1	1	2	3	4
részben önellátó	40	39	28	31	25	23

Nemek szerint						
férfi	6	6	4	3	4	5
nő	35	34	25	30	24	22

Családi kapcsolat						
Egyedül él	31	29	23	27	22	24
Családban él	10	11	6	6	6	3

Életkor						
60 év alatti	0	1	0	1	0	0
60-64	1	0	1	2	1	1
65-69	3	1	0	0	2	1
70-74	7	5	3	1	3	1
75-79	9	12	7	12	9	13
80-89	18	19	16	15	10	9
90+	3	2	2	2	3	2
Összesen:	41	40	29	33	28	27

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kimutatás a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat adatairól

Hónap	2018	2019	2020	2021	2022	2023
január	198	163	188	184	137	178
február	207	160	156	161	169	146
március	209	146	147	178	145	159
április	204	149	161	176	102	149
május	230	151	140	132	154	146
június	232	141	123	214	126	141
július	295	311	117	191	108	129
augusztus	159	143	118	152	113	127
szeptember	153	141	114	178	184	239
október	174	142	189	194	172	217
november	164	169	173	174	126	184
december	155	149	154	158	118	144
összesen	2380	1965	1780	2092	1654	1969

Ügyfelek száma éves szinten (fő)						
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat						
Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
férfi	929	767	873	878	623	558
nő	1451	1198	907	1214	1031	1411
összesen:	2380	1965	1780	2092	1654	1969

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások

Év	Támogatott	Pénzbeli támogatás	Természetbeni támogatások formája (gyógyszer)	Összesen
2018	család			
	egyén		34	34
	Összesen:		160.539 Ft	160.539 Ft
2019	család			
	egyén		19	19
	Összesen:		99.610 Ft	99.610 Ft
2020	család			
	egyén		13	13
	Összesen:		61.658 Ft	99.610 Ft
2021	család			
	egyén		12	12
	Összesen:		61.148 Ft	61.148 Ft
2022	család			
	egyén	1	7	
	Összesen:	5.000 Ft	53.516 Ft	58.516 Ft
2023	család			
	egyén		7	
	Összesen:		45.582 Ft	45.582 Ft

Szociális Központ statisztikai adatszolgáltatása

Kimutatás Idősek Nappali Ellátásában részesülő személyekről

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Összes ellátott (fő)	10	12	8	6	4	7
étkeztetést is igénybe vesz	10	12	8	6	4	6

Nemek szerint						
férfi	0	0	0	0	0	1
nő	10	12	8	6	4	6

Családi kapcsolat						
egyedül él	6	6	6	5	4	5
családban él	4	6	2	1	0	2

Életkor						
60 év alatti	0	0	0	0	0	0
60-64	0	0	0	0	0	0
65-69	0	1	1	0	0	1
70-74	1	1	0	2	1	1
75-79	1	1	1	0	1	1
80-89	7	8	5	2	2	3
90+	1	1	1	2	0	1
Összesen:	10	12	8	6	4	7

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kimutatás a Fogyatékosok Nappali Ellátásában részesülő személyekről

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Összes ellátott (fő)	18	17	16	16	16	15
étkeztetést is igénybe vesz	10	7	7	7	8	8

Nemek szerint						
férfi	13	13	12	12	11	11
nő	5	4	4	4	5	4

Családi kapcsolat						
egyedül él	1	1	0	0	0	0
családban él	17	16	16	16	16	15

Életkor						
60 év alatti	17	16	16	16	16	15
60-64	0	0	0	0	0	0
65-69	1	1	0	0	0	0
70-74	0	0	0	0	0	0
75-79	0	0	0	0	0	0
80-89	0	0	0	0	0	0
90+	0	0	0	0	0	0
Összesen:	18	17	16	16	16	15

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ
Alapszolgáltatás
Nappali ellátások kihasználtságának mutatói

Év	Idősek nappali ellátása			Fogyatékos személyek nappali ellátása		
2018	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	10	142,85	24	18	75
2019	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	12	171	24	17	70,83
2020	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	8	114,28	24	16	66,67
2021	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	6	85,71	24	16	66,67
2022	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	4	57,14	24	16	66,67
2023	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
	7	7	100	24	15	62,5

Ellátási kötelezettség és önként vállalt feladatok

Kötelező alapellátási feladatok	
Étkeztetés <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	étkeztetés szociális alapszolgáltatás
Házi Gondozó Szolgálat <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatás
Családsegítő Szolgálat <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	családsegítés szociális alapszolgáltatás
Kötelező nappali ellátási feladatok	
Idősek Klubja <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	idősek napközbeni ellátása
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona <i>Kalocsa, Malom utca 5.</i>	értelmi fogyatékosok napközbeni ellátása
Önként vállalt alapellátási feladat	
Tanyagondnoki Szolgálat <i>Kalocsa, Kis utca 4.</i>	tanyagondnoki szolgáltatás
Önként vállalt szakosított szociális otthoni ellátás	
Időskorúak Szociális Otthona – székhely <i>Kalocsa, Bem Apó utca 19.</i>	bentlakásos intézményi ellátás – 71 férőhely
Időskorúak Szociális Otthona – telephely <i>Kalocsa, Kunszt utca 14.</i>	bentlakásos intézményi ellátás – 46 férőhely

Férőhelykihasználtság 2020-tól 2023. december 31-ig

Bentlakásos intézmények

	2020.év			2021.év			2022.év			2023.év		
	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%
Bem Apó u-i Időskorú és demens	71	56	78	71	61	86	71	65	95	71	68	96
Kunszt J.u-i Időskorú és demens	46	42	91	46	37	80	46	44	96	46	44	96
Összesen	117	98	84	117	98	84	117	109		117	112	

Kimutatás a 2018-2023. december 31-ig terjedő időszakban intézményi elhelyezettekről

Bem Apó u-i Időskorúak Otthona													
év	Elhelyezett lakók						Elhelyezés megszűnt						Össz. megszűnt
	Nem szerint			Átlag	Felvételt nyertek		Elhalálozott			Kiköltözött, áthelyezés			
	Ffi	Nő	Össz.	életkor	soron kívül	kórházból	Ffi	Nő	Össz.	Ffi	Nő	Össz.	
2018.	4	11	15	83	3	10	3	13	16	2	0	2	18
2019.	5	15	20	84	3	15	6	15	21	0	0	0	21
2020.	2	18	20	84	4	7	6	26	32	0	1	1	33
2021.	3	28	31	85	5	10	2	20	22	2	2	4	26
2022.	5	25	30	85	3	15	3	21	24	1	0	1	25
2023.	11	25	36	85	4	5	9	21	30	1	1	2	32
Kunszt J. u-i Időskorúak Otthona													
év	Elhelyezett lakók						Elhelyezés megszűnt						Össz. megszűnt
	Nem szerint			Átlag	Felvételt nyertek		Elhalálozott			Kiköltözött, áthelyezés			
	Ffi	Nő	Össz.	életkor	soronkívül	kórházból	Ffi	Nő	Össz.	Ffi	Nő	Össz.	
2018.	2	10	12	84	2	7	2	11	13	0	0	0	13
2019.	2	7	9	82	2	3	1	6	7	1	0	1	8
2020.	4	11	15	83	3	4	5	13	18	0	0	0	18
2021.	3	10	13	85	5	3	5	10	15	2	0	2	17
2022.	3	17	20	85	3	5	3	9	12	0	1	1	13
2023.	5	13	18	85	5	8	4	12	16	1	1	2	18

Szociális intézményi lakók korcsoport szerinti megoszlása

Kimutatás a 2018 - 2023. december 31-ig felvételt nyert lakók korcsoport szerinti megbontásáról						
Időskorúak Otthona						
Korcsoport	2018	2019	2020	2021	2022	2023
40 év alatt	0	0	0	0	0	0
41 - 50	0	0	0	0	0	0
51 - 60	0	0	0	2	1	0
61 - 70	0	2	0	2	3	4
71 - 80	7	8	9	10	17	20
81 - 90	16	16	19	18	20	16
91 - 100	4	3	7	12	9	14
100 felett	0	0	0	0	0	0
Összesen:	27	29	35	44	50	54

Szociális Központ statisztikai adatszolgáltatása

Az időskorúak otthonának tárgyi és elhelyezési feltételei

Időskorú otthon – Kalocsa, Bem u. 19.

Helyiségek megnevezése	száma (db)	ágyszám
Lakószobák összesen:	32	71
1 ágyas	9	9
2 ágyas	13	26
3 ágyas	8	24
4 ágyas	2	8
Összes szoba és férőhelyszám:	32	71
Betegszoba	-	1+1
Tisztálkodó helyiségek:		
fürdőszoba	1	1
tusoló	11	11
WC	16	16
Közösségi és szolgáltató helyiségek:	23	-
étterem	3	-
társalgó	4	-
raktár (könyvtár)	16	-

Időskorú otthon – Kalocsa, Kunszt u. 14.

Helyiségek megnevezése	száma (db)	ágyszám
Lakószobák összesen:	25	46
1 ágyas	9	9
2 ágyas	12	24
3 ágyas	3	9
4 ágyas	1	4
Összes szoba és férőhelyszám:	25	46
Betegszoba:	1	
Tisztálkodó helyiségek:	18	-
fürdőszoba	2	-
tusoló + WC (szobákban)	10	-
WC	6	-
Közösségi és iroda helyiségek:	4	-
étterem	1	-
társalgó	1	-
iroda	2	-

Szociális Központ adatszolgáltatása